

Årsrapport

2021

Indhold

Ledelsesberetning	2
Årsrapporten i overblik	2
Det grønlandske samfund og økonomien	5
Kort om GrønlandsBANKEN	17
Hoved- og nøgletal i sammendrag	18
Ledelsesberetning for året 2021	19
Ledelsespåtegning	29
Revisionspåtegning	30
Intern revisions revisionspåtegning	34
Resultatopgørelse	36
Totalindkomstopgørelse	37
Balance	38
Egenkapitalopgørelse	39
Pengestrømsopgørelse	40
Noteoversigt	42
Noter til årsrapporten, herunder anvendt regnskabspraksis	43
Oplysninger om GrønlandsBANKEN	80
Finanskalender og fondsbørsmeddelelser	81

Ledelsesberetning

Årsrapporten i overblik

Tilfredsstillende resultat i et år der igen blev præget af COVID-19

COVID-19 har af flere omgange igen præget 2021, men den grønlandske økonomi viser tiltagende vækst. Krisen har været håndteret godt i Grønland og de økonomiske konsekvenser ser indtil videre overskuelige ud. Den gunstige samfundsudvikling afspejler sig også i bankens resultater for 2021. Vækst i flere af bankens væsentlige forretningsområder, lave tab og positive kursreguleringer giver dermed indtjeningsrekord i banken.

”GrønlandsBANKEN opnåede i 2021 et resultat før skat på kr. 158,9 mio. mod kr. 130,9 mio. i 2020”

Resultatet er rekordhøjt og svarer til senest reviderede udmelding i januar 2022.

Basisdrift på forbedret niveau

Bankens basisdrift er forbedret fra kr. 143,6 mio. i 2020 til kr. 149,2 mio. i 2021.

Efter pæn udlånvækst i både 2019 og 2020 er udlånet faldet i 2021. Udlånet er faldet med kr. 223 mio. og udgør kr. 3.784

mio. ved udgangen af 2021. Faldet i udlånet er en følge af en kortvarig udlåns-top ultimo 2020, herunder at flere større byggefinansieringer efterfølgende er afsluttet og erstattes af realkreditfinansiering. Udlånsrenteindtægterne er derfor også faldet lidt i 2021 sammenlignet med året før.

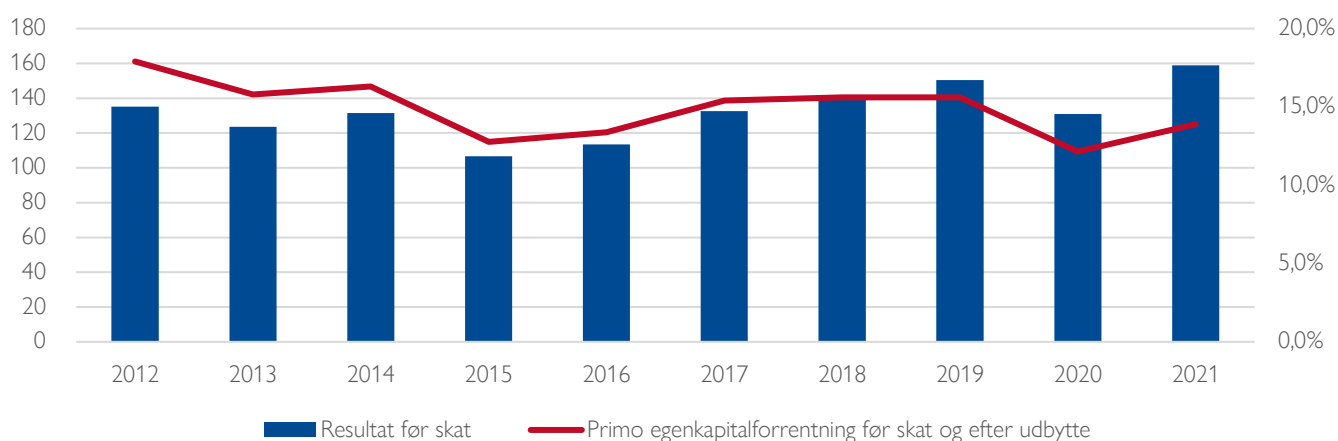
Den store byggeaktivitet og handel med boliger har omvendt betydet, at banken i 2021 har formidlet rekord mange realkreditudlån for ca. kr. 1,2 mia. Garantier har af samme årsag været væsentligt over niveauet i 2020. Garantierne udgør ved udgangen af 2021 kr. 1.781 mio. mod kr. 1.622 mio. kr. i 2020. Der er i 4. kvartal 2021 indgået en ny garantiaftale med DLR Kredit, som ekstraordinært har nedbragt garantiniveauet.

De negative renter på pengemarkedet er fortsat i 2021. Banken har løbende tilpasset indlånsrenter til det negative rentemiljø, hvilket har reduceret den negative effekt.

Gebyr- og provisionsindtægter er forøget i 2021 sammenlignet med året før. Det er bl.a. det stigende garantiomfang og investeringsområdet, herunder Qimatut pension, som er de væsentlige drivere i denne stigning.

Omkostningerne er også forøget i 2021. Stigningen kan primært henføres til personaleomkostninger og IT-omkostninger. På personalsiden er det en budgetteret forøgelse af

DKK million

medarbejderstaben til både at sikre fortsat vækst i bankens forretningsomfang og til overholdelse af stigende compliancekrav.

Bankens indtjening pr. omkostningskrone er samlet set forbedret i 2021 og ligger dermed fortsat på et tilfredsstillende niveau.

Begrænsede tab og nedskrivninger trods COVID-19

Nedskrivninger og hensættelser udgør beskedne kr. 1,5 mio. i 2021 mod kr. 12,8 mio. i 2020. Det samlede nedskrivningsniveau er fortsat relativt lavt, men dækker over en uændret betydelig management-reservation til COVID-19-usikkerhed på godt kr. 21 mio. inkl. beløb til afledt konjunktoreffekt. Dermed har samfundet og kunderne endnu engang vist en betydelig økonomisk robusthed på trods af COVID-19. En robusthed der også illustreres af, at banken i mere end 25 år i træk ikke har haft et år med mere end 0,7% i nedskrivningsprocent.

Kursgevinster

Bankens likviditet er placeret på pengemarkedet, i obligationer og i et vist omfang i investeringsbeviser og sektoraktier. Det negative rentemiljø medfører helt forventeligt kurstab på obligationer. Bankens investeringsforeningsbeviser og sektoraktier har udviklet sig særdeles positivt i 2021, hvilket betyder at kursreguleringerne som helhed er markant forbedrede sammenlignet med 2020.

Vækst i banken

På trods af et faldende udlån har en stor indsats i hele banken og loyale og entreprenante kunder skabt grundlaget for vækst i bankens indtjening i 2021. Et faldende udlån er naturligvis et opmærksomhedspunkt, men taget de foregående års vækst i betragtning sammenholdt med de forventninger der var til byggeriudlånets udvikling i 2021, er det naturligt. Samtidig er der skabt vækst på pensions-, forsikrings- og investeringsområdet, og på lidt længere sigt forventer banken fortsat udlånsvækst, som følge af bl.a. investeringer i turisme og en generel vækst i den private del af samfundsøkonomien.

Balance, kapital og udbytte

GrønlandsBANKENS kapitalbelastende del af forretningen særligt udlån og garantier har udviklet sig nogenlunde som forventet i 2021. Vi ser fortsat muligheder for vækst i de kommende år, hvilket kræver fokus på bankens kapital.

Som SIFI-udpeget pengeinstitut siden 2017 har dette betydet, at bankens ledelse løbende vurderer kapitalstrukturen. Her er hensynet til myndighedernes forventninger til, hvordan et pengeinstitut skal være kapitaliseret nu og i fremtiden væsentligt. Derudover er der behovet for at have kapitalmæssige muskler til at kunne deltage i kreditgivning i Grønland.

Banken oplyste i oktober 2021, at Finanstilsynet har truffet en afgørelse om fastsættelse af NEP-krav på 30,4% af bankens risikovægtede poster med indfasning fra 2022. I samme forbindelse blev der givet oplysning om aftale mellem Erhvervsministeriet i Danmark og GrønlandsBANKEN om delvis kompensation for bankens fremtidige udstedelsesomkostninger. I forlængelse af fastsættelsen af NEP-krav foretog banken i oktober 2021 en udstedelse af Senior-Non-Preferred på 50 mio. kr.

I lyset af ovenstående udsendte banken i december 2021 en ændret kapitalmålsætning. Bankens bestyrelse har fastlagt et target for CET1-kapital på 24%. Kapitalgrundlaget vurderes robust. Derfor indstilles et udbytte på kr. 40 pr. aktie svarende til 54% af årets resultat, og banken har herefter en solvensprocent på 24,4 mod 23,5 i 2020. Solvensbehovet udgør 10,7% mod 11,2% i 2020.

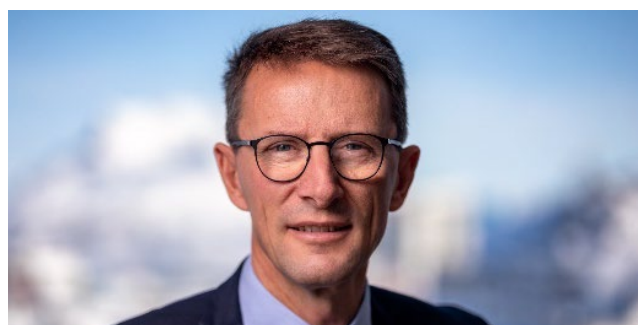
Udviklingen i 2022

Den økonomiske udvikling i Grønland var påvirket af COVID-19 i 2021, men det forventes, at effekten vil være aftagende i 2022, og samtidig forventes der aktivitet, som følge af bl.a. luftfartshavnsbyggerier. I GrønlandsBANKEN forventer vi en positiv udvikling i den traditionelle bankforretning i 2022.

Usikkerhed på kapitalmarkederne påvirker bankens kursreguleringer. Tab og nedskrivninger forventer vi dog fortsat på et lavt niveau og COVID-19-risikoen for 2022 vurderes at være adresseret med det nuværende nedskrivningsniveau. Bankens forventning til årets resultat før skat i 2022 er herefter kr. 120-140 mio. Den igangværende krise i Ukraine kan dog ved en eskalering påvirke kapitalmarkederne og bankens resultat.

Nuuk, den 2. marts 2022

Martin Birkmose Kviesgaard, Bankdirektør

Det grønlandske samfund og økonomien

Økonomisk udvikling

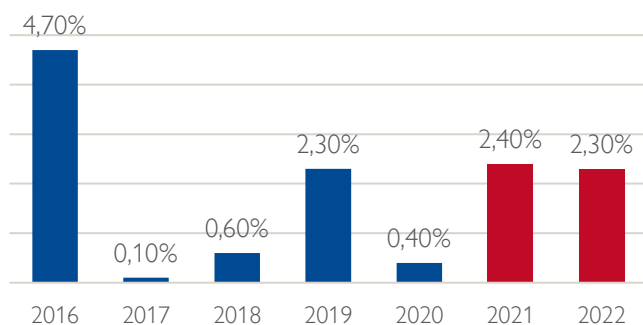
Grønland er kommet godt igennem de to første år af COVID-19-krisen. Foreløbige data viser, at bruttonationalproduktet (BNP) voksede med 0,4% i 2020. Denne vækst var primært drevet af fiskeriet og bygge- og anlægsbranchen. Disse brancher har oplevet så stor vækst, at de opvejer den negative vækst i turismebranchen i 2020.

GrønlandsBANKEN vurderer, at væksten i byggebranchen fortsatte i 2021, og sammen med svag vækst i turismen mere end opvejer det den negative vækst i fiskeriet, hvor priserne faldt i 2021. Samlet set vurderer GrønlandsBANKEN, at BNP voksede med ca. 2,4% i 2021 og Banken forventer vækst på 2,3% i 2022, se Figur 1. Væksten i 2022 forventes at være drevet af yderligere vækst i det private forbrug og bygge- og anlægssektoren, samt moderat vækst i turismen.

Figur 1

Den økonomiske udvikling

Realvækst i bruttonationalprodukt (BNP)

Note: 2016-2018 er endelige tal, 2019-2020 er foreløbige tal, og 2021-2022 er bankens skøn. Figuren viser realvæksten i bruttonationalproduktet (BNP), som er et mål for værdiskabelsen i Grønland. Realvæksten i BNP tager ikke højde for indkomster og overførsler til og fra udlandet og ændringer i købekraften fra eksempelvis stigende eksportpriser ift. importpriser.

Kilde: Grønlands Statistik

De positive vækstsikoner for 2021 og 2022 afspejler en forventning om, at Grønland, på trods af stigende smitte i efteråret og vinteren 2021, fortsætter sin gode håndtering af COVID-19, som dermed ikke hæmmer væksten betydeligt. Det vil påvirke skønnet for 2022 negativt, hvis COVID-19-pandemien kræver nedlukninger og fortsatte rejserestriktioner fra sommeren 2022.

Særligt byggeriet oplever i disse år stor vækst, hvilket dels skyldes opførelsen af nye lufthavne i Nuuk og Ilulissat, og dels private og offentlige byggerier især i Nuuk. Byggebranchen er tæt på fuld kapacitetsudnyttelse, og væksten kan derfor tilskrives tilførsel af kapacitet fra udlandet. Det må vurderes at lønningerne kan presses op¹ på grund af manglen på arbejdskraft, som rammer de fleste sektorer herunder detailhandlen, fiskeriet (fabrikkerne) og serviceerhvervene. I 2021 er fast-track-ordningen, som skal hjælpe forhåndsgodkendte virksomheder med at skaffe udefrakommende arbejdskraft hurtigere, blevet godkendt. Forudsat en effektiv implementering af denne ordning bliver sagsbehandlingstiden for udefrakommende arbejdskraft kortere, og dette kan være med til at reducere manglen på arbejdskraft.

Boligmarkedet

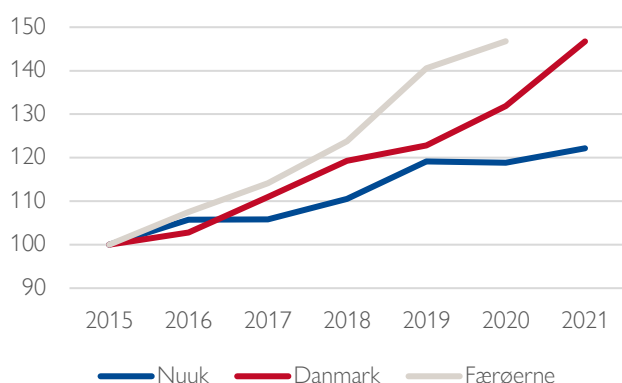
Boligbyggerier i Nuuk er et udtryk for et boligmarked i vækst. Urbaniseringen har medført stigende efterspørgsel efter boliger, og for at imødekomme efterspørgslen bliver der i disse år bygget mange nye private boliger. I Nuuk har den stigende boligefterspørgsel medført stigende boligpriser siden 2015, se Figur 2. Grønlands Statistik fører ikke statistik over boligprisudviklingen og GrønlandsBANKEN har derfor gennem en årrække samlet oplysninger om bolighandler i Grønland.

Det er dog kun i Nuuk, at der så mange bolighandler, at der kan foretages en relevant analyse af boligmarkedet. Tallene for bolighandler viser, at på trods af at boligpriserne i Nuuk er på sit højeste niveau siden finanskrisen, er boligpriserne i Danmark og Færøerne generelt vokset relativt mere og særligt under COVID-19-pandemien i 2020 og 2021, se Figur 2. Muligheden for, at der kan ske boligprisfald på baggrund af fx rentestigning, er naturligvis reel og særligt for de dyreste boliger.

¹ Gennemsnitlønnen for personer med erhvervsuddannelse er steget ca. 1% om året i perioden 2016-2019. I 2020 steg gennemsnitlønnen med 5%. Gennemsnitlønnen er beregnet på baggrund af den disponible indkomst. Kilde: Grønlands Statistik, tabel INXP1104.

Finansierungsstrukturen med realkreditlån med fast rente og afdrag har dog været medvirkende til at holde prisstigningerne på et moderat niveau, ligesom finansierungsformen giver beskyttelse mod stigende rente. Boligmarkedet og boligprisudviklingen i Nuuk må derfor vurderes at være godt funderet.

Figur 2
Udvikling i boligpriser i Nuuk, Danmark og Færøerne
Indeks (2015 = 100)

Note: Priserne i Danmark og Grønland er opgjort i kr. pr. m² for parcel- og rækkehuse samt ejerlejligheder og for Færøerne er de opgjort i kr. pr. bolig. Alle priser er korrigeret med forbrugerprisindekset i det enkelte land. Data for Danmark er baseret på 4. kvartal i det pågældende år, men for 2021 er data baseret på 3. kvartal. Data for Færøerne stopper i 2020 pga. datamangel.

Kilde: Danmarks Statistik, FinansDanmark, Grønlandsbanken og Færøernes Statistik

Udviklingen på de offentlige budgetter

Selvom den grønlandske økonomi indtil videre er sluppet pænt igennem COVID-19, har pandemien påvirket landskassen negativt, og underskuddet på DA-saldoen blev i 2020 135 mio. kr., se Tabel 1. Med COVID-19's fortsatte påvirkning forventer Naalakkersuisut et underskud på DA-saldoen i 2021. Underskuddet i 2021 må dog forventes at blive lavere end antaget, da Finansloven for 2021 blev vedtaget. Det skyldes, at den grønlandske økonomi er kommet bedre igennem krisen end frygtet. Underskuddene i 2020 og 2021 er begrænsede og giver ikke i

sig selv grund til bekymring, fordi årsagen til underskud er hjælpepakker, nødbeflyvninger og merudgifter i sundhedsvæsenet. Naalakkersuisut forventer ikke en stor påvirkning af COVID-19 i 2022, og der forventes overskud på DA-saldoen. Dette overskud kan dog blive vendt til et underskud, hvis pandemien fortsat påvirker verden i betydeligt omfang i 2022. Under alle omstændigheder er det beskedne underskud i 2020 og den forventede bedre DA-saldo for 2021 og 2022 et udtryk for en betydelig robusthed i de pågældende år, hvor landet er påvirket af COVID-19.

For årene 2023-2025 budgetterer Naalakkersuisut med overskud, og Finanslov for 2022 overholder dermed budgetlovens krav med et overskud på 107,7 mio. kr. for perioden 2022-2025.

I forbindelse med sidste behandling af Finansloven for 2022 hævdede skattestyrelsen sit indtægtsskøn med ca. 150 mio. kr. om året i perioden 2022-2025. Partierne bag Aftale om Finansloven for 2022 har valgt, at den højere indtægt skal bruges til at finansiere den nye lufthavn i Qaqortoq. I tillæg til de ekstra skatteindtægter skal lufthavnen finansieres ved ekstraordinære indtægter fra loddefiskeri og ved udbyttebetaling fra Tusass og Air Greenland.

Når et indtægtsskøn kan opjusteres, og når budgetloven bliver overholdt med et pænt overskud, er det fornuftigt at forbruge de ekstra midler til investeringer, der giver et samfundsøkonomisk afkast. Lufthavnen i Qaqortoq med 1.500 meter landingsbane er dog den dårligste samfundsøkonomiske løsning i forhold til scenarier med 1.199 eller 1.000 meters landingsbaner.²

Beslutningen om opførelse af den nye lufthavn med 1.500 meter landingsbane er dermed en politisk prioritering. Den baserer sig ikke på en samfundsøkonomisk prioritering idet nutidsværdien af projektet er negativ og dermed isoleret set ikke vil give et samfundsøkonomisk afkast. Når man investerer i projekter, som ikke med rimelig sikkerhed vil give et positivt afkast til

Tabel 1
Selvstyrets DA-saldo

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2018-2021	2022-2025
Budgetteret DA-saldo	+11,2	+7,2	+49,6	-76,2	+7,6	+45,4	+17,9	+36,8	-8,2	+107,7
Faktisk DA-resultat	+132,7	+142,0	-134,8						+63,7	
Forskel	+121,5	134,8	-184,4						+71,9	

Note: Et minus angiver et underskud. 2018-2020 er realiserede tal, mens 2021-2022 er vedtaget for året. 2023-2025 er budgetoverslag. Summen for 2018-2021 er beregnet under antagelse, at det faktiske resultat for 2021 er lig det vedtagne.

Kilde: Finansloven for 2018, 2019, 2020, 2021 og 2022

² Deloitte (2021), Samfundsøkonomisk konsekvensvurdering af ny lufthavn i Qaqortoq

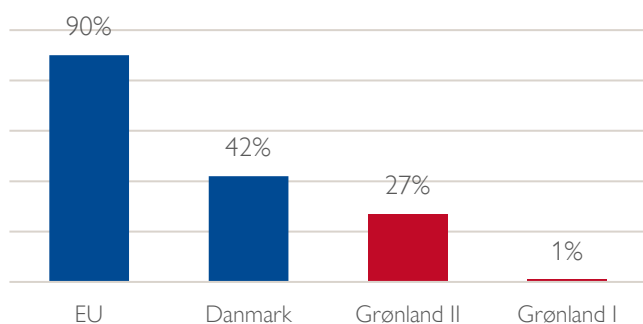
samfundet, risikerer vi på længere sigt at være nødt til at afvise samfundsøkonomisk fornuftige projekter. Det vil ske når Grønlands gældssevningsevne er opbrugt, og gældsloftet dermed er nået. Når det sker, risikerer samfundet at tabe penge både på investeringen i sig selv samtidig med, at det skal betales af på gælden. Mulighederne for gældsfinansiering af evt. senere samfundsmæssigt rentable investeringer eller at modstå konjunkturtilbageslag reduceres samtidig. Det er problematisk, at gældskapaciteten anvendes til samfundsøkonomisk dårlige investeringer. Lufthavnen i Qaqortoq er et eksempel på dette, men også anlæggelsen af et nyt vandkraftværk i Qasigiannuit er vedtaget på trods af en negativ samfundsøkonomisk nutidsværdi. Væsentligt bliver det derfor, at den samfundsøkonomiske værdi søges forbedret ved at fremme aktiviteter, der kan være med til at skabe yderligere værdi af disse investeringer.

Med til billedet hører dog, at det offentlige gælds niveau i mange år har været meget lavt. I 2020 udgjorde Selvstyrets rentebærende bruttogæld kun 1% af BNP, og når kommunernes og de offentligt ejede selskabers rentebærende bruttogæld medregnes, udgjorde gælden i 2020 27% af BNP.

Dette er et lavt niveau sammenholdt med fx Danmark og EU-gennemsnittet, hvor den rentebærende bruttogæld udgjorde hhv. 42% og 90% af BNP i 2020, se Figur 3.

Figur 3
Offentlig rentebærende gæld i EU, Danmark og Grønland, 2020

Procent af BNP

Note: Den offentlige rentebærende gæld er opgjort som bruttogælden. Grønland I måler bruttogælden i Selvstyret som andel af BNP. Grønland II måler bruttogælden i Selvstyret, kommunerne og de offentligt ejede selskaber som andel af BNP.

Kilde: Forslag til Finanslov 2022, Grønlands Statistik og Eurostat

Den offentlige bruttogæld vil ikke forblive lav i de kommende år, bl.a. fordi de offentligt ejede selskaber skal optage yderligere gæld.³ I Forslag til Finansloven 2022 er det fremlagt, at Selvstyrets gæld isoleret set vil falde, men samtidig vil den samlede

rentebærende bruttogæld i Selvstyret, kommunerne og de offentligt ejede aktieselskaber stige til lidt over 9 mia. kr. i 2024. Ved uændret BNP (2020-niveau) svarer dette til 45% af BNP i 2024. Dette niveau kan i sig selv godt være bæredygtigt, hvis gælden er anvendt på samfundsøkonomisk rentable investeringer. Følsomheden overfor den stigende gæld er samtidig mindre på grund af bloktilskuddets størrelse og stabilitet. Omvendt er den øvrige offentlige økonomi i høj grad baseret på fiskeriets udvikling, hvilket skærper kravet til en bæredygtig forvaltning og arbejdet med at skabe flere samfundsøkonomiske ben at stå på.

Bæredygtighed – både i økonomisk og biologisk perspektiv – er der i disse år stort fokus på. Fiskeriet er fortsat Grønlands største indtægtskilde når der ses bort fra bloktilskuddet fra Danmark, men hvis det skal forblive sådan, er det nødvendigt at sikre, at erhvervet udvikler sig både økonomisk og biologisk bæredygtigt. I udviklingen mod en selvåren økonomi er det forventningen, at turismesektoren og råstofsektoren bliver vigtige indtægtskilder. Turismesektoren oplever i disse år store begrænsninger i væksten pga. COVID-19 og bidrager derfor ikke med tidligere års forventede stigende indtægter til samfundet. Råstofsektoren oplever en svagt stigende aktivitet, men der er ligeledes fortsat et stykke vej, før denne sektor bidrager til Grønlands økonomiske vækst. På den baggrund vil det efterfølgende bl.a. handle om disse tre sektorer, og hvordan vi må og skal lykkes med at sikre en bæredygtig udvikling.

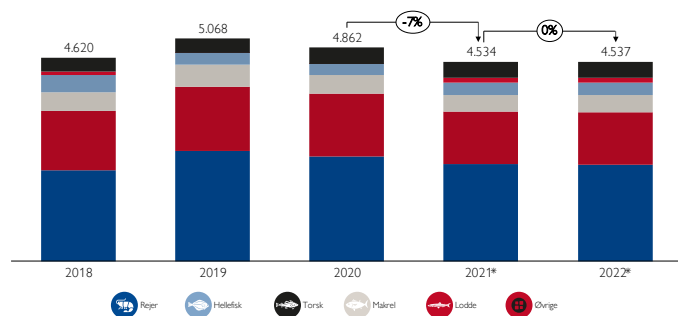
Fiskeri

Efter mange år med vækst i det grønlandske fiskeri bremsede væksten op i kølvandet på COVID-19-pandemiens globale nedlukninger, selvom fiskeriet ikke var nedlukket i Grønland. I 2020 faldt priserne på rejer, hellefisk og torsk, bl.a. fordi nedlukninger af hoteller og restauranter begrænsede salget til serviceerhverv, og priserne fortsatte på dette lavere niveau i 2021. Takket være relativt store fangstmængder er eksportværdien dog fortsat på et højt niveau, se Figur 4. På grund af de lavere priser i 2021 er GrønlandsBANKENS skøn for eksportværdien i 2021 7% lavere end 2020, og stort set uændret fra 2021 til 2022 pga. fortsat lave priser, samt lavere fiskede mængder som følge af lavere mængde for hellefisk.

³ Forslag til Finanslov for 2022

Figur 4
Eksportværdien af fisk og skaldyr

Mio. kr.

Note: * 2021 og 2022 er skøn. For rejer er skønnet for 3. og 4. kvartal 2021 og hele 2022 baseret på uændrede priser og mængder i forhold til 2021 pga. uændret kvote i 2022. For hellefisk og torsk er skønnet baseret på uændrede priser i forhold til 3. kvartal 2021 og en mængdemæssig ændring på hhv. +2% og +3%. For makrel, lodde og øvrige arter er skønnet baseret på en forventning om uændrede priser og mængder i forhold til samme kvartal året før.

Kilde: Grønlands Statistik og egne skøn

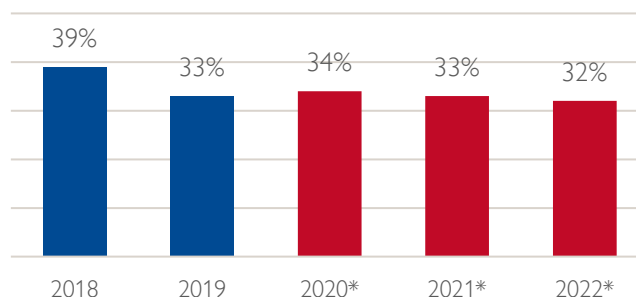
For første gang i en årrække vil rejekvoten ikke stige i 2022. Rejekvoten følger den biologiske rådgivning. Naturinstituttet bemærker, at bestanden af rejer ved Vestgrønland udnyttes bæredygtigt, og at bestanden er stabil på et højt niveau.⁴ For indenskærs hellefiskfiskeri og torskefiskeri er det fortsat tilfældet, at der er et betydeligt overfiskeri. Den biologiske rådgivning for både hellefisk og torsk er reduceret for 2022 i forhold til 2021. Det betyder, at kvoten for det indenskærs hellefiskfiskeri er 94% højere end den biologiske rådgivning, og for indenskærs torskefiskeri 120% højere end rådgivningen.

I Naturinstituttets biologiske rådgivning kan man se, at lodden er på vej tilbage til Grønland. Den biologiske rådgivning for lodden ligger på et historisk højt niveau på 904.200 tons for 2021/2022, og derfor forventes eksportværdien af lodden at blive tilsvarende høj i 2022. Stigningen i eksportværdien af lodde kan til dels modsvare den faldende eksportværdi af makrel.

De forventede ekstra indtægter til landskassen fra loddefiskeri på 45,5 mio. kr. i 2022 er allerede blevet øremærket til den nye lufthavn i Qaqortoq.⁵ Denne øremærkning af midlerne kan være problematisk i lyset af generelt faldende priser og bl.a. faldende makrelfiskeri, som vil påvirke indtægterne fra ressourceafgifterne negativt. Indtægterne fra fiskeriet udgjorde i 2018 hele 39% af Selvstyrets indtægter ekskl. bloktilskuddet, se Figur 5. Hvis indtægterne fra fiskeriet slår fejl, kan det derfor få store negative konsekvenser for landskassens finanser.

Figur 5
Offentlige indtægter fra fiskeriet, 2018-2022

Andel af Selvstyrets indtægter eksklusiv bloktilskud

Note: *2020, 2021 og 2022 er skøn. De offentlige indtægter består af ressourceafgifter, selskabs- og udbytteskatter og personskatter. Skønnene for 2020-2022 er beregnet på baggrund af de budgetterede ressourcerenter i 2020, 2021 og 2022, landskassens indtægtsskøn og bloktilskud for 2020, 2021 og 2022 fra FL2022 og personskatters og selskabsskatters gennemsnitlige andele af de samlede indtægter i forhold til ressourcerenten, beregnet på baggrund af data fra 2018 og 2019.

Kilde: Fiskerikommisionen (2021)

Fiskerikommisionens betænkning

I 2021 blev Fiskerikommisionens betænkning offentliggjort. I betænkningen indgår seks hovedbudskaber til en bæredygtig forvaltning af havets ressourcer, se Boks 1. Næste skridt bliver, at kommissionens arbejde bliver fulgt op af konkrete politiske tiltag, for Fiskerikommisionen vurderer, at en bæredygtig forvaltning af fiskeriet skal påbegyndes nu. Sker dette ikke, vil værdien af eksporten og de offentlige indtægter fra fiskeriet allerede på kort sigt falde som konsekvens af mange års overfiskeri i dele af fiskeriet.

⁴ Naturinstituttet (2021), Der kan i 2022 fiskes samme mængde rejer som i 2021, <https://natur.gl/year/2021/der-kan-i-2022-fiskes-samme-maengde-rejer-som-i-2021/>

⁵ Aftale om finansloven for 2022

Boks 1

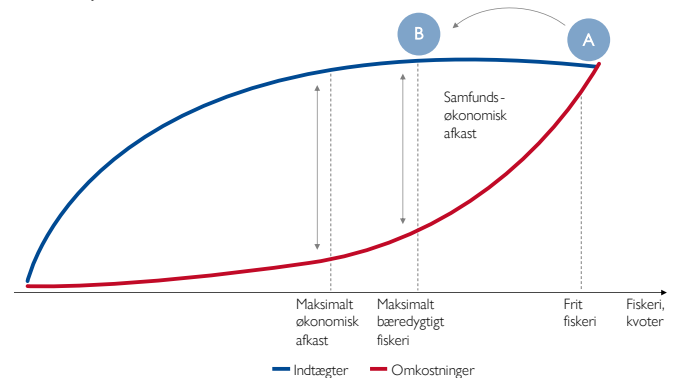
Fiskerikommissionens hovedbudskaber

1. Bevar ressourcerne for fremtiden til gavn for beskæftigelse, indtjening og velfærd
2. Giv fiskerierhvervet faste og forudsigelse rammer af hensyn til investering i fortsat udvikling og målret eventuelle tilskud ift. de overordnede mål i fiskeripolitikken
3. Indret fiskeriforvaltningen så den enkelte fisker kan opnå god indtjening, og den samlede ressourcerente i fiskeriet kan øges, så der på den baggrund kan ske en fair fordeling af ressourceren gennem en hensigtsmæssig ressourcerentebeskatning
4. Gennemfør armslængde i forvaltningen for at sikre gennemsigtighed og ligebehandling
5. Udvid ejerskabet til resourceudnyttelsen i forhold til rederierne og ikke ved at indsætte øget fiskerikapacitet
6. Gennemfør arbejdsmarkeds- og uddannelsespolitiske tiltag i sammenhæng med fiskeripolitiske ændringer for at sikre socialt bæredygtige overgange

Kilde: Fiskerikommissionens betænkning, juli 2021

Fiskerikommissionen beskriver, at det kystnære fiskeri efter hellefisk vil kollapse i løbet af de næste fem år, hvis kvoterne fastholdes på det nuværende høje niveau. Det skyldes et massivt fald i fiskeriindtægterne, fordi der kan opfiskes en stadigt mindre mængde. Samtidig er omkostningerne for den enkelte fisker stige, fordi der skal fiskes mere for at fange samme mængde. Vi er altså allerede i dag i en situation, hvor omkostninger og indtægter for nogle fiskere ikke hænger sammen, og hvor der derfor ikke er noget økonomisk overskud forbundet med at være fisker og der er dermed heller ikke et samfundsøkonomisk afkast, se punkt A i Figur 6. Det er en uholdbar situation for de erhvervsdrivende og det kystnære fiskeri er dermed allerede i praksis både biologisk og økonomisk kollapsede.

Figur 6
**Samfundsøkonomisk afkast ved forskellige kvoteni-
 veauer, illustration**

Note: Illustration på baggrund af OECD (2011)

Kilde: OECD (2011): "Ensuring a Sustainable and Efficient Fishery in Iceland", OECD Economics Department Working Papers, No. 891

Fiskerikommissionens beregninger viser, at fiskeriet kan bevæge sig mod punktet B med relativt stort samfundsøkonomisk afkast, hvis kvoterne sænkes til et lavere og biologisk bæredygtigt niveau. Som led i bevægelsen fra punkt A til punkt B vil omkostningerne falde, fordi 1) det bliver lettere at fange større mængder, fordi der er flere fisk, og de er større, og 2) fordi fiskeriet efter en tilpasning vil blive koncentreret på færre, mere effektive fiskere (ved hjælp af individuelle omsættelige kvoter (IOK)). Fiskerikommissionen beskriver, at hvis kvoten reduceres og der indføres IOK i dag, vil det allerede i 2026 drive overskuddet for den enkelte fisker og det samfundsøkonomiske afkast i det kystnære hellefiskfiskeri op igen.

At vi i dag rent faktisk befinder os i punkt A, hvor der stort set ikke bliver skabt et overskud i det kystnære hellefiskfiskeri, afspejles i Naalakkersuisuts beslutning om at fritage det kystnære hellefiskfiskeri for afgifter i 2022. Indtægterne i dette fiskeri er i dag så lave, at det ikke længere vurderes muligt at pålægge dette fiskeri en afgift. Afgiftsfritagelsen sker med henblik på en permanent ændring af resourceafgiften, når et nyt lovforslag forventeligt bliver fremlagt på Inatsisartuts Efterårssamling 2022.⁶ Beslutningen står dog i skærende kontrast til det udenskærs hellefiskfiskeri, der udøves biologisk bæredygtigt og økonomisk effektivt og dermed kan pålægges en betydelig fiskeriafgift til gavn for samfundet.

For den enkelte fisker vil en reduktion i kvoterne medføre en risiko for, at fiskeren må opgive fiskeriet som levevej. Det er en alvorlig negativ konsekvens for den enkelte fisker og dennes familie, men allerede i dag oplever mange fiskere, at deres

⁶ Finansloven for 2022

indtjening fra det kystnære fiskeri er faldet til et ikke-økonomisk bæredygtigt niveau. Fiskerikommissionen vurderer, at det i dag er mere end 80% af de jollefiskere, der fisker efter hellefisk, som ikke har tilstrækkelig omsætning fra fiskeriet til at kunne forsørge familien.⁷ Dermed er der for mange der deltager i dette fiskeri, samtidig med at andre brancher mangler arbejdskraft. En omlægning af fiskeriet og kvoterne vil uægtelig gøre ondt på kort sigt for den individuelle fisker, men en uændret forvaltning vil ramme lige så hårdt. Uden handling og ændring af kvoteforvaltningen vil ikke bare den enkelte fisker, men også samfundet som helhed miste indtægter. Den nylige beslutning om at afskaffe månedskvoter i det olympiske fiskeri forekommer i den sammenhæng yderligere yderst problematisk. GrønlandsBANKEN har ikke erfaring for, at økonomisk presede fiskere vil være i stand til at forvalte de givne kvoter og fordele fiskeri og indkomst hen over året. I artikel i Sermitsiaq den 17. december, fremgår dog Naalakkersuisoq Aqqaq B. Egedes beslutning om at "Fiskere skal selv dosere kvoten på hellefisk: Når kvoten er brugt, kommer der dog ikke mere".

Tænker vi langsigtet og er villige til at acceptere forandringer, mens vi tager hånd om dem, der skal finde beskæftigelse i andre erhverv fremover, vil fiskeriet ifølge Fiskerikommissionen kunne vokse og blive mere værdiskabende, som følge af en bæredygtig forvaltning i løbet af mindre end 10 år.⁸

Set fra GrønlandsBANKENS perspektiv er der kun én vej at gå, og det er i det væsentlige at følge Fiskerikommissionens anbefalinger. GrønlandsBANKEN har gennem en årrække påpeget behovet for bæredygtige rammer og truslen om kollaps i det kystnære fiskeri. Til gengæld er der gode erfaringer for at fiskerierhvervet kan udvikles, finansieres og blomstre, når det forvaltes bæredygtigt.

Turisme

Turismebranchen er, sammen med hotel- og restaurationsbranchen, den branche, der har været hårdest ramt af COVID-19-pandemien, men allerede i 2021 har branchen været på vej tilbage, se Figur 7. Det samlede antal overnatninger var til og med september 2021 allerede 37% højere end på samme tidspunkt i 2020. Dette var drevet af en stigning på 58% blandt udenlandske gæster, og en stigning på 26% blandt herboende. Det samlede antal overnatninger er dog fortsat 20% lavere end niveauet i september 2019.

Måles turismen på antallet af flypassagerer fra Grønland er der også fremgang. Det samlede antal flypassagerer fra januar 2021 til september 2021 er dog endnu blot steget 5% i forhold til

samme periode i 2020, og i forhold til samme periode i 2019 er antallet af flypassagerer hele 66% lavere. Forskellen i væksten i antal overnatninger og antal flypassagerer i 2021 kan skyldes, at der er flere "staycation"-turister, altså hjemmehørende, der rejser rundt, muligheden for at afholde konferencer mm. igen, samt at udenlandske turister er længere tid i landet og dermed har flere overnatninger. Derudover skal det også bemærkes, at første kvartal i 2020 ikke var præget af rejserestriktioner, hvilket var tilfældet i første kvartal i 2021. Der må derfor for hele året 2021 forventes en højere stigning end de første 9 måneder indikerer.

Figur 7
Ændring i akkumuleret antal flypassagerer og hotelovernatninger i Grønland i de første 9 måneder af 2020-2021

Ændring i procent i forhold til 2020

Note: Figuren viser ændring i det akkumulerede antal hotelovernatninger (i alt) fordelt på udenlandske og herboende gæster og antal flypassagerer, der rejser fra Grønland

Kilde: Grønlands Statistik

Udviklingen i den kommende turismesæson står og falder med udviklingen i COVID-19 og de dertilhørende rejserestriktioner. Hvis restriktionerne forsvinder, er der nogle aktører, der mener, at turismen vil være tilbage på 2019-niveau allerede i 2022. Dette er eksempelvis tilfældet for antallet af anmeldte anløb fra krydstogtskibe i 2022, som på nuværende tidspunkt er på 2019-niveau. Selvom Grønland hidtil ikke har haft stor indtjening på krydstogtturister, så er det positivt. Antallet af anløb er dog yderst tvivlsomt og afhængig af fjernelse af kravet om, at skibet skal have været til søs i 14 dage, inden det må anløbe i Grønland.⁹ Hvis dette krav fastholdes i 2022, vil der formentlig (igen) ikke komme nogen krydstogtskibe til Grønland. Udviklingen på turismeområdet er med andre ord fortsat meget følsom over for COVID-19-udviklingen og de gældende restriktioner.

Der er flere forskellige bud på om og hvornår flytrafikken vender tilbage til niveauet før COVID-19. FN's International Civil Aviation Organization (ICAO) estimerer scenarier, hvor

⁷ Fiskerikommissionen vurderer, at en jollefisker skal bruge ca. 33 tons hellefisk for at kunne skabe en tilstrækkelig omsætning til at forsøge en familie. Mere end 80% af jollefiskerne har en fangst, som ligger under dette niveau.

⁸ Fiskerikommissionens betænkning (2021)

⁹ I skrivende stund er kravet gældende til 6. marts 2022.

flytrafikken relativt hurtigt vender tilbage til niveauet før COVID-19, men de estimerer også scenarier, hvor flytrafikken potentielt aldrig vender tilbage til før COVID-19 niveauet.¹⁰ Fra et grønlandsk perspektiv vil flytrafikken til Grønland kunne stige som følge af turismeinvestering og nye lufthavne. Et internationalt pres på flytrafikken kan sætte Grønland i ny hård konkurrence om turisterne, men arktis som region har stærkt stigende fokus og Grønland må kunne drage fordel heraf.

Hvis flytrafikken vender tilbage til et relativt højt niveau, er der større sandsynlighed for, at udbygningen af lufthavnene bliver en succes med en stigning i antallet af turister. Det er dog afgørende at udvikle hele turismeværdikæden og ikke kun fokusere på lufthavnene. I Figur 8 er vist en forsimplet turisme værdikæde. Lufthavnsinvesteringerne er et skridt imod at gøre det muligt at styrke værdikæden og få flere turister til landet. Herefter er der behov for transport, logi, mad, drikke, restauranter, attraktioner, supportservices mm. Alle disse aktiviteter er klassiske turismeaktiviteter, som skaber en direkte økonomisk effekt i samfundet. Det er dog lige så vigtigt at huske på infrastruktur som affaldshåndtering, transport, sundhedsvæsen og energiforsyning mm. Hvis én af disse faktorer ikke kan håndtere de ekstra turister, vil det blive vanskeligere at høste de forventede gevinster, som er nødvendige for at skabe værdi af lufthavnsinvesteringen.

At kunne høste disse gevinster vil kræve samarbejde på tværs af aktører i hele værdikæden og kræve massive erhvervsmæssige følgeinvesteringer. Derudover er det også vigtigt at være opmærksom på, at alle dele af turismeværdikæden har en miljømæssig påvirkning. Når turismeværdikæden skal udbygges, er vi derfor nødt til at tage højde for miljøpåvirkningen og minimere

denne. Dette både for at tage et miljømæssigt ansvar, men også for at sikre at investeringerne er langsigtet økonomisk holdbare og adresserer en stigende forventning fra turister til et 'grønere' og bæredygtigt Grønland. GrønlandsBANKEN vurderer, at en økonomisk og miljømæssig bæredygtig udvikling af turismeerhvervet bør kunne fremmes med et tættere koordineret samarbejde mellem erhvervsliv, kommuner og Selvstyret. GrønlandsBANKEN ser dette som et væsentligt fokusområde i de kommende års udvikling af Grønlands økonomiske grundlag og som en mulighed for et styrket offentligt-privat samarbejde. For at sikre, at lufthavnsinvesteringerne bliver succesfulde og giver den ekstra aktivitet vi forventer, er det dog vigtigt, at lufthavnsafgifterne ikke bliver skruet for højt op. Bliver de det, vil priserne på flybilletterne presses op over et niveau, som turister vil betale, og Grønland bliver dermed uattraktiv som destination sammenlignet med andre arktiske destinationer. På den måde risikerer vi at udvande de positive effekter, som lufthavnsinvesteringerne bør genere

Råstofudvinding og efterforskning

Efter nogle år med lav efterforskningsaktivitet steg aktiviteten igen i 2021. En del af denne stigning skyldtes, at COVID-19 satte store begrænsninger på rejseaktivitet og dermed besværliggjorde feltarbejdet i Grønland i 2020. I sommersæsonen 2021 var der igen aktivitet, hvilket er et godt tegn for Grønland, da investorerne bag projekterne kunne have valgt at trække deres investering og investere andre steder.

Efterforskningsaktiviteten faldt ikke kun i Grønland, men også globalt i 2020, se Figur 9. Den stigende tendens både nationalt og globalt i 2021 er formentlig skabt af den 'pukkel' af projekter, der blev udskudt af COVID-19, og som nu bliver igangsat.

Figur 8
Turismeværdikæde

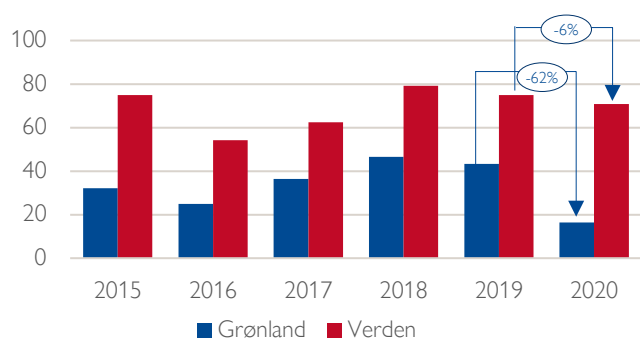
Note: Dette er en forsimplet version af en turismeværdikæde tilpasset til dette kapitel
Kilde: Copenhagen Economics på baggrund af UNWTO (2019)¹¹

¹⁰ <https://www.icao.int/sustainability/Pages/Economic-Impacts-of-COVID-19.aspx>

¹¹ UNWTO training om turismeværdikæde, <https://www.unwto.org/sustainable-development/trainings-oneplanet-stp>

Faldet i efterforskningsaktiviteten i Grønland i 2020 skal desuden ses i lyset af 'stop-the-clock-initiativet', hvor efterforskningslicenshavernes forpligtelser til at efterforske blev nedsat til 0 kr. i 2020 og 2021. Denne nedsættelse i forpligtelsen, samt begrænsninger i rejseaktivitet kan forklare, hvorfor efterforskningsaktiviteten i Grønland faldt med 62% fra 2019 til 2020, hvor det tilsvarende blot faldt ca. 6% globalt.

Figur 9
Efterforskningsudgifter i Grønland og globalt, 2015-2020
Indeks, 2010=100

Note: Efterforskningsaktiviteter globalt er aflæst fra graf i SGU (2021)

Kilde: Råstofstyrelsen og SGU (2021), Bergverksstatistik 2020

På nuværende tidspunkt har seks selskaber en udnyttelsestilladelse i Grønland.¹² I løbet af 2021 har London Mining Greenland A/S tilbageleveret sin tilladelse. Samtidig har Tanbreez fået tildelt en udnyttelsestilladelse i 2021, og dermed er antallet af selskaber med en udnyttelsestilladelse uændret. Blandt de øvrige seks selskaber er det kun Greenland Ruby (Aappaluttoq projektet) og Lumina Sustainable Materials (White Mountain), som er aktive miner. Der er derfor potentiale for øgede indtægter fra råstofindustrien, hvis de øvrige fire selskaber (Nalunaq A/S, Ironbark (Citronen Fjord), Tanbreez (Killavaat Alannguat) og Dundas Titanium (Stensby Land)) eller selskaber med efterforskning, når minedrift i de kommende år.

Med dele af fiskeriet der er sårbart pga. overfiskeri og med et turismeerhverv kraftigt tilbagesat af COVID-19, er det vigtigt, at råstofsektoren oplever vækst og fremgang, hvis ambitionerne om en selvåren økonomi skal nås. Målt på de 34 initiativer fra Mineralstrategien 2020-2024, er der ikke sket stor fremgang siden publiceringen i marts 2020. Omend noget formentligt kan tilskrives COVID-19 er det dog overraskende, at der ikke ses en tydelig prioritering på dette område. Den mest markante ændring på området er ikke et aktivitetsfremmende initiativ, men

en begrænsning af mulighederne i form af uranforbuddet vedtaget i 2021.

I modsat og positiv retning går, at Departementet for Råstoffer i 2021 tilsluttede sig Den Europæiske Råstofalliance. Alliancen er et netværk, som skal understøtte EU's overgang til en grøn og digital økonomi. Alliancen fokuserer på hele værdikæden fra udvinding af mineraler til færdige produkter, og netværket i alliancen inkluderer interessenter inden og uden for EU.¹³ Departementet for Råstoffer vil bl.a. bruge sit medlemskab til at udvide kendskabet til Grønlands mineralpotentiale og håbet er, at dette markedsføringsfremstød kan medvirke til en positiv udvikling på råstofområdet.

I efteråret 2021 blev det omdiskuterede uranforbud vedtaget. Med loven er forundersøgelse, efterforskning og udnyttelse af uran ikke tilladt. Hvis forundersøgelse, efterforskning eller udnyttelse er rettet mod andet end uran, skal det gennemsnitlige indhold af uran i den samlede ressource være under 100 ppm. Uranforbuddet har mødt stor interesse i medierne, fordi begrænsning på 100 ppm for bifund kan være en udfordring for nogle typer af mineraler, herunder sjældne jordarter. Greenland Minerals, som driver Kvanefjeld-projektet med de eftertragtede sjældne jordarter, men hvor malmen generelt har et niveau af uran på 300 ppm, har efterfølgende valgt at søge nye muligheder udenfor Grønland.

Det er endnu usikkert, hvor stor negativ effekt den nye lov vil have på fremtidige investeringer på råstofområdet samlet set, men usikkerhederne, som bl.a. er fremhævet eksempelvis i medierne og i høringssvar¹⁴, kan afspejle tvivl blandt investorerne. Råstofbranchen er præget af meget store og langsigtede investeringer, hvorfor stabilitet og forudsigelighed om rammevilkårene er vigtige.

Helt afgørende må det være, at investorer i efterforskningsprojekter kan forvente en udvindingstilladelse på forudsigelige vilkår, såfremt man efterlever grønlandsk lovgivning, herunder gældende miljølovgivning. Det er vigtigt at skabe tryghed blandt investorerne for at sikre investeringer, og det er afgørende for denne tryghed, at den gældende politik er baseret på brede aftaler.

En bæredygtig udvikling af Grønland

I udviklingen mod en selvåren økonomi er det nødvendigt med en bæredygtig udvikling omkring de tre vigtige erhverv: fiskeri, turisme og råstoffer. Fiskeriet er nødt til at være

¹² <https://govmin.gl/da/udnyttelse/faa-en-udnyttelsestilladelse/udnyttelsestilladelse/>

¹³ Pressemeddelelse fra Naalakkersuisut d. 7. juli 2021, "Departementet for Råstoffer er blevet medlem af Den Europæiske Råstofalliance", https://naalakkersuisut.gl/da/Naalakkersuisut/Nyheder/2021/07/0707_Raastofalliance

¹⁴ https://naalakkersuisut.gl/da/H%C3%B8ringer/Arkiv-over-h%C3%B8ringer/2021/0207_Uranimik-misissueqaarnmut

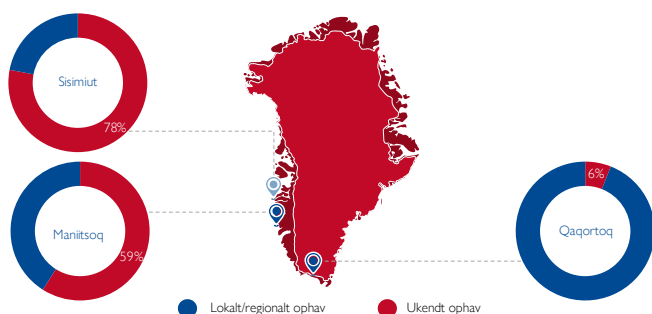
bæredygtigt, hvis det skal forblive rentabelt. Det ses tydeligt i udviklingen i det kystnære hellefiskfiskeri. Turismen er også nødt til at blive udviklet bæredygtigt og med øje for den grønne omstilling, hvis lufthavninvesteringerne skal blive samfundsøkonomisk rentable. Endelig skal råstofudvinding udvikles med tanke for miljø og social bæredygtighed. Fælles for de tre sektorer er altså behovet for *bæredygtig udvikling* – miljømæssigt, socialt og økonomisk.

Miljømæssig bæredygtighed

Grønland har med sit arbejde med implementering af FN's 17 Verdensmål for bæredygtig udvikling, samt tilslutningen til Paris-aftalen under COP26, sendt et signal om, at bæredygtighed og den grønne omstilling skal være højt på den politiske dagsorden. Sådanne aftaler skal dog følges op af handlinger, hvis det ikke skal ende som symbolpolitik og en national bæredygtighedsstrategi med klare handleplaner er nødvendig. En grøn omstilling af økonomien giver mange nye muligheder for det grønlandske samfund, men adfærdsændringer på flere niveauer er nødvendige. Et eksempel på dette er affaldshåndtering. Den nuværende affaldshåndtering er ikke bæredygtig, og Grønland halter bagud i forhold til andre lande. En undersøgelse fra 2021 viser, at en betydelig del af det affald, der kan findes på kysterne er fra Grønland, se Figur 10.¹⁵ Omvendt er der fokus på området og CSR-Greenland's succesfulde Saligaatsoq (affaldsoprydning) er nu udbredt til en lang række byer og viser en stigende folkelig interesse for et rent miljø. Et andet stort skridt på vejen er etablering af det fælleskommunale affaldshåndteringselskab Esani A/S, der allerede har påbegyndt bortskaffelse af bygdernes affaldsmængder.

Figur 10
Fordeling af affald på lokalt/regionalt og ukendt ophav i tre byer

Andel af samlet vægt fordelt på ophav

Note: Rapporten undersøger også, om affaldet stammer fra udlandet. Der er dog intet affald som med sikkerhed kan tilskrives udlandet, og derfor er det ikke med i figuren.

Kilde: Streitmann et al. (2021)

Det er ikke kun i Grønland, at man skal omstille sig og indrette sit forbrug på en ny måde. I mange lande tilskyndes processen ved brug af grønne afgifter. Ét aktuelt eksempel fra Grønland er afgiften på bæreposer af plastik, som blev indført i 2019.¹⁶ Afgiften medfører, at forbrugeren skal betale penge for plastiskposer, og dermed er forventningen, at færre forbrugere vælger at takke ja til en plastikpose.

Der er ikke tradition for at benytte økonomiske incitamenter som fx grønne afgifter i den grønne omstilling i Grønland. Sammenholdt med de øvrige nordiske lande har Grønland en markant mindre anvendelse af grønne afgifter. I tillæg til de færre afgifter er afgiftsniveauet i Grønland overordnet set lavere. I Grønland er afgiften på gas- og dieselolie til fremstilling af varme og elektricitet 0,1 kr. pr. liter, og i Danmark er afgiften 2,3 kr./liter, altså 23 gange større. Afgifter skal fastsættes i en Grønlandsk kontekst, men man bør overveje, om der ikke er et endnu uforløst potentiale i adfærdskorrigerende, grønne afgifter, som i ex. de nordiske lande. Adfærdsændringer kræver dog, at der reelt er grønne alternativer at skifte til eller en reel mulighed for at reducere miljøaftrykket. Samtidig bør afgifter og andre initiativer tænkes sammen, eksempelvis i en reformpakke, der ser det som en driver af den grønne omstilling og uden social slagside.

Miljømæssig bæredygtighed er et omfangsrigt emne og kan udvides med mange temaer ud over anvendelse af økonomiske incitamenter. Set fra GrønlandsBANKENS side er der enkelte nedslagspunkter, som Banken vurderer er af særlig betydning. Bl.a. er det positivt, at der gennem årene er taget gode beslutninger om etablering af vandkraftværker, hvilket har været stærke, bæredygtige investeringer. Det er dog væsentligt, at beslutninger om vandkraft sker ud fra en afvejning om det både er miljømæssigt og samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt. Omvendt er det negativt bemærkelsesværdigt, hvor lidt der i visse dele af fangst- og fiskeriforvaltningen tages hensyn til bæredygtighed. Det er foruroligende, hvor åbenlyst, der forvaltes ikke-bæredygtigt, og kollaps i flere bestande er enten allerede indtruffet eller må forventes, ligesom forvaltningen kan risikere at give en afsmittende negativ virkning til Grønlands omdømme som turismeland eller eksportør.

Social bæredygtighed

Social bæredygtighed måles bl.a. ved at måle lighed. Gini-koefficienten er et mål for indkomstilighed, hvor en koefficient på 0 udtrykker fuldkommen lighed, mens en koefficient på 100 repræsenterer total ulighed. I Grønland var Gini-koefficienten i 2020 34,9, se Figur 11. Sammenlignet med USA, Canada, Tyskland, Frankrig og de nordiske lande er dette den næsthøjeste

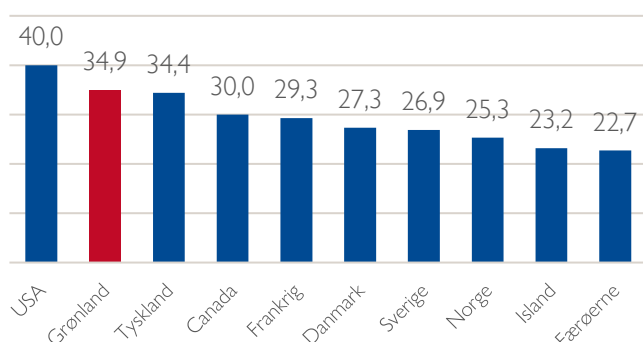
¹⁵ Strietman et al. (2021), Beach litter in West Greenland: a source analysis

¹⁶ Inatsisartutlov nr. 23 af 18. november 2019 om ændring af landstingslov om indførelsesafgifter (Forhøjelse og indførelse af nye afgifter)

koefficient kun overgået af USA. Selvom der skal tages højde for en vis naturalieøkonomi i Grønland¹⁷, er indkomstuligheden stor og den er ikke faldet over de sidste 10 år. Denne høje indkomstulighed bliver der sat fokus på i Aftale om Finansloven for 2022. Konkret ønsker Naalakkersuisut at øge alderspensionens grundløb, samt forhøje førtidspensionen, hvilket kan få en effekt på en gruppe af borgere.¹⁸ Derudover er partierne bag aftalen enige om, at der skal gennemføres en personskattereform og andre konkrete tiltag for at mindske uligheden.

Figur 11
Gini-koefficienter i udvalgte lande i 2020

Gini-koefficient

Note: Gini-koefficienten målt på ækvivaleret disponibel indkomst. For Island er Gini-koefficienten for 2018, og for USA og Canada er den fra 2019.

Kilde: Eurostat, OECD, Færøernes Statistik og Grønlands Statistik

Skattereformer kan være en simpel og direkte vej til at reducere uligheden, men hvis det sker gennem ren omfordeling af samfundets ressourcer i stedet for gennem bedre uddannelse og social mobilitet, kan det ende med at gøre landets borgere fattigere som helhed. Hvis en personskattereform fx medfører et højere skattetryk, kan det blive mere vanskeligt at tiltrække og fastholde uddannede borgere med en relativt høj indkomst. Man kan med andre ord risikere, at højindkomstgrupper og højindkomsterhverv ikke ønsker at etablere sig i Grønland (som er bestemmende for om indtægten beskattes her i landet eller ej), og det reducerer den samlede velstand og beskæftigelsesgrundlaget i landet. Yderligere er det problematisk, hvis denne befolkningsgruppe med relativt høje skattebetalinger ikke samtidig oplever et tilpas højt niveau af offentlige ydelser, som fx en god folkeskole og et velfungerende sygehusvæsen, som netop er det, der betales for over skatten. Konsekvensen kan være "brain drain" selvom, der også er andre årsager bag. Indikationer på at "bytteforholdet" mellem løn-efter-skat og oplevet værdi er skævt, ses ved det forholdsvist høje antal unge, der bliver i

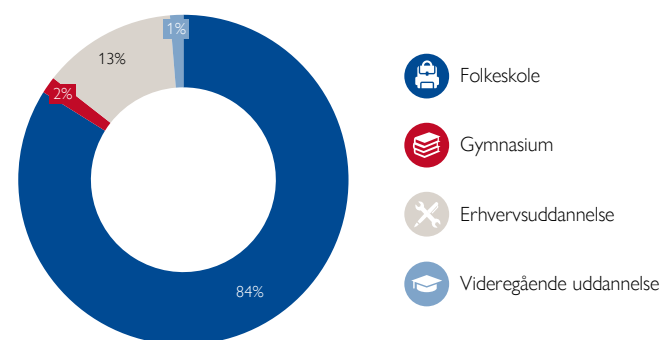
Danmark efter endt uddannelse. En anden indikator er brugen af konsulenttydelser og outsourcing af højtlønnede specialistjobs til udlandet. For at sikre, at højindkomsterhverv- og jobs forbliver i Grønland og ikke "outsources" skal en fremtidig skævhed i skattetryk i forhold til oplevet værdi undgås.

For at øge velstanden og mindske uligheden i Grønland er der bl.a. behov for at reducere antallet af ledige i Grønland. Det kan gøres ved at øge incitamentet til at arbejde samt at øge uddannelsesniveaet. Samtidig vil overflytning af ikke økonomisk bæredygtige fiskere til eksempelvis byggebranchen fremme indkomst-udjævning.

Flere unge får i dag en uddannelse end tidligere, men der er fortsat et betydeligt 'uddannelsesefterslæb' i forhold til andre lande.¹⁹ Kun 34% af de elever, der blev færdige med folkeskolen i 2019, var aktive på en ungdomsuddannelse i 2020.²⁰ Til sammenligning var andelen i Danmark 87%. Uddannelse er afgørende for at øge beskæftigelsen på længere sigt. Samtidig er uddannelse også vejen til en højere løn og en mere fast tilknytning til arbejdsmarkedet. Ledighed er generelt faldende med uddannelsesniveau, og i dag er der reelt ingen arbejdsløshed blandt personer med en kompetencegivende uddannelse i Grønland, se Figur 12.²¹

Figur 12
Arbejdsløshed fordelt på uddannelsesniveau, 2019

Andel af antal ledige

Note: Erhvervsuddannelse inkluderer kunst og humaniora; erhverv, administration og jura; ingeniørvidenskab, produktion og konstruktion; landbrug, skovbrug, fiskeri og veterinær; sundhed og velfærd; servicesektor og øvrige.

Kilde: Grønlands Statistik

¹⁷ Grønlands Økonomiske Råd (2014), Grønlands Økonomi 2014

¹⁸ Aftale om Finansloven for 2022

¹⁹ Økonomisk Råd (2021), Grønlands økonomi – Efterår 2021

²⁰ Grønlands Statistik, beregnet på baggrund af tabel UDXTRFA1

²¹ Nationalbanken (2021), Grønlandsk økonomi – Højkonjunktur og stor mangel på arbejdskraft

Et løft af uddannelsesniveaet i Grønland kræver indsætter og reformer på tværs af sektorer²², og dette løft er nødvendigt i en tid hvor der er klare indikationer af, at niveauet for de år-gange der skal i gang med uddannelse falder. Et niveau-fald der påvirker kvaliteten på de gymnasiale uddannelser, universitet m.m. Blandt folkeskolens afgangselever i 2021 dumpede over 40% af eleverne den skriftlige eksamen i matematik, og knap 38% dumpede den skriftlige eksamen i engelsk.²³ PISA-test af skolebørn viser, at en elevs socioøkonomiske baggrund i høj grad kan forudsige elevens performance i skolen.²⁴ Dette viser, at succesfulde reformer på uddannelsesområdet er reformer, som tænker på tværs af skole og hjem og tager højde for elevernes socioøkonomiske baggrund og helt basale faktorer som ex. kost, bolig m.m..

Det er de unge, som på kort sigt skal sikres uddannelse og opkvalificering. Grønland har desværre en stor generation af unge mennesker, som hverken er i arbejde, studerende eller meldt ledige – den såkaldte ungemålgruppe. En del af løsningen på udfordringen med ulighed er også at få denne gruppe unge i uddannelse eller direkte i arbejde. Naalakkersuisut skriver i sin beskæftigelsesstrategi for perioden 2021-2023, at det vil være en bombe under den langsigtede vækst, hvis ikke ungdomsledigheden reduceres – dette inkluderer også ungemålgruppen.²⁵ Indsatsen rettet mod de unge skal være målrettet og spille sammen med både uddannelses-, arbejdsmarkeds- og socialområdet.

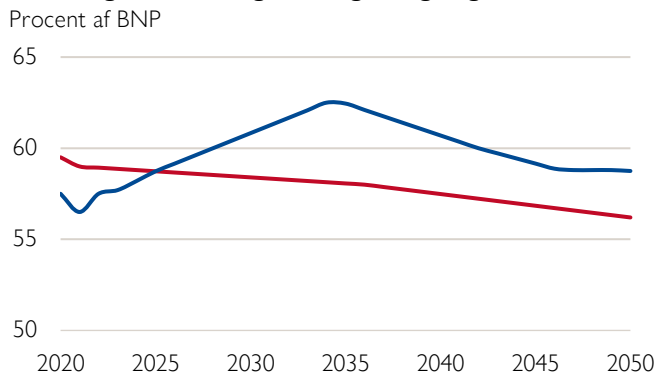
Økonomisk bæredygtighed

Med et mere socialt og miljømæssigt bæredygtigt samfund er der også behov for at øge den økonomiske bæredygtighed for samfundet. I disse år stiger det såkaldte holdbarhedsproblem fordi færre erhvervsaktive skal forsørge flere ældre, og fordi antallet af ældre stiger år for år. En udfordring der dog også ses i mange andre lande.

Aktiv deltagelse på arbejdsmarkedet spiller en afgørende rolle for holdbarhedsproblemet og Grønlands fremtidige økonomiske udvikling. Den stigende andel af ældre i befolkningen medfører øgede udgifter til sundhedsvæsen, aldersforsorg, indkomstoverførelser mv. Hvis udgifterne ikke skal løbe fra indtægterne, er der behov for, at indtægterne følger med ved bl.a. øget erhvervsdeltagelse. Grønlands Økonomiske Råd beskriver i deres efterårsrapport 2021, at udgifterne i fravær af omfattende reformer, vil løbe fra indtægterne allerede i 2025²⁶, se Figur 13. Fra 2025 vil holdbarhedsproblemet vokse, og de offentlige finanser vil systematisk forværres. Selvom problemstillingen ikke er ny og det løbende er lykkedes at lukke det truende gab

mellem indtægter og udgifter, understreger holdbarhedsproblemet et akut behov for reformer og politisk handling.

Figur 13
Udvikling i de offentlige indtægter og udgifter, 2020-2050

Note: Figuren viser fremskrivninger foretaget af Økonomisk Råd (2021)

Kilde: Økonomisk Råd (2021), Grønlands økonomi, efterår 2021

Det er derfor vigtigt, at der gennemføres nødvendige reformer. Det er vigtigt, fordi Grønland har nogle vedvarende og strukturelle udfordringer på især uddannelses- og socialområdet, som det ikke er lykkedes at håndtere. Den manglende politiske handling betyder, at vi i dag står med en børne- og ungdomsgeneration, hvor en stor del mangler de uddannelsesmæssige færdigheder, som der efterspørges på arbejdsmarkedet.

Problemer og udfordringer i det grønlandske samfund er velkendte og gennemanalyseret gennem mange år. Grønlands-BANKEN har løbende henvist til mange og fyldige rapporter, og særligt siden Skatte- og Velfærdscommissionens rapport i 2011 påpeget behovet for reformer på især uddannelses- og socialområdet. De mange analyser og rapporter har løbende foreslået initiativer, mens der er for få varige positive effekter af gennemførte politiske tiltag, selvom intentionerne har været gode. Man bør derfor spørge sig selv, hvad konsekvensen i alle disse år har været? Hvad kunne vi have opnået i dag, hvis indsætterne havde været mere markante og effektfulde? Og kan der nu træffes modige bredt funderede beslutninger med reel forandring til følge?

²² Departementet for Finanser (2021), Kortlægning af verdensmålene for bæredygtig udvikling

²³ Grønlands Statistik, tabel UDDFFK

²⁴ OECD (2019), PISA 2018 Insights and Improvements

²⁵ Naalakkersuisuts beskæftigelsesstrategi 2021-2023, "Innovation Potentiale Kompetence"

²⁶ Økonomisk Råd (2021), Grønlands økonomi, efterår 2021

Kort om GrønlandsBANKEN

Kort om GrønlandsBANKEN

GrønlandsBANKEN blev stiftet i 1967 af en kreds af danske banker. Den stiftende generalforsamling blev holdt den 26. maj 1967 i Danske Bankers Fællesrepræsentations lokaler i København. Hermed var den første bank i Grønland en realitet. Åbningsdagen blev 1. juli 1967.

Ni måneder før havde Bikuben (i 1985 omdannet til Nuna Bank) oprettet en filial i Nuuk. I 1997 fusionerede GrønlandsBANKEN og Nuna Bank.

GrønlandsBANKENS mission

”GrønlandsBANKEN skaber værdi gennem rådgivning og ydelser på det finansielle område til alle borgere i Grønland. Vi løfter samfundet ved at fremme finansiell forståelse, samarbejde med uddannelsessteder og erhvervslivet samt understøtte bæredygtige lokale initiativer og udvikling.” Bankens mission skal dermed ses i et bredere perspektiv, hvor GrønlandsBANKEN kan opfattes som Hele Grønlands Bank. Det medfører et udvidet ansvar for at deltage positivt og aktivt i samfundsudviklingen og bidrage til at skabe muligheder i det grønlandske samfund og samtidig sikre en solid finansiell virksomhed. Denne væsentlige rolle er GrønlandsBANKEN yderst bevidst om.

GrønlandsBANKENS værdier

GrønlandsBANKENS værdier er fast forankret i banken og hos medarbejderne. Værdierne er **Engagerede, Ordentlige, Kundeorienterede** og **Udviklingsorienterede**. Værdierne virker som rettesnor for, hvorledes vi agerer og ønsker at blive opfattet i og udenfor banken.

GrønlandsBANKENS strategi, vision og målstyring

”Strategi 2024” skal understøtte visionen og målet om at være ”Grønlands bedste virksomhed – til gavn for Grønland”. Strategien fastsætter bankens væsentligste udviklingsområder for de kommende år, ligesom der udstikkes en overordnet handlingsplan. Banken søger at inddrage alle medarbejdere i at løfte banken mod det formulerede mål om at være ”Grønlands bedste virksomhed – til gavn for Grønland”.

GrønlandsBANKEN ønsker hermed at sikre en fortsat god udvikling af banken gennem et afbalanceret fokus på de fire hovedområder:

Grønlands bedste kundeoplevelse, bedst til medarbejderudvikling, bedst til forretningsudvikling, samt vi skaber vækst i Grønland. Hovedområderne indgår årligt i en målstyring som løbende tilpasses den langsigtede strategi og vision 2024. GrønlandsBANKEN vil derved sikre, at vi fortsat giver værdi til samfundet og er den foretrukne bank for kunder, aktionærer, medarbejdere og dermed leve op til visionen om at være ”Grønlands bedste virksomhed – til gavn for Grønland”.

Bankens vision 2024

Grønlands bedste virksomhed – til gavn for Grønland

Figur 14

Bankens vision 2024 - Grønlands bedste virksomhed - til gavn for Grønland

Hoved- og nøgletal i sammendrag

	2021	2020	2019	2018	2017
UDVALGTE DRIFTSPOSTER:					
Netto rente- og gebyrindtægter	338.933	326.513	323.507	316.647	312.528
Kursreguleringer	11.219	136	9.585	-1.546	-6.368
Andre driftsindtægter	6.185	5.369	5.722	5.385	5.240
Udgifter til personale og administration	186.385	178.734	170.895	160.457	155.510
Af- og nedskrivninger på materielle aktiver	7.014	6.948	6.672	6.765	6.840
Andre driftsudgifter	2.497	2.610	2.788	2.011	2.709
Nedskrivning på udlån og tilgodehavender m.v.	1.537	12.828	7.959	10.938	13.734
Resultat før skat	158.904	130.898	150.500	140.315	132.607
Skat	26.072	34.671	20.582	27.423	24.986
Årets resultat	132.832	96.227	129.918	112.892	107.621
UDVALGTE BALANCEPOSTER:					
Udlån	3.783.681	4.006.248	3.758.736	3.472.174	3.335.119
Indlån	5.363.871	5.847.772	5.687.451	4.899.044	4.205.612
Egenkapital	1.267.911	1.176.917	1.077.676	999.159	958.458
Aktiver i alt	7.226.988	7.438.325	7.089.915	6.164.536	5.355.010
Eventualforpligtelser	1.781.465	1.621.831	1.479.537	1.277.604	1.161.181
NØGLETAL FOR BANKEN (I PROCENT)					
Primo egenkapitalforrentning før skat og udbytte	13,9	12,1	15,6	15,6	15,4
Primo egenkapitalforrentning efter skat og udbytte	11,6	8,9	13,5	12,0	12,5
Kapitalprocent	24,4	23,5	23,4	22,7	22,7
Individuelt solvensbehov	10,7	11,2	11,9	10,3	10,4
NØGLETAL PR. AKTIE I KRONER					
Årets resultat pr. aktie før skat	88,2	72,7	83,6	78,0	73,7
Årets resultat pr. aktie efter skat	73,8	53,5	72,2	62,7	59,8
Indre værdi pr. aktie	704	654	599	555	532
Udbytte pr. aktie	40	25	0	30	30
Ultimo kurs	598	590	545	546	649

Definition af egne nøgletal

Primo egenkapitalforrentning før skat og efter udbytte

Resultat før skat i procent af egenkapital primo fratrukket skattemæssig værdi af udbytte

Primo egenkapitalforrentning efter skat og efter udbytte

Resultat efter skat i procent af egenkapital primo fratrukket skattemæssig værdi af udbytte

Ledelsesberetning for året 2021

Hovedaktivitet

GrønlandsBANKENS hovedaktivitet er at tilbyde finansielle ydelser til private kunder, erhvervs-kunder og offentlige institutioner. Bankens private kunder er bosat i Grønland og Danmark, mens erhvervs-kunder primært er fra Grønland. Banken ønsker at tilbyde et bredt produktsortiment tilpasset det grønlandske samfund og kundernes behov kombineret med professionel rådgivning.

Resultatopgørelsen

Nettorenteindtægterne udviser et fald på t.kr. 297 i forhold til 2020. Banken har løbende over de senere år bragt en bedre balance i forholdet mellem forrentningen af bankens udlån og overskudslikviditet og forrentning af indlån ved at indføre negative renter til en bredere kundemasse og flere produkter end tidligere. Disse forhold har en positiv indvirkning på nettorenteindtægterne i 2021. Samtidig bevirker bankens hjemtagelse af clearing i eget regi ved første halvårs udgang også, at bankens negative renteindtægter har været faldende.

Modsat bevirker et lavere udlånsniveau og et skift i bankens udlånsmix, at bankens udlånsrenteindtægter er laveret end i 2020.

Udbytte af bankens aktiebeholdning udgør t.kr. 913 mod t.kr. 1.222 sidste år.

Gebyr- og provisionsindtægter viser en stigning på t.kr. 12.833 fra 2020 til 2021. Det i gennem året øgede garantiomfang, øget investeringsaktivitet og pensionsområdet påvirker særligt posten positivt. Lånesagsgebyrer og betalingsformidling er også en

Udvalgte Hoved- og nøgletal (tal ikke revideret)

1.000 kr.

	4.kvt. 2021	3.kvt. 2021	2.kvt. 2021	1.kvt. 2021	4.kvt. 2020	3.kvt. 2020	2.kvt. 2020	1.kvt. 2020
Nettorente- og gebyrindtægter	89.871	80.914	82.053	86.095	84.305	81.098	78.230	82.880
Omkostninger og afskrivninger	51.145	46.436	49.048	49.269	51.833	46.028	43.920	46.511
Andre driftsindtægter	2.244	1.762	1.040	1.139	2.026	1.122	1.134	1.087
Resultat før kursreguleringer og nedskrivninger	40.970	36.242	34.045	37.965	34.498	36.192	35.444	37.456
Kursreguleringer	3.503	2.601	1.988	3.127	4.828	2.638	4.306	-11.636
Nedskrivning på udlån mv.	-33	-761	1.409	922	2.434	549	655	9.190
Resultat før skat	44.506	39.604	34.624	40.170	36.892	38.281	39.095	16.630

Ses der isoleret på fjerde kvartal 2021 udgør nettorente- og gebyrindtægterne 89.871 t.kr. mod t.kr. 84.305 i samme periode i 2020. Udviklingen i 4. kvartal er bedre end ventet, og indeholder også til dels indtægter af engangskaraktér. De samlede omkostninger er på niveau med samme periode året før og udgør

positivt medvirkende faktor. I alt er netto rente- og gebyrindtægter steget med t.kr. 12.420 til t.kr. 338.933.

Andre driftsindtægter, der primært består af eksterne lejeindtægter fra bankens boliger, udgør t.kr. 6.185 mod t.kr. 5.369 i 2020.

Udgifter til personale og administration er steget med t.kr. 7.651 til t.kr. 186.385. Stigningen ses både på personaleudgifter og administrationsomkostninger. Det var forventet, at stigende compliancekrav ville medføre, at banken skulle øge medarbejderstaben. Det gennemsnitlige antal helårsansatte er øget med ca. 4 personer i 2021. Administrationsomkostningerne er steget med t.kr. 2.405. Ændringen omfatter både omkostningsfald primært som følge af COVID-19 påvirkning på blandt andet undervisnings- og rejseaktivitet, samt omkostningsstigninger på væsentligst BEC.

Afskrivninger på ejendomme og inventar er på niveau med 2020 og udgør t.kr. 7.014 mod t.kr. 6.948 i 2020.

Andre driftsudgifter falder med t.kr. 113 til t.kr. 2.497. Andre driftsudgifter omfatter primært drift og vedligeholdelse af bankbygninger samt bidrag til garanti- og afviklingsformue.

Resultat før kursreguleringer og nedskrivninger er dermed højere end i 2020, og udgør t.kr. 149.222 mod t.kr. 143.590 i 2020.

t.kr. 51.145 mod t.kr. 51.832 i fjerde kvartal 2020. Nedskrivninger og hensættelser er med t.kr. -33 væsentligt lavere end samme periode sidste år og skyldes, at management-tillæg, som følge af COVID-19 er fastholdt i 2021. Resultat før skat udgør i

fjerde kvartal dermed t.kr. 44.506 mod t.kr. 36.892 i samme kvartal i 2020.

For året som helhed udgør kursregulering på værdipapirer og valuta en gevinst på t.kr. 11.219 mod en gevinst på t.kr. 136 i 2020. Markederne var i 2020 præget af uro som følge af COVID-19. I 2021 har bankens obligationsbeholdning fortsat givet negative kursreguleringer som følge af renteniveauet. Aktiebeholdninger, herunder sektoraktier og valutaområdet har hele året givet pæne positive kursreguleringer.

Nedskrivninger på udlån m.v. udgør t.kr. 1.537, hvilket er t.kr. 11.291 lavere i forhold til 2020. Banken har siden COVID-19 indtraf i første kvartal af 2020 foretaget en gennemgang af både kundeengagementer og brancher med henblik på afdækning af COVID-19 følger. I managementreserven er derfor indregnet et COVID-19 branche- og konjunkturtillæg med vægt på de brancher, der vurderes direkte og afledt påvirket. De samlede COVID-19 nedskrivninger inkl. managementreserve er opgjort til ca. kr. 21 mio. inkl. beløb til afledt konjunkturrefekt. Banken har i gennem hele 2021 fastholdt managementtillægget.

Årets samlede nedskrivninger er beskedne i 2021 og udgør 0,03 % af bankens udlån og garantier. Nedskrivninger og hensættelser på bankens udlån og garantier er på trods af COVID-19-påvirkningen fortsat af begrænset omfang, og afspejler dermed en fortsat stærk kreditbonitet hos bankens kunder i Grønland.

Resultat før skat udgør meget tilfredsstillende t.kr. 158.904 mod t.kr. 130.898 i 2020. Årets resultat følger dermed seneste udmeldte niveau på ca. kr. 158 mio. Resultatet forrenter egenkapitalen før skat med 13,0 %.

Skat er beregnet med 25 % af resultatet før skat reguleret for ikke skattepligtige indtægter og ikke fradragsberettigede udgifter. Resultatet efter skat udgør herefter t.kr. 132.832 i 2021 og forrenter egenkapitalen efter skat med 10,9 %.

Balance og egenkapital

GrønlandsBANKENS balance udgør ultimo 2021 t.kr. 7.226.988, hvilket er et fald på t.kr. 211.337 i forhold til 2020. Indlån er faldet i 4. kvartal 2021 og udgør ultimo 2021 t.kr. 5.363.871. I forhold til 2020 er det et fald på t.kr. 483.901. Den altovervejende del af bankens indlån er anfordringsmidler. Det er primært indlånet i det offentlige kundesegment der er faldet i slutningen af 2021.

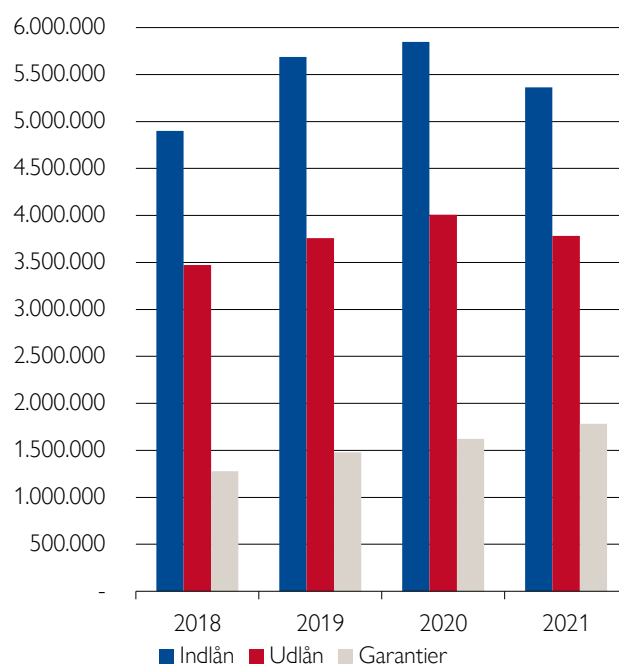
Udlån er i 2021 faldet med t.kr. 222.567 til t.kr. 3.783.681. Det var forventet, at større igangværende byggefinansieringer ved udgangen af 2020 ville blive indfriet i løbet af 2021. Af samme

årsag er garantier i årets løb, som forventet, steget med t.kr. 159.634 til t.kr. 1.781.465. Det er primært bankens tabsgarantier for realkreditudlån som er steget. Der blev i 4. kvartal af 2021 indgået en ny garantiaftale med DLR Kredit, som ekstraordinært nedbragte garantierne markant i det kvartal.

De samlede udlån og garantier er dermed formindsket med i alt t.kr. 62.933 til t.kr. 5.565.146.

Udvikling i forretningsomfang.

Mio. kr.

Grunde og bygninger er vokset t.kr. 17.642 til t.kr. 247.292 t.kr. i 2021. Et stigende medarbejderantal har gjort, at banken i 2021 har anskaffet flere personaleboliger.

Pensionsområdet udtrykt ved aktiver i puljeordninger er vokset med 63% i 2021 til t.kr. 360.537.

Banken foretog i forlængelse af fastsat NEP-krav i oktober 2021 en Senior-Non-Preferred obligationsudstedelse på t.kr. 50.000.

Egenkapitalen er opgjort til 1.267.911 t.kr. mod t.kr. 1.176.917 ved udgangen af 2020. Aktiekapitalen udgør t.kr. 180.000. Banken har ikke hybrid eller anden ansvarlig lånekapital. Kapitalprocenten udgør 24,4 mod 23,5 i 2020.

Usikkerhed ved indregning og måling

- De væsentligste usikkerheder ved indregning og måling knytter sig til nedskrivninger på udlån, hensættelser på garantier, værdiansættelse af finansielle instrumenter samt ejendomme. Ledelsen vurderer, at usikkerheden ved regnskabsaflæggelsen for 2021 er på et niveau der er forsvarligt og uændret i forhold til sidste år.

Compliance og Hvidvask

Banken havde senest ordinært inspektionsbesøg af Finanstilsynet i 2019 med en afsluttende afrapportering 12. marts 2020. De modtagne påbud fra besøget er beskrevet på bankens hjemmeside på følgende link:

https://www.banken.gl/media/julpif1r/2020-03-12_redegoerelse-til-hjside_dk.pdf.

Banken har i regnskabsåret etableret en særskilt afdeling til håndtering af hvidvask og terrorfinansiering. Der er ligeledes etableret en særskilt compliancefunktion.

Finansielle risici

GrønlandsBANKEN er eksponeret over for forskellige finansielle risici, som styres på forskellige niveauer i organisationen. Bankens finansielle risici udgøres af:

Kreditrisiko: Risiko for tab som følge af, at debitorer eller modparter misligholder indgåede betalingsforpligtelser.

Markedsrisiko: Risiko for tab som følge af, at dagsværdien af finansielle instrumenter og afledte finansielle instrumenter fluktuerer som følge af ændringer i markedspriser. GrønlandsBANKEN henregner tre typer risici til markedsrisikoområdet: renterisiko, valutarisiko og aktierisiko.

Likviditetsrisiko: Risiko for tab som følge af, at finansieringsomkostningerne stiger uforholdsmæssigt meget, risikoen for at banken forhindres i at opretholde den vedtagne forretningsmodel som følge af manglende finansiering/funding eller ultimativt risikoen for, at banken ikke kan honorere indgåede betalingsforpligtelser ved forfald som følge af manglende finansiering/funding.

Operationel risiko: Risiko for at banken helt eller delvist må tage økonomiske tab som følge af utilstrækkelige eller uhensigtsmæssige interne procedurer, menneskelige fejl, IT-systemer mm.

Kapitalforhold

GrønlandsBANKEN skal i henhold til lovgivningen have et kapitalgrundlag, der understøtter risikoprofilen. GrønlandsBANKEN opgør kredit- og markedsrisikoen efter standardmetoden og

operationel risiko efter basisindikatormetoden. Det er fortsat bankens vurdering, at der ikke er behov for at anvende mere avancerede metoder. Hvad angår risikostyring henvises til note 2.

NEP-krav

Kravet til nedskrivningsegne passiver skal ses som et led i genopretning af pengeinstitutter. Dette indebærer, at institutter omfattet af kravet, skal opretholde en bestemt andel af kapitalinstrumenter og gældsforpligtelser, som i en afviklingssituation skal nedskrives eller konverteres før simple krav.

GrønlandsBANKEN fik d. 4. oktober 2021 fastsat et NEP-krav på 30,4% af bankens risikovægtede aktiver pr. ultimo 2020. NEP-kravet indføres i perioden 2022 til 2027. Dette betyder, at banken henover de kommende år skal dække kravet ved udstedelse af kapitalinstrumenter og konsolidering af egenkapitalen.

Banken foretog i forlængelse af det fastsatte NEP-krav i oktober 2021 en udstedelse på kr. 50 mio. Senior Non-Preferred med henblik på målrettet dækning af NEP-kravet.

Kapitalkrav	2021	2020
Søjle I	8,00%	8,00%
Søjle II	2,70%	3,20%
Solvensbehov	10,70%	11,2%
SIFI bufferkrav	1,50%	1,50%
Kapitalbevaringsbufferkrav	2,50%	2,50%
Kapitalkrav	14,70%	15,2%
NEP-krav (lineær indfasning fra 1/1-22)	0,00%	0,00%
Samlet kapitalkrav	14,70%	15,2%
Kapitalgrundlag jf. note 24	1.201.358	1.137.285
SNP udstedelse	50.000	0
NEP kapitalgrundlag	1.251.358	1.137.285
NEP kapitalprocent/Kapitalprocent	25,50%	23,50%
Kapitaloverdækning	10,80%	8,3%

NEP-kravet indføres fra 1. januar 2022 lineært over 6 år. Dette indebærer, at banken skal opfylde et NEP-krav på 2,53% fra 1. januar 2022.

Solide kapitalforhold

I henhold til lov om finansiel virksomhed skal bestyrelsen og direktionen sikre, at banken har et tilstrækkeligt kapitalgrundlag. Det tilstrækkelige kapitalbehov er den kapital, der efter ledelsens vurdering som minimum skal til for at dække alle risici.

GrønlandsBANKEN blev udpeget som SIFI-institut i april 2017. Med de i 2021 fastsatte krav for nedskrivningsegne passiver forventer bestyrelsen, at det samlede kapitalberedskab skal øges over de kommende år. Bestyrelsen har som mål, at der skal være kapitalmæssig kapacitet til vækst i bankens forretning lige som der skal være tilstrækkelig kapital til at dække løbende udsving i de risici banken påtager sig. Bankens bestyrelse har derfor d. 15. december 2021 udsendt en ændret kapitalmålsætning. Der blev i den forbindelse fastlagt et target for CET1 på 24%. GrønlandsBANKENs kapitalprocent er ved udgangen af 2021 opgjort til 24,4.

I forlængelse af ovenstående indstiller bankens bestyrelse til generalforsamlingen et udbytte på 40 kr. pr. aktie for 2021 svarende til 54% af resultatet efter skat.

Bankens individuelle solvensbehov er pr. 31. december 2021 opgjort til 10,7 %. GrønlandsBANKEN har dermed en kapitaloverdækning før bufferkrav på 13,7 %. Efter fradrag for kapitalbevaringsbufferkrav på 2,5 % og SIFI bufferkrav på 1,5 % er overdækningen på 9,7 %.

Opgørelsen af det individuelle solvensbehov er baseret på bekendtgørelse om opgørelse af risikoeksponeringer, kapitalgrundlag og solvensbehov og på Finanstilsynets vejledning herom. Banken har på baggrund af det beregnede kapitalkrav opgjort en overdækning på t.kr. 673.283, som udgør forskellen mellem kapitalkravet (solvensbehov) og den faktiske kapital (kapitalprocent). Det er ledelsens vurdering, at kapitalen er tilstrækkelig til at dække den risiko, der er forbundet med bankens aktiviteter.

GrønlandsBANKEN lever fuldt op til kravene, hvorfor årsregnskabet aflægges som going-concern.

GrønlandsBANKENs opgjorte kapital- og solvensbehov efter 8+ model

	2021		2020	
	Kapitalbehov	Solvensbehov	Kapitalbehov	Solvensbehov
Søjle I-kravet	393.339	8,0%	387.576	8,0%
Kreditrisiko	98.663	2,0%	97.538	2,0%
Markedsrisiko	21.910	0,4%	18.149	0,4%
Operationel risiko	10.117	0,2%	23.179	0,5%
Øvrig risiko	4.046	0,1%	17.887	0,3%
Kapital- og solvensbehov	528.075	10,7%	544.329	11,2%

Der henvises til GrønlandsBANKENs hjemmeside for en beskrivelse og uddybning af opgørelsesmetoden af det opgjorte kapital- og solvensbehov for 2021. Der henvises endvidere til bankens redegørelse om risikostyring 2021 på <https://www.banken.gl/da/om-os/investor/oplysningsforpligtelser/> Redegørelsen er ikke revideret.

Likviditet

GrønlandsBANKEN har et komfortabelt indlånsoverskud, og bankens funding baseres på indlån og kapitaludstedelser.

Det officielle måltal for likviditet er Liquidity Coverage Ratio (LCR), som er et minimumskrav i forholdet mellem kortfristede aktiver og passiver, der skal sikre en tilfredsstillende likviditetsgrad. LCR-nøgletallet skal udgøre mindst 100 %.

Banken havde ved udgangen af 2021 et LCR-nøgletal på 238,6%, hvilket til fulde opfylder LCR kravet.

1.000 kr.

	2021	2020
Likviditetsbuffer LCR	2.419.360	2.294.323
Outflow, netto	1.013.914	952.168
LCR	238,6%	241,0%

Tilsynsdiamanten

GrønlandsBANKEN har forholdt sig til pejlemærkerne i Finanstilsynets tilsynsdiamant. Diamanten angiver fem pejlemærker for pengeinstitutvirksomhed og det er bankens mål at leve op til disse. Ved udgangen af 2021 ligger GrønlandsBANKEN inden for samtlige grænseværdier i tilsynsdiamanten.

Summen af bankens 20 største eksponeringer kan opgøres til 156,7 %, hvilket er tilfredsstillende under Finanstilsynets grænseværdi på 175 %. Det skal bemærkes at ca. 41 %-point udgøres af eksponeringer med offentligt ejede selskaber.

Ejendomseksponeringen udgør 22,9%. Denne eksponering er med betydelig efterstående offentlig finansiering. Derudover er en del af eksponeringerne baseret på lejekontrakter med stat, selvstyre eller kommuner. Begge forhold vurderer banken er stabiliserende for den samlede brancheeksponering.

Investor Relations

GrønlandsBANKEN tilstræber åbenhed omkring banken, og at der er en god kommunikation og dialog med bankens aktionærer og øvrige interessenter. Dette sker bl.a. ved, at information tilgås Nasdaq OMX Copenhagen, hvor banken er noteret. Formålet med at offentliggøre information er:

- At overholde gældende oplysningsforpligtelser og gældende børsetiske regler
- At sikre åbenhed omkring banken
- At sikre en god og positiv dialog med bankens interessenter
- At øge kendskabet til GrønlandsBANKEN i investorkredse i både Grønland og udlandet.
- At give investorerne en struktureret, løbende og planlagt information, der tilgodeser investorerne informationsbehov ved investeringsbeslutninger
- At øge likviditeten i GrønlandsBANKENs aktie.

Målsætningen skal resultere i hurtige og retvisende informationer om både kursrelevante og øvrige forhold i banken.

GrønlandsBANKEN offentliggør information, som kan være kursrelevant, som selskabsmeddelelser via Notified - Nasdaq OMX og på bankens hjemmeside under "investor" <https://banken.gl/da/om-os/investor/>. Meddelelsernes indhold er bl.a. kvartals-, halvårs- og årsrapporter herunder ledelsesberetninger, generalforsamlinger samt øvrige nyheder. Alle selskabsmeddelelser udformes på dansk og engelsk ved offentliggørelse, og

derudover stilles information til rådighed på dansk, grønlandsk og engelsk på vores hjemmeside <https://banken.gl/da/om-os/investor/>.

Ved afholdelse af investorpræsentationer, bliver materialet efterfølgende lagt på GrønlandsBANKEN's hjemmeside, så det er tilgængeligt for alle.

Direktionen er ansvarlig for at informere investorer samt øvrige interessenter efter aftale med bestyrelsen. Direktionen kan i særlige tilfælde bemyndige ledende medarbejdere til at informere investorer samt øvrige interessenter.

Kursen på GrønlandsBANKENs aktier er steget til kurs 598 ved udgangen af 2021 i forhold til ultimo 2020, hvor kursen var 590. GrønlandsBANKEN indstiller til generalforsamlingen, at udbyttebetalingen for 2021 bliver på kr. 40 pr. aktie eller i alt kr. 72 mio. Det skal bemærkes, at der i Grønland gives skattemæssigt fradrag for udbytte for det udbyttebetalende selskab.

Aktionærer

GrønlandsBANKENs overordnede finansielle mål er at realisere et konkurrencedygtigt afkast til aktionæerne.

GrønlandsBANKEN havde pr. 31. december 2021 2.789 navnenoterede aktionærer, hvilket er lidt færre end 31. december 2020, hvor andelen af navnenoterede aktionærer var 2.851. De navnenoterede aktionærer udgør ca. 98 % af aktiekapitalen. Seks aktionærer har meddelt aktiebesiddelser over 5 % i henhold til aktieselskabslovens § 28a jf. note 23.

Udbyttepolitik

GrønlandsBANKEN har en målsætning om løbende at udlodde udbytte til sine aktionærer afpasset bankens forventede drift- og balanceudvikling, skattemæssig optimering og regulatoriske krav til kapital. For 2021 indstilles til generalforsamlingen at

Sum af store eksponeringer

(max 175 % af egentlig kernekapital)

GrønlandsBANKEN 156,7 %

Ejendomseksponering

(mindre end 25 % af de samlede udlån og garantier)

GrønlandsBANKEN 22,9 %

Stabil funding

(udlån/arbejdende kapital fratrukket obligationer med en restløbetid under 1 år) Grænseværdi: mindre end 1

GrønlandsBANKEN 0,6

Udlånsvækst

(mindre end 20 % om året)

GrønlandsBANKEN -5,6 %

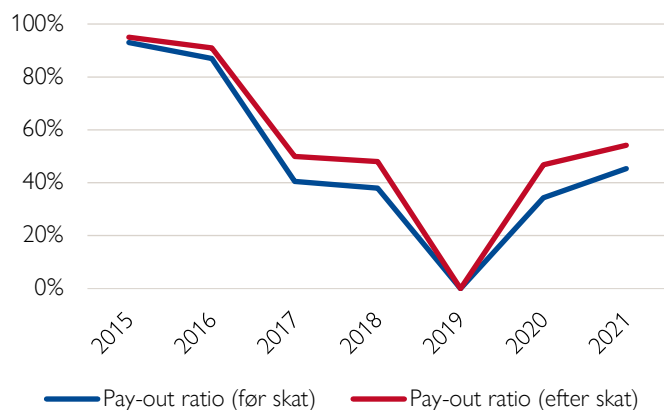
Likviditetspejle-mærke

(større end 100 %)

GrønlandsBANKEN 241,9 %

udbyttebetalingen udgør kr. 40 pr. aktie, hvilket skal ses i sammenhæng med det under kapitalforhold beskrevne. Kapitalprocenten udgør 24,4.

Historisk pay-out ratio

Note: Iht. grønlandsk skattelovgivning er udlodning af udbytte fuldt fradragsberettiget

Begivenheder efter regnskabsårets afslutning

Der er fra balancedagen og frem til i dag ikke indtrådt forhold, som forrykker vurderingen af årsrapporten.

Forventet udvikling 2022

I 2020 og 2021 er det forventningen, at Grønland havde en positiv økonomisk vækst på trods af COVID-19. GrønlandsBANKEN forventer også en økonomisk vækst i 2022, hvilket er beskrevet i samfundsafsnittet i denne rapport.

På denne baggrund forventes udlånet at udvikle sig positivt frem mod udgangen af året. Indlånet forventes på niveau med ultimo 2021. Banken vil være påvirket negativt, hvis COVID-19-pandemien forværres eller forstærkes i betydeligt omfang.

De samlede basisindtægter forventes at stige i 2022, hvor særligt den forventede forøgede udlånsmængde, fuld effekt af negative renter på indlån og udvikling i bankens pensionsprodukter er de primære årsager.

De samlede omkostninger inkl. afskrivninger forventes moderat højere end i 2021. Der forventes en mere afdæmpet udvikling i personaleomkostninger. På administrationsomkostninger forventes også en stigning primært på IT-området.

Det er bankens vurdering, at boniteten i låneporteføljen er tilfredsstillende. Nedskrivninger på udlån forventes derfor fortsat på et lavt men normaliseret niveau.

På baggrund af renteniveauet må der forventes tab på bankens børsnoterede værdipapirer. Der forventes kursgevinster fra valutaområdet og sektoraktier.

På baggrund af disse forhold forventes et resultat før skat i niveauet kr. 120-140 mio. mod kr. 158,9 mio. i 2021. Den igangværende krise i Ukraine kan dog ved en eskalering påvirke kapitalmarkederne og bankens resultat.

Kunder

GrønlandsBANKEN har stor fokus på kundernes tilfredshed, som hvert år måles i en kundetilfredshedsundersøgelse. På den baggrund iværksættes tiltag hvor kunderne mener, at banken kan gøre det bedre. Det generelle billede er fortsat en høj kundetilfredshed.

Grønlands bedste kundeoplevelse er et centralt element i bankens strategi, og derfor bruger vi NPS (Net Promoter Score) til løbende at vurdere kundetilfredsheden, umiddelbart efter kunden har haft et møde med bankens rådgivere. Tilbagemeldingen fra kunden bliver brugt til kontinuerligt at følge op, med det formål at forbedre kundeoplevelsen. Vores kunder tager yderst vel imod dette, og vi kan mærke, at vores kunder sætter pris på at blive hørt, når vi efterfølgende kontakter kunden for at få uddybet deres kommentarer.

GrønlandsBANKEN ønsker at blive betragtet, som Hele Grønlands Bank, og det er derfor særdeles positivt, at kunderne i vid udstrækning vurderer, at vores tilstedeværelse på kysten gør en positiv forskel for det enkelte lokalområde.

Banken er en professionel og betroet samarbejdspartner for erhvervsvirksomheder i hele Grønland. Samarbejdet baseres i høj grad på tætte relationer mellem erhvervsrådgivere, specialister og virksomheden. Det medfører god indsigt i virksomhedens forretningsmodel og behov, hvilket sammen med bankens lokal-kendskab samt indsigt i samfundsforhold giver mulighed for relevant værdifuld erhvervsrådgivning. Erhvervsafdelingen samarbejder med andre finansielle partnere for at sikre kundernes adgang til bedste løsninger og muligheder, som alene kan leveres via et samarbejde, fx forsikring og realkredit. Banken ønsker med sin rolle som kraftcenter at skabe vækst i hele Grønland.

Privatkunderne anvender i stadig stigende omfang de digitale servicetilbud som fx Net- og Mobilbank, men også i den direkte kundekontakt har der været øget brug af digitale onlinemøder i de perioder, hvor fysiske møder ikke har kunne afholdes. Mange kunder har udtrykt tilfredshed med denne fleksible løsning. GrønlandsBANKEN arbejder fortløbende med at sikre tilgængelighed for kunderne både på det digitale område og i forhold

til at kunne yde gode kundeoplevelser, hvor kundens ønsker og behov bliver opfyldt bedst muligt

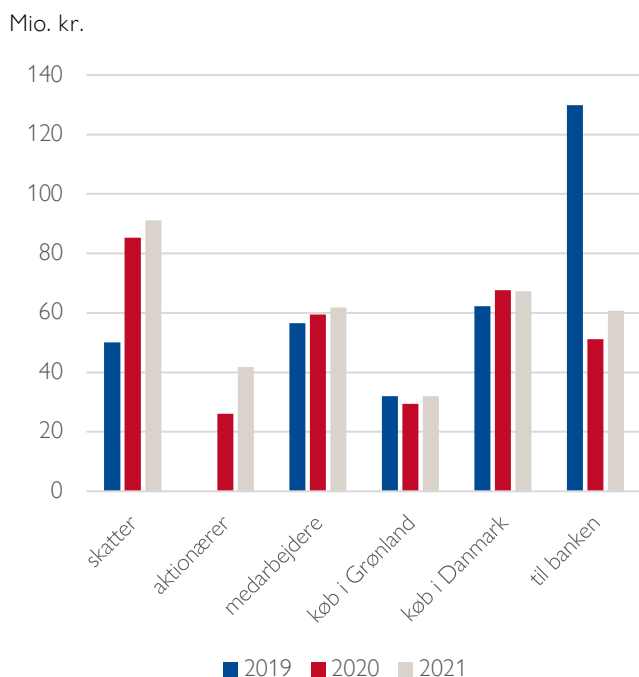
Banken og samfundet

De daglige forretninger med bankens kunder har i årets løb tilført indtægter på i alt kr. 355 mio. mod kr. 320 mio. i 2020. Indtægterne er opgjort som summen af nettorente- og gebyrindtægter, andre driftsindtægter, kursregulering og med fradrag af nedskrivninger på udlån.

Grønlands Selvstyre og kommunerne modtager selskabsskat, udbytteskat og skat af personalelønninger. Medarbejderne har modtaget løn og pensionstillæg m.v. med fradrag af A-skat. De indkøb, banken foretager hos danske leverandører er overvejende it-serviceydelser hos BEC og Nets.

GrønlandsBANKEN yder et ikke uvæsentligt samfundsbidrag ved i de seneste 2 år at have bidraget med skattebetalinger på gennemsnitligt kr. 88 mio. pr. år.

Nedenstående viser udviklingen i betalte skatter, nettoudbytte til aktionærene, løn mv. til medarbejderne, indkøb foretaget i henholdsvis Grønland og Danmark, samt bankens konsolidering

Medarbejdere

Medarbejderne er bankens ansigt udadtil, og det er medarbejderne, der i hverdagen skaber og fastholder det nære forhold til bankens kunder.

GrønlandsBANKEN har stor fokus på kompetenceudvikling via elevuddannelse, trainee forløb, efteruddannelse, lederudvikling og ved "on the job training".

GrønlandsBANKEN finder det vigtigt at sikre rekruttering af finansfaglig arbejdskraft og har i øjeblikket syv finanselever der færdiggør deres uddannelse til august 2022. Heraf er tre placeret på hovedkontoret, to i Aasiaat, en i Ilulissat og en i Maniitsoq.

Udover selve elevuddannelsen har banken stor succes med praktikophold og oprettelse af trainee stillinger til unge med en baggrund som akademiøkonom indenfor erhvervsøkonomi, administration eller finans. I 2021 har en erhvervsøkonom, en finansøkonom og en administrationsøkonom færdiggjort deres trainee forløb og er fortsat ansat i banken.

I 2021 er det lykkedes at holde 98,3 % af stillingerne i banken besat.

Ved udgangen af 2021 var det samlede medarbejderantal 139. Gennemsnitsalderen er godt 46 år og gennemsnitsancienniteten 9 år og 1 mdr. Der er 98 kvinder og 41 mænd ansat. Af den samlede medarbejderstab har 96 en finansiel eller længerevarende videregående uddannelse.

Samarbejdspartnere

GrønlandsBANKEN er en full-service bank i Grønland. Gennem samarbejdsaftaler med de bedste aktører indenfor finansielle IT-systemer, realkredit, forsikring, betalingsformidling, pension og investering ønsker banken til stadighed at tilbyde et bredt, fleksibelt og konkurrencedygtigt produktudbud.

GrønlandsBANKEN deltager i den danske og internationale betalingsinfrastruktur. I henhold til en servicekontrakt med Grønlands Selvstyre medvirker banken til at sikre, at det af Selvstyret ønskede serviceniveau for betalingsformidling er etableret de steder i Grønland, hvor der ikke er kommerciel baggrund for etablering af bankfilialer.

Politik for samfundsansvar

"Udgangspunktet for GrønlandsBANKENS samfundsansvar (CSR indsats) er at skabe fælles værdi for samfundet og virksomheden. Gennem bankens forretningsmæssige aktiviteter og CSR indsatser vil vi understøtte en bæredygtig udvikling i Grønland og bidrage til, at Grønland når de nye globale udviklingsmål (Sustainable Development Goals) til gavn for samfundet og for GrønlandsBANKEN.

Et væsentligt element heri er at leve op til vores grundlæggende samfundsansvar, som Grønlands største bank og Hele

Grønlands Bank, ved at sikre en balance mellem udvikling, vækst og stabilitet i det grønlandske samfund.

Fokusområde: Finansiell forståelse

Med udgangspunkt i vores interessenters krav og forventninger og bankens strategiske mål har vi udvalgt et overordnet fokusområde for vores CSR indsats, nemlig at skabe finansiell forståelse.

At skabe finansiell forståelse hos den enkelte kunde, virksomhed eller borger åbner muligheder og giver indsigt til at træffe de bedste valg. Dette princip er grundlæggende i vores rådgivning. Hvor muligt og relevant vil vi indgå partnerskaber med det offentlige, andre virksomheder, organisationer og foreninger med samme interesser.

Som understøttelse af vores indsats for at skabe finansiell forståelse vil vi arbejde med at udvide tilgængeligheden af vores rådgivning og lånefinansiering uden for vores primære markedsområde, herunder at stille vores viden til rådighed for at skabe finansiell forståelse.

Inddragelse af medarbejdere

Vi ønsker at inddrage vores medarbejdere bredt i indsatsen for at skabe finansiell forståelse og støtte op om andre CSR-relaterede projekter, ved at muliggøre at medarbejderne kan arbejde på CSR projekter i arbejdstiden indenfor nærmere definerede rammer.

Vores forpligtelser

GrønlandsBANKEN har som underskriver af UN Global Compact tiltrådt ti principper for ansvarlig virksomhedsdrift med fokus på menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, miljø og kampen mod korruption. Vi vil aktivt håndtere vores forpligtelse om at respektere de ti principper, herunder vores forpligtelse om at håndtere menneskerettigheder efter FNs Retningslinjer for erhvervsliv og menneskerettigheder, navnlig i forhold til vores kunder, ansatte og det grønlandske samfund.

Vores forventninger til andre

Vi forventer at vores ansatte, samarbejdspartnere, leverandører og øvrige forretningsrelationer overholder den til enhver tid gældende lovgivning, samt respekterer de internationalt anerkendte principper for UN Global Compact og tilstræber, at de i deres virke forventer samme standard af andre. Såfremt disse principper ikke respekteres, vil vi gennem dialog forsøge at finde de nødvendige løsninger, men forbeholder os muligheden for at afslutte samarbejdet.

Dialog og adgang

For at sikre at banken lever op til vores målsætninger, vil vi løbende måle vores indsats og rapporterer om denne i vores årsrapport og på vores hjemmeside, for at sikre, at vores interessenter har adgang til information om bankens CSR indsats. Samtidig har vi en række procedurer der sikrer, at vi løbende får input fra vores interessenter som kan påvirke vores handlinger og indsatser."

CSR i det daglige

Ovenstående er uddrag af GrønlandsBANKENS politik for samfundsansvar. I tilknytning hertil er der udarbejdet en strategi og handlingsplan for de kommende års aktiviteter. Det overordnede ansvar for bankens samfundsindsats er forankret hos administrationsdirektøren.

ESG

GrønlandsBANKEN ser det som væsentligt at bakke op om den grønne omstilling lokalt, nationalt og globalt. Banken har i gennem flere år arbejdet med grønne tiltag og en mere bæredygtig udnyttelse af ressourcerne. Bankens indsatser tager udgangspunkt i FN's Verdensmål og banken arbejder aktivt med anbefalingerne fra Forum for Bæredygtig Finans. Banken har i den årlige CSR-rapport for 2021 udvidet rapporteringen med ESG nøgletal. ESG indeholder en række oplysninger om miljøforhold (Environment), sociale forhold (Social) og selskabsledelse (Governance).

GrønlandsBANKENS Lovpligtige redegørelse for samfundsansvar jf. bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl. § 135, findes på bankens hjemmeside <http://www.banken.gl/samfundsansvar/>

Corporate governance – og lovpligtig redegørelse for virksomhedsledelse

Det er GrønlandsBANKENS mål, til enhver tid og i videst muligt omfang, at følge anbefalingerne. Corporate Governance redegørelsen kan findes på bankens hjemmeside <http://www.banken.gl/godselskabsledelse/>

Dataetik

GrønlandsBANKEN har i 2021 vedtaget en politik for dataetik. Denne politik indeholder rammen for GrønlandsBANKENS dataetiske principper og dataetiske adfærd.

Redegørelse for politik for dataetik kan findes på bankens hjemmeside <https://banken.gl/dataetik>

Politik og måltal for det underrepræsenterede køn

GrønlandsBANKENS bestyrelse vedtog i august 2013 "Politik og måltal for det underrepræsenterede køn". Den kønsmæssige

fordeling blandt bankens bestyrelsesmedlemmer udgør ultimo 2021 henholdsvis 44 % kvinder og 56 % mænd. Det er bestyrelsens mål, at andelen af det underrepræsenterede køn skal ligge på minimum 33 %. Måltallet for det underrepræsenterede køn er således opfyldt.

På øvrige ledelsesniveauer er det bankens overordnede mål at tilvejebringe og vedligeholde en passende lige fordeling af mænd og kvinder i ledelsen. Bankens medarbejdere skal uanset køn opleve, at de har samme muligheder, for karriere og lederstillinger. Andelen af ledere ultimo 2021 er fordelt med 47 % kvinder og 53 % mænd. Det er bankens mål at denne andel fastholdes således at fordelingen af mandlige og kvindelige ledere til enhver tid skal fastholdes på mellem 40 og 60 %.

Bestyrelse og direktion

Der skal oplyses om de ledeshverv, som bankens bestyrelsesmedlemmer og direktion beklæder i andre erhvervsdrivende virksomheder. Der henvises til note 34.

Bestyrelsesevaluering

GrønlandsBANKENs bestyrelse foretager hvert år en bestyrelsevaluering. Hvert 3. år med ekstern hjælp fra Finanssektorens uddannelsescenter eller andre eksterne udbydere af denne service. Bestyrelseevalueringen danner baggrund for en bedømmelse af flere forhold i bestyrelsen; bestyrelsesmedlemmernes kompetencer, arbejdsformen, samarbejdet internt og med direktionen, formandens mødetilrettælgelse, samt kvaliteten af bestyrelsesmaterialet. Den seneste evaluering er udarbejdet internt i GrønlandsBANKEN i oktober 2021. Bestyrelseevalueringen var på et højt niveau. Det blev konkluderet, at der er en god samlet kompetencesammensætning i bestyrelsen i forhold til bankens forretningsmodel.

Bestyrelsens beføjelser vedr. handel med egne aktier

Bestyrelsen er i henhold til generalforsamlingsbeslutning af 25. marts 2020 bemyndiget til indtil 1. marts 2024 at lade banken erhverve egne aktier med en pålydende værdi på indtil 10 % af aktiekapitalen, til den på erhvervestidspunktet gældende børs-kurs med en afvigelse på 10 % i op- og nedadgående retning.

Revisionsudvalg

Revisionsudvalget består af den samlede bestyrelse, hvorfor det er fundet mest hensigtsmæssig at bevare den samme struktur, som i bestyrelsen således bestyrelsesformanden også er formand for revisionsudvalget.

Revisionsudvalgets opgaver består i at:

- overvåge regnskabsafslæggelsesprocessen

- overvåge om bankens interne kontrolsystem, interne revision og risikosystemer fungerer effektivt
- overvåge den lovpligtige revision af årsrapport
- overvåge og kontrollere revisors uafhængighed, herunder særligt leveringen af yderlige tjenesteydelser til banken.

I den forbindelse er bankens kontrolmiljø for opgørelse af de væsentlige regnskabsmæssige skøn gennemgået og vurderet. Udvalget mødes umiddelbart før bestyrelsesmøderne.

Kommissoriet for revisionsudvalget findes her <http://www.banken.gl/revisionsudvalg/>

Risikoudvalg

Risikoudvalget består af den samlede bestyrelse, hvorfor det er fundet mest hensigtsmæssig at bevare den samme struktur, som i bestyrelsen således bestyrelsesformanden også er formand for risikoudvalget.

Risikoudvalgets opgaver består i at:

- rådgive om bankens overordnede og fremtidige risikoprofil og strategi
- bistå med at påse, at bestyrelsens risikostrategi implementeres korrekt i organisationen
- vurdere om bankens udbud af finansielle produkter og ydelser er i overensstemmelse med forretningsmodellen og risikoprofilen
- vurdere om incitamenterne ved aflønningsstrukturen tager højde for bankens risici, kapital og likviditet
- vurdere bankens forsikringsmæssige afdækning af risici

Kommissoriet for risikoudvalget findes her <http://www.banken.gl/risikoudvalg/>

Vederlagsudvalg

Vederlagsudvalget består af bestyrelsens formand, næstformand og et medarbejdervalgt bestyrelsesmedlem.

Vederlagsudvalget fastlægger bl.a. vederlagspolitikken som godkendes af generalforsamlingen.

Vederlagsudvalget har i 2021 blandt andet beskæftiget sig med flg. opgaver:

- kontrol af udbetalt bonus iht. Vederlagspolitikken
- fastlæggelse af vederlagspolitik
- udarbejdelse af vederlagsrapport
- vurdering af vederlaget til bestyrelse og direktion samt kriterier herfor
- generel vurdering af vederlag samt kriterier herfor, herunder vederlag som konkurrenceparameter

GrønlandsBANKEN har udarbejdet en vederlagsrapport. Rapporten kan findes på bankens hjemmeside <http://www.banken.gl/vederlagsudvalg/>

Kommissorium for vederlagsudvalg og vederlagspolitik findes her <http://www.banken.gl/vederlagsudvalg/>

Nomineringsudvalg

Nomineringsudvalg består af bestyrelsens formand og næstformand.

Nomineringsudvalget har i 2021 blandt andet beskæftiget sig med flg. opgaver:

- beskrivelse af kompetencekrav vedr. direktion og bestyrelse
- indstilling af kandidater til valg til bestyrelsen
- bestyrelsevaluering og bestyrelsessammensætning ud fra kompetencekrav
- fastlæggelse af mangfoldighedspolitik
- fastlæggelse af politik for underrepræsenteret køn samt måltal herfor.

Det er udvalgets vurdering at bestyrelsens sammensætning afspejler mangfoldighedspolitikens målsætning.

Kommissorium for nomineringsudvalget findes her <http://www.banken.gl/nomineringsudvalg/>

Antal møder i 2021 og mødedeltagelse for bestyrelse og alle fire udvalg kan ses her <https://www.banken.gl/da/om-os/bestyrelsen/>

Generalforsamling

Bestyrelsen er bemyndiget til at foretage de ændringer og tilføjelser til vedtægterne, som forlanges af offentlige myndigheder i medfør af den til enhver tid gældende lovgivning. Derudover kan GrønlandsBANKENs vedtægter ændres ved en generalforsamlingsbeslutning, såfremt forslaget vedtages med mindst 2/3 såvel af de afgivne stemmer som af den på generalforsamlingen repræsenterede stemmeberettigede aktiekapital.

Bestyrelsens medlemmer vælges af generalforsamlingen, bortset fra de medlemmer der vælges i henhold til lovgivningens regler om repræsentation af medarbejdere i bestyrelsen. Den generalforsamlingsvalgte del af bestyrelsen består af mindst fem og højst 10 medlemmer. Hvert år afgår tre af de generalforsamlingsvalgte bestyrelsesmedlemmer, der har fungeret længst, regnet fra de pågældendes sidste valg. Mellem flere medlemmer, der har fungeret lige længe, bestemmes afgangenen ved lodtrækning. De fratrædende medlemmer kan genvælges.

Væsentlige aftaler, der ændres eller udløber hvis kontrollen med selskabet ændres

GrønlandsBANKEN havde pr. ultimo 2021 følgende aftaler, der vurderes som væsentlige og ændres eller udløber, hvis kontrollen med banken ændres i forbindelse med eksempelvis en fusion.

- Databehandlingsaftale med BEC Financial Technologies (BEC)
- Samarbejdsaftale med DLR Kredit A/S

BEC

Det fremgår af BEC's vedtægter, at medlemskabet af BEC kan opsiges med fem års varsel til udløb af et regnskabsår af både BEC og GrønlandsBANKEN. Hvis medlemskabet ophører på anden vis relateret til GrønlandsBANKEN, skal banken betale en udtrædelsesgodtgørelse til BEC, der er nærmere defineret i vedtægterne. Hvis et pengeinstitut fusionerer og ophører med at være et selvstændigt pengeinstitut, ophører medlemskabet af BEC uden varsel, men dog med mulighed for en overgangsordning.

DLR Kredit

GrønlandsBANKEN har som aktionær i DLR Kredit og i kraft af bankens medlemskab af Lokale Pengeinstitutter tiltrådt en samarbejdsaftale med DLR om formidling af realkreditlån til bankens kunder. Samarbejdsaftalen er uopsigelig, så længe GrønlandsBANKEN er aktionær i DLR Kredit. Hvis GrønlandsBANKEN afhænder eller deponerer sin aktiepost, anses banken automatisk som værende udtrådt af samarbejdsaftalen med virkning fra udgangen af det kalenderår, hvori aktieposten er solgt/deponeret. Samarbejdsaftalen kan opsiges af DLR Kredit, hvis DLR's bestyrelse træffer beslutning herom, ved udgangen af et kalenderår med tre måneders varsel.

Ledespåtegning

Bestyrelsen og direktionen har i dag behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2021 for GrønlandsBANKEN, aktieselskab.

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed. Årsrapporten er herudover udarbejdet i overensstemmelse med danske oplysningskrav for børsnoterede finansielle selskaber.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af bankens aktiver og passiver, finansielle stilling pr. 31. december 2021 samt af resultatet af bankens aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2021. Endvidere er det vores opfattelse, at årsrapporten i alle væsentlige henseender er udarbejdet i overensstemmelse med ESEF-forordningen.

Nuuk, den 2. marts 2022

Direktion

Martin Birkmose Kviesgaard

Bestyrelse

Gunnar í Liða

Formand

Kristian Frederik Lennert

næstformand

Maliina Bitsch Abelsen

Malene Meilfart Christensen

Lars Holst

Yvonne Jane Poulsen Kyed

Niels Peter Fleischer Rex

Peter Angutinguaq Wistoft

Ellen Dalsgaard Zdravkovic

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for udviklingen i bankens aktiviteter og økonomiske forhold, samt en beskrivelse af de væsentligste risici og usikkerhedsfaktorer, som banken kan påvirkes af.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

Revisionspåtegning

Den uafhængige revisors revisionspåtegning Til kapitalejerne i GrønlandsBANKEN A/S Konklusion

Vi har revideret årsregnskabet for GrønlandsBANKEN A/S for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2021, der omfatter resultatopgørelse, totalindkomstopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis samt pengestrømsopgørelse. Årsregnskabet udarbejdes efter lov om finansiel virksomhed og yderligere danske oplysningskrav for børsnoterede finansielle virksomheder.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af bankens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2021 samt af resultatet af bankens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2021 i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed og yderligere danske oplysningskrav for børsnoterede finansielle virksomheder.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet". Vi er uafhængige af banken i overensstemmelse med International Ethics Standards Board for Accountants' internationale retningslinjer for revisors etiske adfærd (IESBA Code) og de yderligere etiske krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse krav og IESBA Code. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Efter vores bedste overbevisning er der ikke udført forbudte ikke-revisionsydelser som omhandlet i artikel 5, stk. 1, i forordning (EU) nr. 537/2014.

Centrale forhold ved revisionen

Centrale forhold ved revisionen er de forhold, der efter vores faglige vurdering var mest betydelige ved vores revision af årsregnskabet for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2021. Disse forhold blev behandlet som led i vores revision af årsregnskabet som helhed og udformningen af vores konklusion herom. Vi afgiver ikke nogen særskilt konklusion om disse forhold.

<p>Nedskrivninger på udlån og hensættelser til tab på garantier mv.</p> <p>Udlån udgør 3.784 mio.kr. og garantier udgør 1.781 mio.kr. pr. 31. december 2021 (udlån udgjorde 4.006 mio.kr. og garantier udgjorde 1.622 mio.kr. pr. 31. december 2020).</p> <p>Fastlæggelsen af forventede nedskrivninger på udlån og hensættelser til tab på garantier mv. er forbundet med betydelig usikkerhed og i et vist omfang baseret på ledelsesmæssige skøn. Som følge af væsentligheden af disse skøn og størrelsen af udlån og garantier mv. i banken er revisionen af nedskrivninger på udlån og hensættelser til tab på garantier mv. et centralt forhold ved revisionen.</p> <p>De forhold vedrørende udlån og garantier mv., som indeholder størst skøn, og som derfor kræver øget opmærksomhed ved revisionen er:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identifikation af eksponeringer, som er kreditforringet • Parametre og ledelsesmæssige skøn i den anvendte beregningsmodel for fastlæggelsen af de forventede tab i stadie 1 og 2, herunder klassifikationen heraf. • Vurdering af konsekvenserne af COVID-19 samt andre begivenheder, som der ikke i forvejen tages højde for, både i form af ledelsesmæssige skøn indarbejdet i modellerne og ledelsesmæssige tillæg. <p>Principperne for opgørelse af nedskrivninger på udlån og hensættelser til tab på garantier mv. er nærmere beskrevet i anvendt regnskabspraksis og ledelsen har beskrevet håndteringen af kreditrisici samt vurdering af nedskrivningsbehovet på udlån og behovet for hensættelse til tab på garantier mv. i note 2 og 13 i årsregnskabet.</p>	<p>Forholdet er behandlet således i revisionen</p> <p>Baseret på vores risikovurdering har revisionen omfattet en gennemgang af bankens relevante forretningsgange for nedskrivninger på udlån og hensættelser til tab på garantier mv., test af relevante kontroller og stikprøvevis efterprøvning af eksponeringer.</p> <p>Vores revisionshandlinger har omfattet test af relevante kontroller vedrørende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Løbende vurdering af kreditrisikoen • Vurdering og validering af input og forudsætninger anvendt i beregningen af nedskrivninger på udlån samt hensættelser til tab på garantier mv. • Fastsættelse af ledelsesmæssige tillæg <p>Vores revisionshandlinger har desuden omfattet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stikprøvevis gennemgang af eksponeringer for at efterprøve, om der sker rettidig identifikation af kreditforringelse af udlån samt garantier mv. • Indhentet og evalueret revisorerklæring fra bankens datacentral, der omfatter en vurdering af bankens anvendte beregningsmodel for nedskrivninger på udlån og hensættelse til tab på garantier mv. • Udfordring af de væsentlige forudsætninger i den anvendte beregningsmodel med særligt fokus på objektivitet og det anvendte datagrundlag • Udfordring af de ledelsesmæssige tillæg til nedskrivninger på udlån og hensættelse til tab på garantier mv. med særligt fokus på konsistens samt objektivitet hos ledelsen, herunder udfordring af dokumentation af tilstrækkeligheden af de ledelsesmæssige tillæg • Udfordring af ledelsesmæssige skøn indarbejdet i modellerne og ledelsesmæssige tillæg i relation til konsekvenserne af COVID-19 og andre begivenheder, som der ikke i forvejen tages højde for.
---	--

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med

årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til lov om finansiell virksomhed.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med kravene i lov om finansiell

virksomhed. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed og yderligere danske oplysningskrav for børsnoterede finansielle selskaber. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere bankens evne til at fortsætte driften, at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant, samt at udarbejde årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere banken, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og yderligere krav ifølge grønlandsk revisorlovgivning, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugerne træffer på grundlag af årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og yderligere krav, der er gældende i Grønland, foretager vi faglige vurderinger og oprettholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.

- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af bankens interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om bankens evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at banken ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.
- Opnår vi tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis for de finansielle oplysninger for banken til brug for at udtrykke en konklusion om årsregnskabet. Vi er ansvarlige for at lede, føre tilsyn med og udføre revision af årsregnskabet. Vi er eneansvarlige for vores revisionskonklusion.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om bl.a. det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Vi afgiver også en udtalelse til den øverste ledelse om, at vi har opfyldt relevante etiske krav vedrørende uafhængighed, og oplyser den om alle relationer og andre forhold, der med rimelighed kan tænkes at påvirke vores uafhængighed og, hvor dette er relevant, tilhørende sikkerhedsforanstaltninger.

Med udgangspunkt i de forhold, der er kommunikeret til den øverste ledelse, fastslår vi, hvilke forhold der var mest betydelige ved revisionen af årsregnskabet for den aktuelle periode og dermed er centrale forhold ved revisionen. Vi beskriver disse forhold i vores revisionspåtegning, medmindre lov eller øvrig regulering udelukker, at forholdet offentliggøres, eller i de yderst

sjældne tilfælde, hvor vi fastslår, at forholdet ikke skal kommunikeres i vores revisionspåtegning, fordi de negative konsekvenser heraf med rimelighed ville kunne forventes at veje tungere end de fordele den offentlige interesse har af sådan kommunikation.

Erklæring om overholdelse af ESEF-forordningen

Som et led i revision af årsregnskabet for GrønlandsBANKEN A/S har vi udført handlinger med henblik på at udtrykke en konklusion om, hvorvidt årsrapporten for regnskabsåret 2021, med filnavnet "549300EQF6IH6OIAYL40-2021-12-31-da", er udarbejdet i overensstemmelse med EU-Kommissionens delegerede forordning 2019/815 om det fælles elektroniske rapporteringsformat (ESEF-forordningen), som indeholder krav til udarbejdelse af en årsrapport i XHTML-format.

Ledelsen har ansvaret for at udarbejde en årsrapport, som overholder ESEF-forordningen, herunder udarbejdelsen af en årsrapport i XHTML-format.

Vores ansvar er, baseret på det opnåede bevis, at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsrapporten i alle væsentlige henseender er udarbejdet i overensstemmelse med ESEF-forordningen, og at udtrykke en konklusion. Handlingerne omfatter kontrol af, om årsrapporten er udarbejdet i XHTML-format.

Det er vores opfattelse, at årsrapporten for regnskabsåret 2021, med filnavnet "549300EQF6IH6OIAYL40-2021-12-31-da", i alle væsentlige henseender er udarbejdet i overensstemmelse med ESEF-forordningen.

København, den 2. marts 2022

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

CVR-nr. 33 96 35 56

Anders O. Gjelstrup

statsautoriseret revisor

MNE-nr. 10777

Jakob Lindberg

statsautoriseret revisor

MNE-nr. 40824

Intern revisions revisionspåtegning Til kapitalejerne i GrønlandsBANKEN Påtegning på årsregnskabet

Konklusion

Vi har revideret årsregnskabet for GrønlandsBANKEN, Aktieselskab for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2021, der omfatter resultatopgørelse, totalindkomstopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse, pengestrømsopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis. Årsregnskabet udarbejdes i overensstemmelse med lov om finansiell virksomhed og yderligere danske oplysningskrav for børsnoterede finansielle virksomheder.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet for GrønlandsBANKEN, Aktieselskab giver et retvisende billede af bankens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2021 samt af resultatet af bankens aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2021 i overensstemmelse med lov om finansiell virksomhed og yderligere danske oplysningskrav for børsnoterede finansielle virksomheder.

Den udførte revision

Vi har udført revisionen i overensstemmelse med Finanstilsynets bekendtgørelse om revisionens gennemførelse i finansielle virksomheder mv. samt finansielle koncerner og internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Dette kræver, at vi overholder etiske krav samt planlægger og udfører revisionen med henblik på at opnå høj grad af sikkerhed for, at årsregnskabet er uden væsentlig fejlinformation.

Revisionen er planlagt og udført således, at vi har vurderet de forretningsgange og interne kontrolprocedurer, herunder den af ledelsen tilrettelagte risikostyring, der er rettet mod regnskabsaflæggelsesprocessen og væsentlige forretningsmæssige risici.

En revision omfatter udførelse af revisionshandling for at opnå revisionsbevis for beløb og oplysninger i årsregnskabet. De valgte revisionshandling afhænger af revisors vurdering, herunder vurdering af risici for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl. Ved risikovurderingen overvejer revisor interne kontroller, der er relevante for selskabets udarbejdelse af et årsregnskab, der giver et retvisende billede. Formålet hermed er at udforme revisionshandling, der er passende efter omstændighederne. En revision omfatter endvidere en vurdering af, om ledelsens valg af regnskabspraksis er passende, om ledelsens regnskabsmæssige skøn er rimelige samt den samlede præsentation af årsregnskabet.

Vores revision har omfattet de væsentlige og risikofyldte områder, og det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen, eller i øvrigt synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, hvorvidt ledelsesberetningen indeholder de krævede oplysninger i henhold til lov om finansiell virksomhed.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er udarbejdet i overensstemmelse med lov om finansiell virksomhed, og at oplysningerne i ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

København, den 2. marts 2022

Dennis Lundberg
Revisionschef

Resultatopgørelse

1.000 kr.

Noter		2021	2020
3	Renteindtægter	223.790	229.089
4	Negative renteindtægter	-13.033	-14.412
5	Renteudgifter	1.019	129
6	Positive renteudgifter	24.383	19.870
	Netto renteindtægter	234.121	234.418
	Udbytte af aktier m.v.	913	1.222
7	Gebyrer og provisionsindtægter	104.794	91.961
	Afgivne gebyrer og provisionsudgifter	895	1.088
	Netto rente- og gebyrindtægter	338.933	326.513
8	Kursreguleringer	11.219	136
	Andre driftsindtægter	6.185	5.369
9, 10	Udgifter til personale og administration	186.385	178.734
	Af- og nedskrivninger på materielle aktiver	7.014	6.948
	Andre driftsudgifter	2.497	2.610
13	Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender mv.	1.537	12.828
	Resultat før skat	158.904	130.898
11	Skat	26.072	34.671
	Årets resultat	132.832	96.227
	FORSLAG TIL RESULTATDISPONERING		
	Årets resultat	132.832	96.227
	I alt til disposition	132.832	96.227
	Foreslået udbytte	72.000	45.000
	Henlagt til egenkapitalen	60.832	51.227
	I alt anvendt	132.832	96.227

Totalindkomstopgørelse

1.000 kr.

	2021	2020
Årets resultat	132.832	96.227
Anden totalindkomst:		
Værdiregulering af ejendomme	4.346	4.140
Værdiregulering af ydelsesbaseret fratrædelses-/pensionsordning	-32	-29
Skat af værdiregulering af ejendomme	-1.152	-1.097
Anden totalindkomst efter skat	3.162	3.014
Årets totalindkomst	135.994	99.241

Balance

(ultimo året)

1.000 kr.

Noter		2021	2020
	Kassebeholdning og anfordringstilgodeh. hos centralbanker	1.434.027	192.107
12	Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	57.293	1.686.361
13	Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	3.783.681	4.006.248
14	Obligationer til dagsværdi	1.100.975	885.752
15	Aktier m.v.	138.902	122.763
18	Aktiver tilknyttet puljeordninger	360.537	221.589
16	Grunde og bygninger i alt, domicilejendomme	247.292	229.650
17	Øvrige materielle aktiver	6.652	6.856
	Andre aktiver	93.798	82.241
	Periodeafgrænsningsposter	3.831	4.758
	Aktiver i alt	7.226.988	7.438.325
19	Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	13.145	17.040
20	Indlån og anden gæld	5.363.871	5.847.772
	Indlån i puljeordninger	360.537	221.589
21	Udstedte obligationer til amortiseret kostpris	49.642	0
	Aktuelle skatteforpligtelser	22.615	22.610
	Andre passiver	53.911	60.452
	Periodeafgrænsningsposter	7.499	6.082
	Gæld i alt	5.871.220	6.175.545
	Hensættelser til pensioner og lignende forpligtelser	1.705	1.389
22	Hensættelser til udskudt skat	68.326	64.128
13	Hensættelser til tab på garantier	7.673	9.890
	Andre hensatte forpligtelser	5.351	5.159
13	Hensættelser til tab på uudnyttede kreditfaciliteter	4.802	5.297
	Hensatte forpligtelser i alt	87.857	85.863
	Egenkapital		
23	Aktiekapital	180.000	180.000
	Opskrivningshæftelser	37.628	34.749
	Overført overskud	978.283	917.168
	Foreslået udbytte	72.000	45.000
	Egenkapital i alt	1.267.911	1.176.917
	Passiver i alt	7.226.988	7.438.325
1	Anvendt regnskabspraksis		
2	Finansielle risici og politikker		
24-34	Øvrige noter		

Egenkapitalopgørelse

1.000 kr.

	Aktiekapital	Opskrivnings- henlæggelser	Overført overskud	Foreslået ud- bytte netto	Egenkapital i alt
Egenkapital 01. januar 2020	180.000	31.706	865.970	0	1.077.676
Anden totalindkomst		3.043	-29		3.014
Periodens resultat			51.227	45.000	96.227
Egenkapital 31. december 2020	180.000	34.749	917.168	45.000	1.176.917
Egenkapital 01. januar 2021	180.000	34.749	917.168	45.000	1.176.917
Udbetalt udbytte				-45.000	-45.000
Anden totalindkomst		2.879	283		3.162
Årets resultat			60.832	72.000	132.832
Egenkapital 31. december 2021	180.000	37.628	978.283	72.000	1.267.911

Pengestrømsopgørelse

1.000 kr.

	2021	2020
Årets resultat	132.832	96.227
Nedskrivninger på udlån	1.537	12.828
Af- og nedskrivninger på materielle aktiver	7.014	6.948
Regnskabsmæssig fortjeneste ved salg af materielle aktiver	-727	-42
Periodeafgrænsningsposter, netto	2.344	-1.159
Årets resultat reguleret for ikke kontante driftsposter	143.000	114.802
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	-3.895	3.415
Indlån	-344.953	269.569
Udlån	221.030	-260.340
Anden driftskapital	-162.020	-7.046
Andre passivposter	-5.726	-25.128
Ændring i driftskapital	-295.564	-19.530
PENGESTRØMME FRA DRIFTSAKTIVITET	-152.564	95.272
Salg af materielle anlægsaktiver	3.614	245
Køb mv. af materielle anlægsaktiver	-22.993	-3.074
PENGESTRØMME FRA INVESTERINGSAKTIVITET	-19.379	-2.829
Betalt udbytte	-45.000	0
Obligationssudsedelse inkl. amortiseringseffekt	49.642	0
PENGESTRØMME FRA FINANSIERINGSAKTIVITET	4.642	0
ÆNDRING I LIKVIDER	-167.301	92.443
Likvider primo	2.734.718	2.642.275
Likvider ultimo	2.567.417	2.734.718
Kassebeholdning og anfordringstilgodeh. hos centralbanker	1.434.027	192.107
Indskudsbeviser i Nationalbanken jf. note 12	0	1.345.000
Fuldt ud sikre og likvide anfordringstilgodehavender i kreditinstitutter jf. note 12	57.293	341.361
Ubelånte værdipapirer	1.076.097	856.250
Likvider ultimo	2.567.417	2.734.718

Noteoversigt

1.	Anvendt regnskabspraksis	43
2.	Finansielle risici og politikker og mål for styringen af finansielle risici	48
3.	Renteindtægter	59
4.	Negative renteindtægter	59
5.	Renteudgifter	59
6.	Positive renteudgifter	59
7.	Gebyrer og provisionsindtægter	59
8.	Kursreguleringer	59
9.	Udgifter til personale og administration	60
10.	Revisionshonorar	60
11.	Skat af årets resultat	60
12.	Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	61
13.	Udlån	61
14.	Obligationer til dagsværdi	63
15.	Aktier m.v.	63
16.	Domicilejendomme	64
17.	Øvrige materielle aktiver	64
18.	Aktiver tilknyttet puljeordninger	64
19.	Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	64
20.	Indlån og anden gæld	65
21.	Udstedte obligationer til amortiseret kostpris	65
22.	Hensættelser til udskudt skat	65
23.	Aktiekapital	66
24.	Kapitalopgørelse	66
25.	Eventualforpligtelser	66
26.	Retssager	67
27.	Valutaeksposering	67
28.	Renterisiko	67
29.	Nærtstående parter	67
30.	Afledte finansielle instrumenter	68
31.	Dagsværdi af finansielle instrumenter	70
32.	Følsomhedsoplysninger	72
33.	5 års hoved- og nøgletal	73
33.	Nøgletalsdefinitioner	74
34.	Ledelseshverv	75

Noter til årsrapporten, herunder anvendt regnskabspraksis

1. Anvendt regnskabspraksis

Årsregnskabet er udarbejdet i overensstemmelse med lov om finansiell virksomhed herunder bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl., Årsrapporten er herudover udarbejdet i overensstemmelse med yderligere danske oplysningskrav til årsrapporter for børs-noterede finansielle selskaber.

Årsrapporten præsenteres i danske kroner og afrundet til nærmeste 1.000 kr.

Den anvendte regnskabspraksis er uændret i forhold til årsrapporten for 2020.

Generelt om indregning og måling

Aktiver indregnes i balancen, når det som følge af en tidligere begivenhed er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilfalde banken og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når banken som følge af en tidligere begivenhed har en retlig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå banken, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til dagsværdi. Dog måles materielle aktiver på tidspunktet for første indregning til kostpris. Måling efter første indregning sker som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige risici og tab, der fremkommer, inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

I resultatopgørelsen indregnes indtægter i takt med, at de indtjenes, mens omkostninger indregnes med de beløb, der vedrører regnskabsåret. Dog indregnes værdistigninger på domicilejendomme, der ikke modsvarer tidligere værdifald, direkte i totalindkomstopgørelsen.

Køb og salg af finansielle instrumenter indregnes på handelsdagen, og indregning ophører, når retten til at modtage/afgive

pengestrømme fra det finansielle aktiv eller passiv er udløbet, eller hvis det er overdraget, og banken i al væsentlighed har overført alle risici og afkast tilknyttet ejendomsretten. Grønlands-BANKEN anvender ikke reglen om omklassificering af visse finansielle aktiver fra dagsværdi til amortiseret kostpris.

Væsentlige regnskabsmæssige skøn, forudsætninger og usikkerheder

Årsregnskabet udarbejdes ud fra visse særlige forudsætninger, der medfører brug af regnskabsmæssige skøn. Disse skøn foretages af bankens ledelse i overensstemmelse med regnskabspraksis og på baggrund af historiske erfaringer, samt forudsætninger, som ledelsen anser som forsvarlige og realistiske.

Forudsætningerne kan være ufuldstændige, og uventede fremtidige begivenheder eller omstændigheder kan opstå, ligesom andre vil kunne komme frem til andre skøn. De områder, som indebærer en højere grad af vurderinger eller kompleksitet, eller områder, hvor antagelser og skøn er væsentlige for regnskabet er angivet nedenfor.

Ved udarbejdelse af årsregnskabet foretager ledelsen en række regnskabsmæssige vurderinger der danner grundlag for præsentation, indregning og måling af instituttets aktiver og forpligtelser. Årsregnskabet er aflagt efter et princip om going concern ud fra den nuværende gældende praksis og fortolkning af reglerne for danske pengeinstitutter. De væsentligste skøn, som ledelsen foretager i forbindelse med indregning og måling af disse aktiver og forpligtelser, og den væsentlige skønsmæssige usikkerhed forbundet med udarbejdelsen af årsrapporten for 2021, er:

- Nedskrivninger på udlån og hensættelser på garantier og kredittilsagn er foretaget i overensstemmelse med regnskabspraksis, og er baseret på en række forudsætninger. Såfremt disse forudsætninger ændres, kan regnskabsaflæggelsen blive påvirket, og påvirkningen kan være væsentlig.
- Noterede finansielle instrumenter, der kan være prissat på markeder med lav omsætning, hvorved der kan være en vis usikkerhed ved anvendelse af børskurserne ved måling af dagsværdi.

- Unoterede finansielle instrumenter, hvor der er væsentlige skøn forbundet med måling af dagsværdierne. Se note 15 og 30.
- For hensatte forpligtelser er der væsentlige skøn forbundet med fastlæggelse af fremtidig medarbejderomsætningshastighed, samt fastsættelse af renteforpligtelse på skattebezugstigede opsparingskonti.
- Måling af domicilejendommenes dagsværdi er ligeledes forbundet med væsentlige skøn og vurderinger, herunder forventninger til ejendommenes fremtidige afkast og de fastsatte afkastprocenter. Bankens væsentligste ejendom er domicilejendommen i Nuuk. En ændring i afkastprocent på eks. 0,5 % vil betyde en ændring i værdiansættelsen på kr. 8 mio. for denne ejendom. I forbindelse med værdiansættelsen af bankens domicilejendom i Nuuk er der anvendt forskellige kvadratmeterpriser i forhold til markedsleje og anvendelsesmuligheder.

Fastlæggelse af dagsværdi

Dagsværdien er det beløb, som et aktiv kan omsættes til, eller en forpligtelse indfries til, ved en handel under normale omstændigheder mellem kvalificerede, villige og indbyrdes uafhængige parter.

Dagsværdien af finansielle instrumenter, som der findes et aktivt marked for, fastsættes til lukkekurs på balancedagen eller, hvis en sådan ikke foreligger, en anden offentliggjort kurs, der må antages bedst at svare hertil.

For finansielle instrumenter, hvor der ikke findes et aktivt marked, fastlægges dagsværdien ved hjælp af almindeligt anerkendte værdiansættelsesteknikker, der baserer sig på observerbare aktuelle markedsdata.

Regnskabsmæssig sikring

Banken anvender de særlige regler om regnskabsmæssig sikring for at undgå den inkonsistens, der opstår ved, at visse finansielle aktiver eller finansielle forpligtelser (de sikrede poster) måles til amortiseret kostpris, medens afledte finansielle derivater (sikringsinstrumenterne) måles til dagsværdi.

Når kriterierne for anvendelse af reglerne om regnskabsmæssig sikring er opfyldt, reguleres den regnskabsmæssige værdi af de sikrede aktiver og forpligtelser over resultatopgørelsen for dagsværdiændringer vedrørende de sikrede risici (dagsværdisikring). I banken er sikringsforholdet etableret for fastforrentede udlån.

Afledte finansielle instrumenter

Afledte finansielle instrumenter måles til dagsværdi, der som udgangspunkt er baseret på noterede markedspriser. I det omfang, der er tale om ikke noterede instrumenter, opgøres

dagsværdien efter almindelige anerkendte principper. Afledte finansielle instrumenter indregnes under andre aktiver, henholdsvis andre passiver.

Ændringer i dagsværdien af afledte finansielle instrumenter, der er klassificeret som og opfylder betingelserne for sikring af dagsværdien af et indregnet aktiv eller en indregnet forpligtelse, indregnes i resultatopgørelsen sammen med ændringer i værdien af det sikrede aktiv eller den sikrede forpligtelse. Øvrige ændringer indregnes i resultatopgørelsen som finansielle poster.

Omregning af fremmed valuta

Transaktioner i fremmed valuta omregnes ved første indregning til transaktionsdagens kurs. Tilgodehavender, gældsforpligtelser og andre monetære poster i fremmed valuta, som ikke er afregnet på balancedagen, omregnes til balancedagens lukkekurs for valutaen. Valutakursdifferencer, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og kursen på betalingsdagen, henholdsvis balancedagens kurs, indregnes i resultatopgørelsen som kursreguleringer.

Modregning

Banken modregner tilgodehavender og forpligtelser, når banken har en juridisk ret til at modregne de indregnede beløb og samtidig har til hensigt at nettomodregne eller realisere aktivet og indfri forpligtelsen samtidig.

Aftale med Erhvervsministeriet i Danmark

Grønlandsbanken har indgået en aftale med Erhvervsministeriet i Danmark om bidrag til understøttelse af den finansielle stabilitet i Grønland. Bidraget er opdelt i et direkte henførbart kompensationsbidrag for bankens NEP-udstedelsesomkostninger samt et grundbeløb.

Der er modtaget kompensation for bankens NEP-udstedelsesomkostninger for den del af bankens udstedelser der overstiger det aftalte gennemsnitsniveau, som et mindre pengeinstitut i Foreningen af Lokale Pengeinstitutter vil være omfattet af.

Kompensationen præsenteres som en modregning i tilskudsberettigede renteposter henholdsvis negative renteindtægter og renteudgifter.

Modtaget grundbeløb er ikke direkte henførbart til én omkostning og indregnes derfor under andre driftsindtægter. Kompensationen indregnes i resultatopgørelsen i den periode, den vedrører.

Banken har ingen uopfyldte forpligtelser på balancetidspunktet eller andre eventualposter, som er tilknyttet den offentlige kompensation.

Resultatopgørelsen

Renter, gebyrer og provisioner

Renteindtægter og renteudgifter indregnes i resultatopgørelsen i den periode de vedrører. Provisioner og gebyrer, der er en integreret del af den effektive rente af et udlån, indregnes som en del af amortiseret kostpris og dermed som en integreret del af det finansielle instrument (udlån) under renteindtægter.

Behandlingen af negative renteindtægter og positive renteudgifter adskiller sig ikke fra behandlingen af renteindtægter og renteudgifter. Negative renteindtægter og positive renteudgifter er præsenteret på hver sin særskilte linje i resultatopgørelsen.

Provisioner og gebyrer, der er led i en løbende ydelse, periodiseres over løbetiden. Øvrige gebyrer indregnes i resultatopgørelsen på transaktionsdagen.

Renter på udlån, der klassificeres som stadie 3, beregnes på baggrund af nettobeløbet efter nedskrivninger. På øvrige udlån beregnes renten baseret på det kontraktmæssigt udestående beløb. Dette indebærer, at renteindtægter fra udlån, som enten er helt eller delvist nedskrevne, føres under posten "Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v." hvad angår renterne af den nedskrevne del af udlånene.

Udgifter til personale og administration

Udgifter til personale omfatter løn og gager samt sociale omkostninger, pensioner, personaleboliger m.v. til bankens personale. Omkostninger til ydelser og goder til ansatte, herunder jubilæumsgratiale indregnes i takt med de ansattes præstation af de arbejdsydelser, der giver ret til de pågældende ydelser og goder. Omkostninger til incitamentsprogrammer indregnes i resultatopgørelsen i det regnskabsår omkostningen kan henføres til.

Pensionsordninger

Banken har indgået en ydelsesbaseret fratrædelses-/pensionsordning for bankens direktør.

Banken har desuden indgået bidragsbaserede pensionsordninger med alle medarbejdere. I de bidragsbaserede ordninger indbetales faste bidrag til et uafhængigt pensionsinstitut eller til bankens eget pensionsprodukt "Qimatut". Bankens eget pensionsprodukt forvaltes ikke af banken selv, men af medarbejderen selv eller i puljeordninger forvaltet af et uafhængigt investeringsselskab.

Andre driftsindtægter og driftsudgifter

Andre driftsindtægter indeholder indtægter af sekundær karakter i forhold til bankens aktiviteter, herunder eksterne lejeindtægter, fortjeneste og tab ved salg af bankens ejendomme.

Andre driftsudgifter indeholder udgifter af sekundær karakter i forhold til bankens aktiviteter, herunder drift og vedligehold af bankens domicilejendomme samt bidrag til sektorløsninger.

Skat

Årets skat, der består af årets aktuelle skat og ændring af udskudt skat, indregnes i resultatopgørelsen med den del, som kan henføres til årets resultat, og i anden totalindkomst eller direkte på egenkapitalen med den del, der kan henføres til posteringer henholdsvis i anden totalindkomst og direkte på egenkapitalen.

Aktuelle skatteforpligtelser indregnes i balancen opgjort som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst.

Ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst er der i Grønland fradragsret for udbytte.

Udskudt skat indregnes af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssige værdier og skattemæssige værdier af aktiver og forpligtelser.

Balancen

Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker

Omfatter kassebeholdning og anfordringstilgodehavender i centralbanker og måles ved første indregning til dagsværdi og måles efterfølgende til amortiseret kostpris.

Tilgodehavender hos og gæld til kreditinstitutter og centralbanker

Omfatter tilgodehavender hos kreditinstitutter samt tidsindskud i centralbanker. Gæld til kreditinstitutter og centralbanker omfatter gæld til andre kreditinstitutter og centralbanker. Tilgodehavender måles til dagsværdi. Gæld måles til amortiseret kostpris.

Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris

Finansielle instrumenter, som efter første indregning indregnes løbende måles til amortiseret kostpris, skal dog ved første indregning måles til dagsværdi med tillæg af de transaktionsomkostninger, som er direkte forbundet med erhvervelsen eller udstedelsen af det finansielle instrument, og fradrag for de modtagne gebyrer og provisioner, der indgår som en integreret del af den effektive rente.

Udlån måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominal værdi med fradrag af stiftelsesgebyrer mv. og nedskrivninger til imødegåelse af indtrådte, men endnu ikke realiserede tab.

Der henvises i øvrigt til beskrivelserne i note 2.

Obligationer til dagsværdi

Obligationer, der handles på aktive markeder, måles til dagsværdi. Dagsværdien opgøres efter lukkekursen for det pågældende marked på balancedagen. Udtrukne obligationer måles til nutidsværdien.

Hvis markedet for en eller flere obligationer er illikvidt, eller hvis der ikke findes en offentlig anerkendt pris, fastsætter banken dagsværdien ved brug af anerkendte værdiansættelsesteknikker. Disse teknikker omfatter anvendelse af tilsvarende nylige transaktioner mellem uafhængige parter, og analyser af tilbagediskonterede pengestrømme samt andre modeller baseret på observerbare markedsdata.

Aktier mv.

Aktier måles til dagsværdi. Dagsværdien for aktier der handles på aktive markeder opgøres efter lukkekursen på balancedagen.

Dagsværdien for unoterede og illikvide aktier tager udgangspunkt i tilgængelige oplysninger om handler og lignende, eller alternativt kapitalværdiberegninger. Illikvide og unoterede kapitalandele, hvor det ikke vurderes muligt at opgøre en pålidelig dagsværdi, måles til kostpris.

Domicilejendomme

Alle bankens ejendomme er defineret som domicilejendomme, herunder personaleboliger. Personaleboliger vurderes at være nødvendige for at sikre rekruttering af medarbejdere.

Ejendommene måles efter første indregning til omvurderet værdi. Første indregning sker til kostpris. Omvurderingen foretages så hyppigt, at der ikke forekommer væsentlige forskelle til dagsværdien.

Hvert andet år (senest 2020) indhentes en uafhængig vurdering af markedsværdien på bankens domicilejendom i Nuuk. Øvrige domicilejendommers dagsværdi revurderes årligt på baggrund af beregnede kapitalværdier for de forventede fremtidige pengestrømme.

Stigninger i domicilejendommens omvurderede værdi indregnes i opskrivningshenlæggelser under egenkapitalen. Fald i værdien indregnes i resultatopgørelsen, med mindre der er tale om tilbageførsler af tidligere års opskrivninger.

Der foretages lineær afskrivning over 25 år på bankbygninger og over 50 år på personaleboliger.

På domicilejendommen samt nyere bankbygninger og personaleboliger afskrives ned til en scrapværdi.

Øvrige materielle aktiver

Maskiner og inventar måles til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger. Afskrivning foretages lineært over aktiverens forventede levetid, dog maksimalt fem år.

Andre aktiver

Andre aktiver omfatter øvrige aktiver, der ikke hører til under andre aktivposter. Posten omfatter bankens kapitalindskud i BEC, positiv markedsværdi af afledte finansielle instrumenter og indtægter, som først forfalder til betaling efter regnskabsårets afslutning, herunder tilgodehavende renter. Bortset fra afledte finansielle instrumenter, der har en positiv værdi på balancedagen og som måles til dagsværdi, måles regnskabsposten ved første indregning til kostpris og efterfølgende til amortiseret kostpris.

Aktiver og indlån i puljeordninger

Samtlige puljeaktiver og -indlån indregnes til dagsværdi i separate balanceposter. Puljeordninger forvaltes af ekstern samarbejdspartner. Bankens eget afkast af puljeaktiviteter føres under posten gebyrer og provisionsindtægter.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet under aktiver omfatter afholdte omkostninger, der vedrører efterfølgende regnskabsår. Periodeafgrænsningsposter måles til kostpris.

Indlån og anden gæld

Finansielle instrumenter, som efter første indregning indregnes løbende måles til amortiseret kostpris, skal dog ved første indregning måles til dagsværdi med tillæg af de transaktionsomkostninger, som er direkte forbundet med erhvervelse eller udstedelsen af det finansielle instrument, og fradrag for de modtagne gebyrer og provisioner, der indgår som en integreret del af den effektive rente.

Indlån og anden gæld omfatter indlån med modparter, der ikke er kreditinstitutter eller centralbanker. Indlån og anden gæld måles ved første indregning til dagsværdi, og efterfølgende til amortiseret kostpris.

Udstedte obligationer

Udstedte obligationer måles til amortiseret kostpris.

Andre passiver

Andre passiver omfatter øvrige passiver, der ikke hører til under andre passivposter. Posten omfatter negativ markedsværdi af afledte finansielle instrumenter og udgifter, som først forfalder til betaling efter regnskabsårets afslutning, herunder skyldige renter. Bortset fra afledte finansielle instrumenter, der har en negativ værdi på balancedagen og som måles til dagsværdi, måles regnskabsposten ved første indregning til kostpris og efterfølgende til amortiseret kostpris.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet under passiver omfatter indtægter, der er modtaget før balancetidspunktet, men som vedrører en senere regnskabsperiode, herunder forud modtagne renter og provision. Periodeafgrænsningsposter måles til kostpris.

Hensatte forpligtelser

Forpligtelser og garantier, der er uvisse med hensyn til størrelse eller tidspunkt for afvikling, indregnes som hensatte forpligtelser, når det er sandsynligt, at forpligtelsen vil medføre et træk på bankens økonomiske ressourcer, og forpligtelsen kan måles pålideligt. Forpligtelsen opgøres til nutidsværdien af de omkostninger, som er nødvendige for at indfri forpligtelsen. Der foretages diskontering af forpligtelser vedrørende personale, der forfalder mere end 36 måneder efter den periode, hvor de er optjent.

Eventualforpligtelser

Posten omfatter afgivne garantier og indeståelser, uigenkaldelige tilsagn om at yde kredit og lignende forpligtelser, der ikke indregnes i balancen. Garantier måles til pålydende værdi med fradrag af hensættelser til tab. Hensættelser til tab indregnes under "Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender mv." i resultatopgørelsen samt under "Hensættelser til tab på garantier" i balancen.

Udbytte

Udbytte indregnes som en gældsforpligtelse på tidspunktet for vedtagelse på generalforsamlingen. Det foreslåede udbytte for regnskabsåret vises som en særskilt post i tilknytning til egenkapitalen.

Pengestrømsopgørelsen

Pengestrømsopgørelsen præsenteres efter den indirekte metode og viser pengestrømme vedrørende drift, investeringer og finansiering samt bankens likvider ved årets begyndelse og slutning.

Pengestrømme vedrørende driftsaktiviteter opgøres som driftsresultatet reguleret for ikke-kontante driftsposter, ændring i driftskapital samt betalt selskabsskat. Pengestrømme vedrørende investeringsaktiviteter omfatter betalinger i forbindelse med køb og salg af virksomheder, aktiviteter samt køb, udvikling, forbedring og salg mv. af immaterielle og materielle anlægsaktiver. Pengestrømme vedrørende finansieringsaktiviteter omfatter ændringer i størrelse eller sammensætning af selskabets aktiekapital, efterstillede kapitalindskud og omkostninger forbundet hermed, køb af egne aktier samt betaling af udbytte.

Likvider omfatter kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker og tilgodehavender hos kreditinstitutter med oprindelig løbetid op til 3 måneder samt ubelånte værdipapirer som kan omsættes øjeblikkeligt til likvide beholdninger.

Hoved- og nøgletal

Hoved- og nøgletal er opstillet i overensstemmelse med Finanstilsynets definitioner og vejledninger.

2. Finansielle risici og politikker og mål for styringen af finansielle risici

Generelt

GrønlandsBANKEN skal jf. § 16 i bekendtgørelse om ledelse og styring af pengeinstitutter – m.fl. udpege en risikoansvarlig, der skal være ansvarlig for risikostyringen i GrønlandsBANKEN.

Bestyrelsen i GrønlandsBANKEN har vurderet, at bankens størrelse, enkle struktur samt ukomplicerede aktiviteter ikke berettiger en selvstændig risikostyringsfunktion. Risikostyringsfunktionen er forankret i Direktionen.

GrønlandsBANKEN er eksponeret over for forskellige typer af risici. Formålet med bankens politikker for risikostyring er at minimere de tab, der kan opstå som følge af bl.a. uforudsigelig udvikling på de finansielle markeder. Banken arbejder med en afbalanceret risikoprofil, både kreditmæssigt og på de finansielle markeder. Banken anvender alene afledte finansielle instrumenter (derivater) til at afdække risici på kundeforretninger, eller til reduktion af bankens renterisiko.

GrønlandsBANKEN udvikler løbende sine værktøjer til identifikation og styring af de risici, som til dagligt påvirker banken. Bestyrelsen fastlægger de overordnede rammer og principper for risiko- og kapitalstyring, og modtager løbende rapportering om udvikling i risici og udnyttelse af de tildelte risikorammer. Den daglige styring af risici foretages af Kreditafdelingen, mens der foretages uafhængig kontrol heraf i Regnskabsafdelingen.

Kreditrisici

De væsentligste risici i GrønlandsBANKEN vedrører kreditrisici. Bankens risikostyringspolitikker er derfor tilrettelagt med

henblik på at sikre, at transaktioner med kunder og kreditinstitutter til stadighed ligger inden for de af bestyrelsen vedtagne rammer og forventede sikkerhed. Der er endvidere vedtaget politikker, der begrænser eksponeringen i forhold til ethvert kreditinstitut, som banken har forretninger med.

Kreditgivning

Bankens bestyrelse har fastlagt rammer for at sikre, at bankens udlånsvirksomhed sker til kunder, der via soliditet, indtjening og likviditet er i stand til at overholde forpligtelserne overfor banken. Kreditkvaliteten tilstræbes holdt på et højt niveau for at sikre et stabilt grundlag for den fremtidige udvikling og det tilstræbes, at der er et afbalanceret forhold mellem påtagne risici og det af banken opnåede afkast.

Kreditgivning bygger på forsvarlig risikotagning og risikospredning, hvor risikovilligheden er afstemt med låntagers forhold.

Blandt andet gælder:

- at der som hovedregel alene ydes udlån mv. til kunder, med helkundeforhold i banken.
- at udlån mv. til erhvervs-kunder som hovedregel kun ydes til kunder med erhvervsaktivitet i Grønland.

1.000 kr.	2021	2020
Maksimal krediteksposering		
Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker	1.434.027	192.107
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	57.293	1.686.361
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	3.783.681	4.006.248
Obligationer til dagsværdi	1.100.975	885.752
Aktier mv.	138.902	122.763
Andre aktiver, herunder afledte finansielle instrumenter	93.798	82.241
Ikke balanceførte poster:		
Garantier	1.781.465	1.621.831
Utrukne faciliteter	2.022.428	1.823.231
Eksposeringsspecifikation		
Udlån jf. note 13	3.783.681	4.006.248
Garantier jf. note 25	1.781.465	1.621.831
Nedskrivninger og hensættelser garantier jf. note 13	182.042	181.883
Øvrige reguleringer	-31.993	-24.251
Bruttoeksposering	5.715.195	5.785.711

- at udlån mv. til privatkunder som hovedregel kun ydes til kunder med bopæl i Grønland eller til kunder, der tidligere har haft bopæl i Grønland.
- at udlån mv. til såvel privatkunder, som erhvervskunder alene sker til kunder med tilfredsstillende bonitet. Kreditgivning til kunder med OIK eller væsentlige svaghedstegn, vil kun ske undtagelsesvist. GrønlandsBANKEN er dog bevidst om sin størrelse i og betydning for lokalområdet og medvirker i mindre omfang til nyetablering af mindre erhvervsvirksomheder med en noget højere risikoprofil, samt støtter op om nuværende kunder, hvor det vurderes, at de økonomiske vanskeligheder er af midlertidig karakter.
- en række finansieringer, herunder finansiering af udenlandske aktiviteter, projektfinsiering og finansiering af investeringsprodukter sker med skærpet overvågning og kan alene bevilges af bankens direktør eller vicedirektør.

Risikospredning

GrønlandsBANKEN ønsker at sprede sin kreditrisiko mellem udlån til private og udlån til erhverv. Eksponering til erhverv må således maksimalt udgøre 60 % af de samlede eksponeringer.

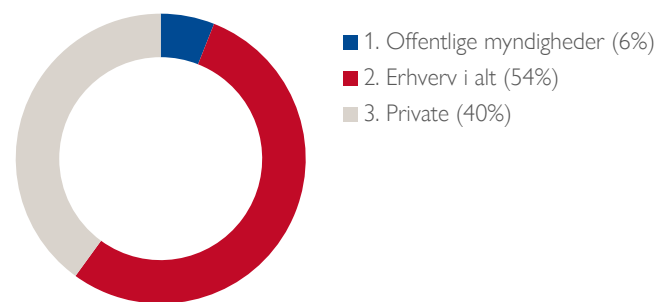
Samtidig ønskes en risikospredning til erhverv ved fornuftig spredning på brancher. Der ønskes således ikke udlån til enkelte brancher på mere end 15 %, dog undtaget ”Fast ejendom” og ”gennemførelse af byggeprojekter”, hvor eksponeringen samlet må udgøre op til 25 %.

Standardvilkår

Erhvervskunder: Typisk kan eksponeringen opsiges uden varsel fra bankens side. Der stilles normalt krav om, at kunden løbende afleverer økonomiske oplysninger til banken.

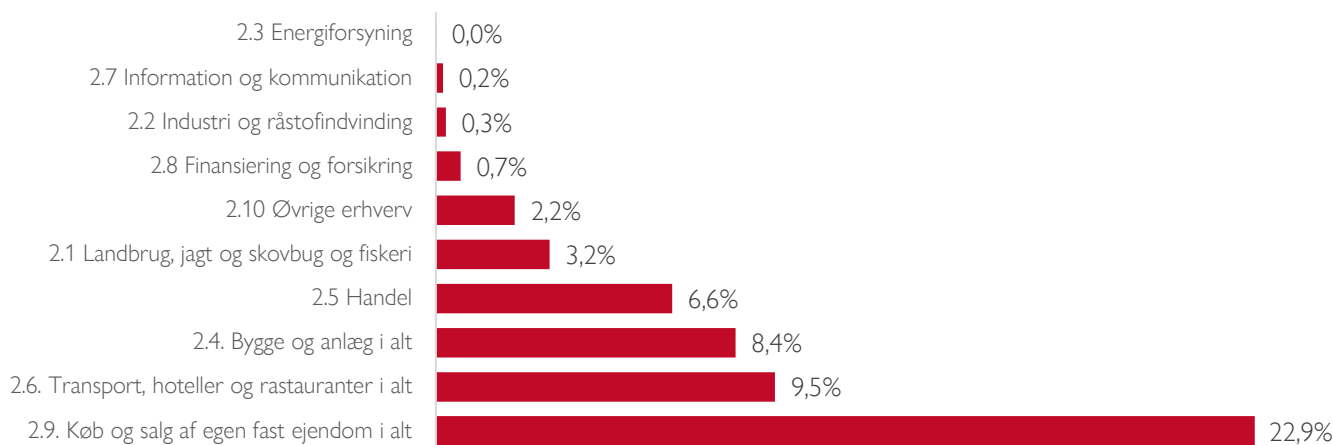
Privatkunder: Typisk er der et opsigelsesvarsel fra bankens side på to måneder. Der stilles normalt krav om økonomiske oplysninger ved ny udlån samt ændringer.

Figur 1
Udlån og garantidebitorer fordelt på sektorer

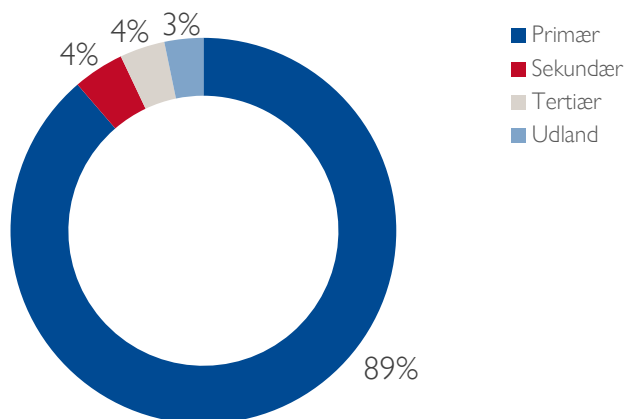

Den geografiske spredning af bankens udlån og garantier er fordelt på de fem kommunale hovedbyer (primær), mindre byer (sekundær), bygder og småbyer (tertiær) og udland (øvrige) jf. figur 3. Iflg. bankens forretningsmodel er udlån og garantier udenfor Grønland maksimeret til 10 % af de samlede udlån og garantier.

Figur 2
Udlån og garantidebitorer fordelt på brancher under erhverv

Figur 3
Geografisk spredning af udlån og garantier

Bevillingsprocedurer

Kreditter, lån og garantier bevilges på forskellige niveauer i banken afhængig af eksponeringernes størrelse, risiko og type. Ved finansiering til en række særskilte aktiviteter og bevilling til kunder, hvorpå der er foretaget værdiregulering er bevillingsproceduren skærpet og bevillinger – uanset størrelse kan alene ske i bankens centrale kreditafdeling og i nogle tilfælde alene foretages af bankens direktør eller vicedirektør. Større eksponeringer bevilges af bankens bestyrelse.

Overvågning

Styring og overvågning af kreditgivning og overholdelse af bankens kreditpolitik sker centralt i bankens kreditafdeling.

Overholdelse af bankens kreditpolitik sker ved gennemgang af de bevillinger, der sker på kreditafdelings-niveau og derover, samt ved stikprøvekontroller i de enkelte afdelinger.

Sikkerheder

GrønlandsBANKEN ønsker ved kreditgivning en passende sikkerhedsmæssig afdækning.

Ved finansiering består sikkerhederne primært af

- pant i private beboelsejendomme, primært i Grønland
- pant i erhvervsjendomme til eget brug
- pant i udlejningsejendomme (beboelse og erhverv)
- pant i løsøre, biler, både, snescootere, driftsmateriel mv.
- pant i fiskefartøjer
- pant i fiskerettigheder
- pant i let realisable værdipapirer
- kautioner
- transporter
- pant i anparters/aktier i de selskaber, hvortil der er ydet kredit

Værdiansættelsen af sikkerhederne sker principielt ud fra dagsværdi.

- pant i private beboelsejendomme beliggende i bankens filialbyer ansættes til 75 % af dagsværdi.
- pant i erhvervsjendomme beliggende i bankens filialbyer ansættes til 60 % af dagsværdi.
- pant i udlejningsejendomme vurderes ved større ejendoms-eksponeringer på baggrund af udlejningsforhold, afkastkrav, beliggenhed, vedligeholdelsesstand mv. Pantets værdi ansættes til 60 - 75 %, af dagsværdi.
- pant i ejendomme uden for bankens filialbyer, værdiansættes ikke sikkerhedsmæssigt.
- pant i løsøre vurderes generelt til mellem 60 og 75 % af dagsværdi.
- pant i fiskefartøjer vurderes til maksimalt 60 % af dagsværdi.
- pant i fiskerettigheder vurderes til maksimalt 60 % af dagsværdi.
- pant i let realisable værdipapirer vurderes til mellem 50 - 90 % af den officielle kursværdi.
- kautioner stillet af offentlige myndigheder, vurderes sikkerhedsmæssigt til pålydende værdi.
- øvrige sikkerheder er ikke sikkerhedsmæssigt værdisat.

De foretagne "haircut" på de enkelte sikkerheder vurderes at kunne dække omkostninger ved overtagelse og realisation af de enkelte sikkerheder.

Der foretages ikke offentlig ejendomsvurdering i Grønland og de vurderede værdiansættelser sker derfor ud fra bankens løbende erfaringer med handelsværdier ved gennemførte handler.

GrønlandsBANKEN deltager ved 70 - 80 % af alle ejendoms- handler i Grønland og har derfor et stort erfaringsgrundlag for denne vurdering.

Banken vurderer løbende, om der har været ændringer i kvaliteten af sikkerheder og andre forhold, som et resultat af forringelse eller ændringer i praksis vedrørende sikkerhedsstillelser. Der har for året ikke været ændringer i forhold til praksis for værdiansættelse af sikkerhed eller praksis for håndtering af sikkerheder.

Nedskrivninger på udlån og andre tilgodehavender og hensættelser på garantier og lånetilsagn.

Opgørelsen af det forventede kredittab afhænger af, om der er indtruffet en væsentlig stigning i kreditrisikoen siden første indregning. Opgørelsen af nedskrivninger følger en model med tre stadier:

- Stadio 1 omfatter aktiver, hvor der ikke er sket en betydelig stigning i kreditrisiko. I dette stadio beregnes nedskrivningerne svarende til det forventede kredittab i 12 måneder.
- Stadio 2 omfatter aktiver, hvor der er sket en betydelig stigning i kreditrisikoen. I dette stadio beregnes nedskrivningerne svarende til det forventede kredittab i aktivets levetid.
- Stadio 3 omfatter kreditforringede aktiver. I dette stadio beregnes nedskrivningerne baseret på en individuel vurdering af kredittabet i aktivets levetid.

Der har i regnskabsperioden ikke været ændringer i væsentlige antagelser og vurderingsmetoder, som blev lagt til grund for opgørelsen i forbindelse med overgangen til de nye nedskrivningsregler 1. januar 2018.

Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender føres på en korrektivkonto, som modregnes under udlån, og hensættelser på garantier og uudnyttede kredittilsagn indregnes som en forpligtelse. I resultatopgørelsen indregnes nedskrivninger og hensættelser på garantier og kredittilsagn under fællesbetegnelsen, nedskrivninger på udlån.

Stadieinddeling

Stadieinddelingen er baseret på GrønlandsBANKENS rating-modeller i form af PD-modeller udviklet af BEC og den interne kreditstyring. Følgende principper ligger til grund for inddelingen i stadio 2 og 3.

Betydelig stigning i kreditrisiko (Stadio 2)

Udlån og andre tilgodehavender er inddelt efter om sandsynlighed for misligholdelse (PD), inden for 12 måneder ved første indregning er enten under 1,0 pct. eller 1,0 pct. og derover.

Ved vurderingen af udviklingen i kreditrisiko antages det, at der er indtruffet en betydelig stigning i kreditrisikoen i forhold til tidspunktet for førstegangsindregning når:

Under 1 pct.

Sandsynligheden for misligholdelse (PD) i restløbetiden stiger med 100%, og 12-måneders PD stiger med 0,5 procentpoint når PD ved første indregning var under 1%.

1 pct. og derover

Sandsynligheden for misligholdelse (PD) i restløbetiden stiger med 100%, eller 12-måneders PD stiger med 2,0 når PD ved første indregning var større end 1%. Herudover vurderes kreditrisikoen at være steget betydeligt, hvis låntager har været i restance i mere end 30 dage, uden at særlige forhold gør, at man kan se bort herfra.

Overstiger den aktuelle 12 måneders PD 5% flytter eksponeringen til stadio 2.

Finansielle aktiver, hvor der er indtruffet en betydelig stigning i kreditrisikoen, placeres dog i den svage del af stadio 2 i følgende situationer:

En stigning i PD for den forventede restløbetid på 100 % eller en stigning i 12 måneders PD på 0,05 procent-point, når 12 måneders PD ved første indregning var under 1 %, og den aktuelle 12 måneders PD er 5 % eller derover. En stigning i PD for den forventede restløbetid på 100 % eller en stigning i 12 måneders PD på 2,0 procentpoint, når 12 måneders PD ved første indregning var større end 1 % og den aktuelle 12 måneders PD er 5 % eller derover.

Det finansielle aktiv har været i overtræk i mere end 30 dage, og den aktuelle 12 måneders PD er 5 % eller derover.

Kreditforringede aktiver (Stadio 3)

Udlån og andre tilgodehavender, der måles til amortiseret kostpris, samt garantier og kredittilsagn kan være kreditforringet, hvis en eller flere af følgende begivenheder er indtruffet:

- Låntager er i betydelige økonomiske vanskeligheder.
- Låntagers kontraktbrud, eksempelvis i form af manglende overholdelse af betalingspligt for afdrag og renter.
- Når Banken eller andre långivere yder låntager lempelser i vilkår, som ikke ville være overvejet, hvis ikke låntager var i økonomiske vanskeligheder.
- Det er sandsynligt, at låntager vil gå konkurs eller blive omfattet af anden økonomisk rekonstruktion.
- Bortfald af et aktiv.

Herudover vurderes udlånet senest at være kreditforringet, hvis låntager har været i restance i mere end 90 dage.

Signifikante udlån vurderes individuelt for indikation på kreditforringelse ved hver regnskabsafslutning. Banken gennemgår alle eksponeringer med nedskrivning større end kr. 100.000 som behandles individuelt og øvrige eksponeringer bliver modelberegnet.

Definitionen af misligholdelse

Fastlæggelsen af, hvornår en låntager har misligholdt sine forpligtelser er afgørende for opgørelsen af det forventede kredittab. Banken anser en låntager for at have misligholdt sine forpligtelser såfremt

- Låntager er mere end 90 dage i restance på væsentlige dele af deres forpligtelser

- Det er usandsynligt, at låntager kan tilbagebetale sine forpligtelser fuldt.

Vurderingen af, om en låntager er i restance, gælder både overtræk over de fastsatte rammer og manglende betaling af enten afdrag eller renter. Vurderingen af, hvorvidt det er usandsynligt, at en låntager kan tilbagebetale sine forpligtelser, tager udgangspunkt i både kvalitative og kvantitative indikatorer. En kvalitativ indikator for erhvervsudlån kan for eksempel være, om der er brud på covenants. Kvantitative indikatorer kunne for eksempel være en vurdering af, hvorvidt en låntager kan opfylde sine forpligtelser på andre lån eller er i restance på andre lån.

Af- og nedskrivninger

Nedskrivninger i stadie 1 og 2:

Opgørelsen af det forventede kredittab i stadie 1 og 2 foretages baseret på en nedskrivningsmodel. Nedskrivningsmodellen tager udgangspunkt i sandsynligheden for misligholdelse (PD), forventet krediteksponering ved misligholdelsen (EAD) og forventet tabsandel ved misligholdelse (LGD). Modellen inkorporerer historiske observationer for de enkelt inputs og ligeledes fremadskuende information, herunder makroøkonomiske forhold.

Fastlæggelse af input til nedskrivningsmodellen

Input til nedskrivningsmodellen er baseret på historiske informationer, som er udviklet af Bankens datacentral ved brug af statistiske modeller.

Fastlæggelsen af sandsynligheden for misligholdelse (PD) tager udgangspunkt i observerede misligholdelser igennem en periode, som dækker over en økonomisk cyklus, og herefter konverteres de observerede misligholdelser til en estimeret sandsynlighed, der gælder for et bestemt tidspunkt (12 måneders PD). Livstids PD opgøres med udgangspunkt i 12 måneders PD på baggrund af matematiske modeller og fremskrivninger af 12 måneders PD. Dette er baseret på forventninger til fremtiden og lånenes udvikling.

Fastlæggelsen af krediteksponering ved misligholdelse (EAD) tager udgangspunkt i den forventede ændring til eksponeringen efter balancedagen, inklusive tilbagebetaling af renter og afdrag, samt yderligere træk på kredittilsagn. Bankens EDB Centrals fastlæggelse af EAD tager udgangspunkt i historisk information om forventede ændringer i eksponeringer over lånenes levetid inden for det enkelte låns rammer. Der tages derved højde for afdragsprofil, førtidsindfrielse og ændringer i brugen af kreditter.

Forventet tabsandel ved misligholdelse (LGD) er estimeret på baggrund af forskellen mellem de kontraktuelle pengestrømme og de pengestrømme, som Banken forventer at modtage efter misligholdelse inklusive pengestrømme ved realisering af sikkerheder. Fastlæggelsen af LGD tager udgangspunkt i de forventede sikkerhedsværdier fratrukket omkostninger ved salg samt pengestrømme, som en låntager kan betale i øvrigt ud over sikkerheder. Der tages ligeledes højde for eventuel reduktion i pris, såfremt sikkerheden skal realiseres inden for en kortere periode. De forventede pengestrømme tilbagediskonteres til nutidsværdi. Nutidsværdien beregnes for fastforrentede udlån og tilgodehavender baseret på den oprindeligt fastsatte effektive rentesats. For variabelt forrentede udlån og tilgodehavender anvendes den aktuelle effektive rentesats på udlånet eller tilgodehavendet.

Fremadskuende makroøkonomiske scenarier

Fremadskuende information indgår i beregningen af forventet tab i form af makroøkonomiske prognoser og fremskrivninger. Banken bruger en model, der udvikles og vedligeholdes af LOPI – Foreningen af Lokale Pengeinstitutter.

Modellen er opbygget omkring fastlæggelsen af historiske sammenhænge mellem nedskrivninger inden for en række sektorer og brancher og en række forklarende makroøkonomiske variable. Disse sammenhænge tilføres herefter estimater for de makroøkonomiske variable, baseret på prognoser fra konsistente kilder som Det økonomiske Råd, Nationalbanken m.fl. hvor prognoserne i almindelighed rækker to år frem i tid og omfatter variable som stigning i offentligt forbrug, stigning i BNP, rente etc. Prognoserne bygger på danske tal. Pt. er de økonomiske fremtidsscenerier i Grønland og Danmark ikke signifikant forskellige og indtil videre opfattes de danske prognoser, at kunne anvendes på grønlandske forhold.

Derved beregnes de forventede nedskrivninger i op til to år frem i tid inden for de enkelte sektorer og brancher, mens der for løbetider udover 2 år foretages en lineær interpolation mellem nedskrivningsprocenten for år 2 og nedskrivningsprocenten i år 10., hvor der i modelmæssig henseende antages at indtræffe en "langtidsligevægt" opgjort som et strukturelt niveau fra prognoserne. Løbetider udover 10 år tildeles i modelmæssig henseende samme nedskrivningsprocent som langtidsligevægten i år 10. Endelig transformeres de beregnede nedskrivningsprocenter til justeringsfaktorer, der korrigerer datacentralens estimater i de enkelte sektorer og brancher. Institutet foretager tilpasninger til disse, baseret på egne forventninger til fremtiden, og med udgangspunkt i lånesammensætningen.

Ledelsesmæssige skøn

Instituttet foretager på hver balancedag en vurdering af, om der er behov for korrektioner til de forventede kredittab, som er beregnet på basis af de anvendte modeller i stadie 1 og 2.

Dette foretages på baggrund af de beregnede nedskrivninger. Det ledelsesmæssige skøn baserer sig primært på usikkerheder om modelberegninger, risikovurdering på brancheniveau og forskelle i de makroøkonomiske scenarier mellem Grønland og Danmark.

Som følge af COVID-19 har GrønlandsBANKEN løbende konstateret OIK på individuelle eksponeringer, som er vurderet påvirket af COVID-19. Derudover har banken, som ledelsesmæssigt skøn, nedskrevet 21 mio. kr. ultimo 2021 fordelt på brancheniveau, hvor især segmenterne hotel, transport, fast ejendom og privat vægter. Heri er der indregnet et generelt konjunkturtillæg.

Nedskrivninger i stadie 3:

Nedskrivning på kreditforringede udlån opgøres som det forventede tab på baggrund af en række mulige udfald for låntagers økonomiske situation og Bankens kredithåndtering. Det forventede tab beregnes ved at sammenveje det opgjorte tab forbundet med hvert scenarie baseret på sandsynligheden for, at scenariet indtræffer. For hvert scenarie opgøres nedskrivningen baseret på forskellen mellem den regnskabsmæssige værdi før nedskrivningen og nutidsværdien af de forventede fremtidige betalinger på udlånet.

Til beregningen af nutidsværdien anvendes for fastforrentede udlån og tilgodehavender den oprindeligt fastsatte effektive rentesats. For variabelt forrentede udlån og tilgodehavender anvendes den aktuelle effektive rentesats på udlånet eller tilgodehavendet.

Hovedreglen er, at nedskrivningen udgøres af eksponeringen med fradrag af en beregnet sikkerhed.

Afskrivninger

Finansielle aktiver afskrives helt eller delvist, såfremt der ikke længere er en rimelig forventning om betaling af det udestående beløb. Ved afskrivning ophører aktivet med at være indregnet i balancen helt eller delvist.

Hvornår der ikke længere vurderes at være en rimelig forventning om indbetaling af udestående beløb, baserer sig på konkrete forhold hos den enkelte låntager. Dette kunne være manglende indtjening, egenkapital mv.

Inden der foretages afskrivning, har låntager været omfattet af en inddrivelsesproces, hvor der søges indgået frivillige betalingsordninger, realisering af aktiver mv.

Efter afskrivningen er sket, fortsætter gældsinddrivelsesprocessen. Ved selskaber typisk indtil låntager har afsluttet en konkursbehandling, akkordering el.lign. For privatpersoner søges fortsat indgået frivillige betalingsordninger og evt. retslig inkasso.

Eksponering og nedskrivninger fordelt på brancher

	Brutto- eksponering	Andel af samlede brutto- eksponeringer	Samlede nedskrivninger	Andel af samlede nedskrivninger
	1000 kr.		1000 kr.	
2021				
Offentlig	355.524	6	1.915	1
Erhverv:				
Landbrug og fiskeri	181.997	3	5.628	3
Industri og råstofudvinding	15.874	0	1.472	1
Energiforsyning	500	0	266	0
Bygge- og anlægsvirksomhed	479.672	8	29.685	16
Handel	378.224	7	12.002	7
Transport, restauration og hotel	542.656	10	20.509	11
Information og kommunikation	11.518	0	308	0
Finansierings-og forsikringsvirksomhed	39.768	1	479	0
Fast ejendom	1.310.079	23	17.533	9
Øvrige erhverv	126.285	2	19.976	11
Erhverv i alt	3.086.573	54	107.858	58
Private	2.273.098	40	77.070	41
I alt	5.715.195	100	186.843	100

	Brutto- eksponering	Andel af samlede brutto- eksponeringer	Samlede nedskrivninger	Andel af samlede nedskrivninger
	1000 kr.		1000 kr.	
2020				
Offentlig	425.961	7	2.292	1
Erhverv:				
Landbrug og fiskeri	177.111	3	11.501	6
Industri og råstofudvinding	55.852	1	2.198	1
Energiforsyning	388	0	201	0
Bygge- og anlægsvirksomhed	374.884	7	15.787	9
Handel	351.576	6	12.524	7
Transport, restauration og hotel	531.953	9	16.690	9
Information og kommunikation	23.422	0	484	0
Finansierings-og forsikringsvirksomhed	41.251	1	160	0
Fast ejendom	1.343.374	23	27.023	15
Øvrige erhverv	168.990	3	21.092	11
Erhverv i alt	3.068.801	53	107.660	58
Private	2.290.949	40	77.228	41
I alt	5.785.711	100	187.180	100

Krediteksponeringer fordelt på klassifikation, bonitet og stadier

Klassifikation GrønlandsBANKEN	Klassifikation Finanstilsynet	Stadie 1 t.kr.	Stadie 2 t.kr.	Stadie 2SVAG t.kr.	Stadie 3 t.kr.	I alt t.kr.
Rating 1 – 3	3/2A	3.069.550	11.757	0	2.094	3.083.401
Rating 4 – 8	2B	1.342.853	563.276	348.966	299	2.255.394
Rating 9 – 10	2C	0	0	209.522	169	209.691
Rating 11	1	0	3.063	3.938	159.708	166.709
I alt		4.412.403	578.096	562.426	162.270	5.715.195

Klassifikation GrønlandsBANKEN

- Rating 1 – 3 svarer til Finanstilsynets bonitetsskala 3/2A - Kunder med utvivlsom god bonitet og kunder med normal bonitet
- Rating 4 – 8 svarer til Finanstilsynets bonitetsskala 2B – Kunder der ikke opfylder kriterierne i 1 – 3, men som på den anden side ikke har væsentlige svaghedstegn. Gældsserviceringssevnen er god, dog kan de finansielle nøgletal være svage.
- Rating 9 – 10 Kunder med væsentlige svaghedstegn, dog uden der er indtrådt OIK. Kundens gældsserviceringssevne er mindre tilfredsstillende og kunden er økonomisk sårbar/har svage nøgletal.
- Rating 11 Kunder med OIK. Kunder med og uden tabsrisikoopgørelse (nedskrivning). Gældsserviceringssevnen er ringe eller ikke til stede og der er risiko for tab.

Krediteksponeringer på brancher fordelt på stadier

	Stadie 1 t.kr.	Stadie 2 t.kr.	Stadie 2SVAG t.kr.	Stadie 3 t.kr.	I alt t.kr.
Offentlig	355.420	104	0	0	355.524
Erhverv:					
Landbrug og fiskeri	156.735	4.354	14.073	6.834	181.996
Industri og råstofudvinding	11.994	856	1.254	1.770	15.874
Energiforsyning	225	0	0	274	499
Bygge- og anlægsvirksomhed	213.511	176.713	61.194	28.255	479.673
Handel	304.525	5.281	65.512	2.906	378.224
Transport, restauration og hotel	392.961	83.199	58.812	7.683	542.655
Information og kommunikation	9.259	1.532	728	0	11.519
Finansierings- og forsikringsvirksomhed	38.523	626	619	0	39.768
Fast ejendom	1.081.288	89.401	137.319	2.070	1.310.078
Øvrige erhverv	61.839	7.765	44.035	12.648	126.287
Erhverv i alt	2.270.860	369.727	383.546	62.440	3.086.573
Private	1.786.123	208.265	178.880	99.830	2.273.098
I alt	4.412.403	578.096	562.426	162.270	5.715.195

Årsag til værdiregulering på eksponeringer i stadie 3

	Krediteksponering før nedskrivninger	Nedskrivninger og hensættelser	Regnskabsmæssig værdi	Sikkerheder	Maksimal kreditrisiko
2021					
Konkurs	268	268	0	0	0
Inkasso	20.609	15.665	4.944	3.918	1.026
Økonomiske vanskeligheder	141.393	74.029	67.364	51.300	16.064
I alt	162.270	89.962	72.308	55.218	17.090
2020					
Konkurs	1.548	1.370	178	178	0
Inkasso	31.463	25.051	6.412	6.349	63
Økonomiske vanskeligheder	190.445	68.434	122.011	94.442	27.569
I alt	223.456	94.855	128.601	100.969	27.632

Kreditkvalitet på eksponeringer generelt

Eksponeringer med restance eller overtræk > kr. 1.000

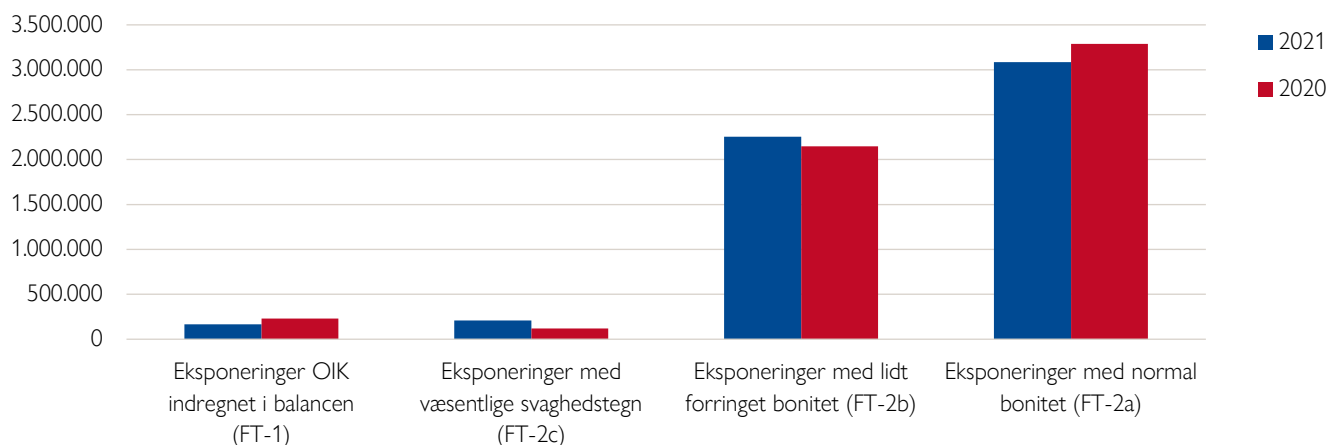
I 1.000 kr.	2021	2020
0 – 30 dage	1.284	5.532
31 – 60 dage	743	428
61 – 90 dage	203	196
> 90 dage	229	405
I alt	2.459	6.561

GrønlandsBANKEN anvender en rating model, der opdeler låntager i 11 kategorier. Inddelingen sker efter kriterier, som låntagers indtjening, formueforhold, kontoadfærd mv. De 11 kategorier henføres herefter til Finanstilsynets bonitetskarakterer.

Krediteksponeringer før nedskrivninger opdelt efter bonitet

Bonitet fordelt efter Finanstilsynets kategorier fra 3 til 1, hvor kategorien 3 er indeholdt i 2a.

1.000 kr.

GrønlandsBANKEN har ingen "ikke værdiforringede udlån eller garantier", hvor der er foretaget lempelser i lånevilkårene, som følge af at låntager er i økonomiske vanskeligheder.

Markedsrisiko

GrønlandsBANKENS markedsrisiko styres ved fastsatte limits for en lang række af risikomål. Overvågning af markedsrisiko og af overholdelse af de fastsatte rammer sker på daglig basis af bankens Markets afdeling. Direktionen modtager daglig rapportering, såfremt risici er tæt på limits. Bestyrelsen modtager rapportering om udvikling i markedsrisici på månedsbasis. Rapporteringen indeholder månedens ultimo værdi og udarbejdes af bankens Regnskabsafdeling. Regnskabsafdelingen udarbejder ligeledes en rapportering på en tilfældig dag i måneden, der rapporteres til direktion.

Renterisiko

I bestyrelsens retningslinjer til direktionen er der indbygget et maksimum for den renterisiko banken må påtage sig. Det er bankens målsætning at holde en renterisiko på under 3%. Renterisikoen beregnes i overensstemmelse med Finanstilsynets vejledning.

Banken har fastsat en mindre ramme på kr. 50 mio. til udækkede fast forrentede udlån. Herudover er alle bankens fastforrentede udlån afdækket.

GrønlandsBANKEN har outsourcet porteføljestyningen af bankens beholdning af obligationer til en ekstern forvalter. Forvalteren er underlagt ovenstående risikoramme og arbejder ud fra en varighed på 1,5 år. Banken har indgået renteswap på i alt kr. 10 mio. til delvis afdækning af renterisikoen på bankens obligationsbeholdning. Der henvises til note 28 og 30.

Aktierisiko

I bestyrelsens retningslinjer til direktionen er der indbygget et maksimum på en aktiebeholdning (ekskl. sektoraktier) for den risiko banken må påtage sig. Beholdningen er altovervejende placeret i likvide aktiebaserede investeringsforeninger. Der henvises til note 15.

Valutarisiko

GrønlandsBANKEN har vedtaget retningslinjer for, hvilke valutaer det er tilladt at have en eksponering i, samt den maksimale eksponering for hver enkelt valuta. Alle betydende valutaeksponeringer afdækkes. Banken har ingen betydende valutaeksponeringer ultimo 2021. Der henvises til note 27 for yderligere oplysninger om valutarisici.

Likviditetsrisiko

GrønlandsBANKENS likvide beredskab bliver styret ved at opretholde tilstrækkelige likvider, ultra likvide værdipapirer (level 1 og 2), samt evnen til at lukke markedspositioner. Det likvide beredskab fastlægges ud fra en målsætning om at sikre et stabilt likvidt beredskab. Banken tilstræber at have en konstant LCR-brøk i niveauet 175-225. LCR er for GrønlandsBANKEN beregnet til 238,6 % pr. ultimo 2021. Der henvises herudover til nøgletal for Liquidity Coverage Ratio samt nøgletal for udlån i forhold til indlån i note 33.

Operationel risiko

Banken har, med henblik på at mindske tab som følge af operationelle risici, udarbejdet politikker og skriftlige arbejdsgange. Det er bankens politik, at de operationelle risici til stadighed begrænses og nedenstående er eksempler herpå. Bankens forretningsgange bliver gennemgået og revurderet mindst en gang hvert andet år, med mindre der sker ændringer i en forretningsgang som følge af f.eks. lovændring, procedureændring, interne regler mv. Operationelle hændelser, der har eller kunne have resulteret i et tab af en vis størrelse, registreres og mindst én gang årligt modtager bestyrelsen en afrapportering om operationelle hændelser. Herudover afrapporteres om væsentlige enkelthændelser.

Ved at sikre en klar organisatorisk ansvarsfordeling med nødvendige og tilstrækkelige funktionsadskillelser, begrænses de operationelle risici.

Afhængigheden af nøglemedarbejdere betragtes af GrønlandsBANKEN som et fokusområde. Der er udarbejdet skriftlige arbejdsgange med henblik på at minimere afhængighed af enkeltpersoner. Der bliver løbende arbejdet på at mindske afhængigheden af enkeltpersoner på vigtige poster i banken, og banken vurderer løbende outsourcing af driftsområder, der ikke har betydning for bankens konkurrencekraft. Banken har tillige stor fokus på til stadighed at forbedre rekrutteringsgrundlaget internt og eksternt. GrønlandsBANKEN ønsker et stærkt kontrolmiljø og har derfor også udarbejdet en række standarder for, hvorledes kontrol skal foregå.

GrønlandsBANKEN har udarbejdet politik og beredskabsplan for fysiske katastrofer og IT-nedbrud. IT-nedbrud kan medføre et stop af driften. Hvis der er tale om et geografisk begrænset nedbrud i filialnettet, vil forretningen kunne drives videre af de øvrige filialer. Ved et nedbrud i hovedkontoret er der udarbejdet nødplaner og beredskab og midlertidig drift vil kunne etableres indenfor kort tid fra et backupcenter (Center II) der er etableret i eksterne lokaler. En kundeendt midlertidig drift kan etableres inden for en dag.

Bankens IT-drift sker på Bankernes EDB Central (BEC). Banken følger nøje de anvisninger og anbefalinger, der modtages herfra, ligesom banken ikke foretager selvstændig udvikling af IT-systemer.

GrønlandsBANKEN har indgået samarbejde om Intern revision med Arbejdernes Landsbank A/S og derudover har banken ansat en juridisk medarbejder som compliance-ansvarlig. Dette skal medvirke til at sikre, at banken til enhver tid lever op til eksterne såvel som interne krav.

1.000 kr.	2021	2020
3. Renteindtægter		
Udlån og andre tilgodehavender	220.044	225.064
Obligationer	3.746	4.025
I alt renteindtægter	223.790	229.089
4. Negative renteindtægter		
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	-11.008	-11.608
Valuta-, rente-, aktie-, råvare- og andre kontrakter samt afledte finansielle instrumenter	-2.025	-2.804
I alt negative renter	-13.033	-14.412
5. Renteudgifter		
Kreditinstitutter og centralbanker	6	12
Indlån og anden gæld	988	117
Udstedte obligationer	25	0
I alt renteudgifter	1.019	129
6. Positive renteudgifter		
Indlån og anden gæld	24.383	19.870
I alt positive renteudgifter	24.383	19.870
7. Gebyrer og provisionsindtægter		
Værdipapirer og depoter	6.359	4.087
Betalingsformidling	39.654	38.833
Lånesagsgebyrer	5.817	5.140
Garantiprovision	30.718	25.507
Øvrige gebyrer og provisioner	22.246	18.394
I alt gebyrer og provisionsindtægter	104.794	91.961
8. Kursreguleringer		
Udlån til dagsværdi	-6.670	-1.471
Obligationer	-6.473	-9.519
Aktier	12.922	6.178
Valuta	4.519	3.266
Valuta-, rente-, aktie-, råvare- og andre kontrakter samt afledte finansielle instrumenter	6.921	1.682
Aktiver tilknyttet puljeordninger	40.126	1.942
Indlån i puljeordninger	-40.126	-1.942
I alt kursreguleringer	11.219	136

Note 3-8

Banken har ikke fordelt nettorente- og gebyrindtægter og kursreguleringer på aktivitetsområder og geografiske markeder. Det vurderes, at der ikke er væsentlige afvigelser mellem bankens aktiviteter og geografiske områder og der afgives derfor ikke segmentoplysninger.

1.000 kr.

2021**2020****9. Udgifter til personale og administration**

Personaleudgifter		
Lønninger	83.188	77.763
Øvrige personaleudgifter	2.302	3.087
Pensioner	10.535	9.670
Udgifter til social sikring	535	794
I alt	96.560	91.314
Øvrige administrationsudgifter	89.825	87.420
Det gns. antal beskæftigede i regnskabsåret omregnet til heltidsbeskæftigede	137,7	133,3
Heraf lønninger og vederlag til bestyrelse og direktion i alt	5.583	5.479
Fem øvrige ansatte (2019: 4 ansatte), hvis aktivitet har væsentlig indflydelse på bankens risiko-profil:		
Kontraktligt vederlag, inkl. fri bil og andre goder	4.982	4.132
Pension	621	517

10. Revisionshonorar

Lovpligtig revision af årsregnskabet	650	645
Andre erklæringer med sikkerhed	87	42
Skatterådgivning	20	27
Andre ydelser	0	48
Samlet honorar til den generalforsamlingsvalgte revisionsvirksomhed, der udfører den lovpligtige revision	757	762

Ikke-revisionsydelser er leveret af Deloitte, Statsautoriseret Revisionspartnerselskab og består af honorar for afgivelse af lovpligtige erklæringer samt generel skattemæssig rådgivning.

11. Skat af årets resultat

Skat af årets resultat fremkommer således:		
Aktuel skat	23.026	22.981
Udskudt skat	7.145	11.690
Ændring af udskudt skat som følge af ændring af tillæg til selskabsskat	-4.099	0
I alt	26.072	34.671
Skat af årets resultat kan forklares således:		
Beregnet 26,5 % skat af resultatet før skat	42.109	34.688
Ændring af udskudt skat som følge af ændring af tillæg til selskabsskat	-4.099	0
Andre reguleringer	-13	-17
Skatteværdi af udbyttefradrag	-11.925	0
I alt	26.072	34.671
Effektiv skatteprocent	16,4%	26,5%
Betalte selskabsskatter i 2021 udgør t.kr. 22.804		

1.000 kr. **2021** **2020****12. Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker**

Anfordring	51.864	341.361
Til og med 3 måneder	5.429	1.345.000
I alt	57.293	1.686.361
Tilgodehavende på opsigelse hos centralbank	0	1.345.000
Tilgodehavender hos kreditinstitutter	57.293	341.361
I alt	57.293	1.686.361

13. Udlån**Nedskrivninger på udlån, garantier og uudnyttede faciliteter**

Nye nedskrivninger vedr. nye faciliteter i året	29.455	22.675
Tilbageførsel af nedskrivninger vedr. indfrieede faciliteter	-25.917	-17.028
Nedskrivninger netto i året som følge af ændringer i kreditrisikoen	-723	8.031
Tab uden forudgående nedskrivninger	647	516
Indgået på tidligere afskrevne fordringer	-1.925	-1.366
Indregnet i resultatopgørelsen	1.537	12.828
Udlån til amortiseret kostpris	3.783.681	4.006.248
Samlet udlån fordelt efter restløbetid:		
Anfordring	868.437	637.201
Til og med 3 måneder	173.599	434.207
Over 3 måneder og til og med 1 år	611.889	753.768
Over 1 år og til og med 5 år	1.286.814	1.429.108
Over 5 år	842.942	751.964
I alt	3.783.681	4.006.248

1.000 kr. **Stadie 1** **Stadie 2** **Stadie 3** **I alt****13 Udlån - fortsat****Nedskrivninger på udlån****31.12.2021**

Primo perioden	14.202	71.617	86.174	171.993
Nye nedskrivninger vedr. nye faciliteter i året	5.424	13.766	7.459	26.649
Tilbageførte nedskrivninger vedr. indfrieede faciliteter	-3.079	-11.891	-8.562	-23.532
Ændringer af primonedskrivninger - overførsel til stadie 1	19.607	-11.812	-7.795	0
Ændringer af primonedskrivninger - overførsel til stadie 2	-1.397	2.581	-1.184	0
Ændringer af primonedskrivninger - overførsel til stadie 3	-59	-1.148	1.207	0
Nedskrivninger netto i året som følge af ændringer i kreditrisikoen	-13.384	4.838	10.957	2.411
Tidligere nedskrevet, nu endelig tabt	0	0	-6.975	-6.975
Renter af nedskrevne faciliteter	0	0	3.823	3.823
Nedskrivninger i alt	21.314	67.951	85.104	174.369

1.000 kr.	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	I alt
Nedskrivninger på garantier				
31.12.2021				
Primo perioden	554	655	8.681	9.890
Nye nedskrivninger vedr. nye faciliteter i året	342	677	865	1.884
Tilbageførte nedskrivninger vedr. indfrieede faciliteter	-5	-4	-125	-134
Ændringer af primonedskrivninger - overførsel til stadie 1	534	-188	-346	0
Ændringer af primonedskrivninger - overførsel til stadie 2	-17	4.051	-4.034	0
Ændringer af primonedskrivninger - overførsel til stadie 3	-2	-3	5	0
Nedskrivninger netto i året som følge af ændringer i kreditrisikoen	-662	-3.117	-188	-3.967
Nedskrivninger i alt	744	2.071	4.858	7.673
Nedskrivninger på udnyttede trækningsretter				
31.12.2021				
Primo perioden	746	239	4.312	5.297
Nye nedskrivninger vedr. nye faciliteter i året	769	151	2	922
Tilbageførte nedskrivninger vedr. indfrieede faciliteter	-273	-48	-1.930	-2.251
Ændringer af primonedskrivninger - overførsel til stadie 1	159	-107	-52	0
Ændringer af primonedskrivninger - overførsel til stadie 2	-35	58	-23	0
Ændringer af primonedskrivninger - overførsel til stadie 3	0	0	0	0
Nedskrivninger netto i året som følge af ændringer i kreditrisikoen	-163	744	252	833
Nedskrivninger i alt	1.203	1.037	2.561	4.801
Nedskrivninger på udlån				
31.12.2020				
Primo perioden	15.835	41.405	82.938	140.178
Nye nedskrivninger vedr. nye faciliteter i året	4.285	3.967	5.835	14.087
Tilbageførte nedskrivninger vedr. indfrieede faciliteter	-2.036	-5.210	-8.652	-15.898
Ændringer af primonedskrivninger - overførsel til stadie 1	13.272	-10.410	-2.862	0
Ændringer af primonedskrivninger - overførsel til stadie 2	-2.580	7.533	-4.953	0
Ændringer af primonedskrivninger - overførsel til stadie 3	-105	-2.878	2.983	0
Nedskrivninger netto i året som følge af ændringer i kreditrisikoen	-14.469	37.210	14.594	37.335
Tidligere nedskrevet, nu endelig tabt	0	0	-6.847	-6.847
Renter af nedskrevne faciliteter	0	0	3.138	3.138
Nedskrivninger i alt	14.202	71.617	86.174	171.993

1.000 kr.	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	I alt
Nedskrivninger på garantier				
31.12.2020				
Primo perioden	656	267	19.560	20.483
Nye nedskrivninger vedr. nye faciliteter i året	212	181	3.686	4.079
Tilbageførte nedskrivninger vedr. indfrieede faciliteter	-2	0	0	-2
Ændringer af primonedskrivninger - overførsel til stadie 1	188	-188	0	0
Ændringer af primonedskrivninger - overførsel til stadie 2	-44	16.772	-16.728	0
Ændringer af primonedskrivninger - overførsel til stadie 3	0	-2	2	0
Nedskrivninger netto i året som følge af ændringer i kreditrisikoen	-456	-16.375	2.161	-14.670
Nedskrivninger i alt	554	655	8.681	9.890

Nedskrivninger på uudnyttede trækingsrettigheder

31.12.2020				
Primo perioden	814	3.408	12.328	16.550
Nye nedskrivninger vedr. nye faciliteter i året	592	229	3.688	4.509
Tilbageførte nedskrivninger vedr. indfrieede faciliteter	-184	-145	-799	-1.128
Ændringer af primonedskrivninger - overførsel til stadie 1	3.359	-3.230	-129	0
Ændringer af primonedskrivninger - overførsel til stadie 2	-89	10.652	-10.563	0
Ændringer af primonedskrivninger - overførsel til stadie 3	0	0	0	0
Nedskrivninger netto i året som følge af ændringer i kreditrisikoen	-3.746	-10.675	-213	-14.634
Nedskrivninger i alt	746	239	4.312	5.297

1.000 kr.	2021	2020
-----------	------	------

14. Obligationer til dagsværdi

Realkreditobligationer	1.100.975	885.752
I alt	1.100.975	885.752
Heraf deponeret nom. t.kr. 50.000 til sikkerhed for gæld i Nationalbanken		

15. Aktier m.v.

Aktier/investeringsforeningsbeviser noteret på Nasdaq OMX Copenhagen	25.123	4.820
Unoterede aktier optaget til dagsværdi	113.779	117.943
Omvurderet værdi ultimo	138.902	122.763

1.000 kr.	2021	2020
16. Domicilejendomme		
Omvurderet værdi primo	229.650	228.904
Tilgang i årets løb, herunder forbedringer	20.533	863
Afgang i årets løb	-2.771	0
Afskrivninger	-4.885	-4.717
Værdiændringer indregnet i anden totalindkomst	4.346	4.140
Værdiændringer indregnet i resultatopgørelsen	419	460
Omvurderet værdi ultimo	247.292	229.650

Der foretages ikke offentlig ejendomsvurdering i Grønland.

Der er i 2020 indhentet en uafhængig ekspertvurdering af markedsværdien på bankens domicilejendom i Nuuk. Den foretagne vurdering har ikke givet anledning til ændring af den bogførte værdi.

Der er ikke anvendt ekspertvurdering i forbindelse med måling af bankens øvrige domicilejendomme.

17. Øvrige materielle aktiver

Kostpris primo	54.578	52.760
Tilgang i årets løb, herunder forbedringer	2.460	2.211
Afgang i årets løb	-401	-393
Kostpris ultimo	56.637	54.578
Af- og nedskrivninger primo	47.722	45.221
Årets afskrivninger	2.548	2.691
Tilbageførte afskrivninger vedrørende afgang	-285	-190
Af- og nedskrivninger, ultimo	49.985	47.722
Regnskabsmæssig værdi ultimo	6.652	6.856

18. Aktiver tilknyttet puljeordninger

Investeringsforeninger	359.866	221.400
Ikke placerede midler	671	189
I alt	360.537	221.589

19. Gæld til kreditinstitutter og centralbanker

Anfordring	13.145	17.040
I alt	13.145	17.040
Gæld til centralbanker	13.145	16.170
Gæld til kreditinstitutter	0	870
I alt	13.145	17.040

1.000 kr.

2021**2020****20. Indlån og anden gæld**

Anfordring	4.826.448	5.713.721
Til og med 3 måneder	0	2.310
Over 3 måneder og til og med 1 år	127.916	12.719
Over 1 år og til og med 5 år	0	57.511
Over 5 år	409.507	61.511
I alt	5.363.871	5.847.772
Anfordring	4.826.448	5.322.574
Med opsigelsesvarsel	294.802	294.190
Særlige indlånsformer	242.621	231.008
I alt	5.363.871	5.847.772

21. Udstedte obligationer til amortiseret kostpris

Obligationsudstedelse	49.642	0
I alt	49.642	0
Fordeling på restløbetider:		
Over 1 år til og med 5 år	49.642	0
I alt	49.642	0

Lånet er optaget som Senior Non-Preferred 27. oktober 2021 og forfalder til fuld indfrielse 27. oktober 2026. Banken har mulighed for førtidsindsindfrielse fra den 27. oktober 2025.

22. Hensættelser til udskudt skat

Årets bevægelser i udskudt skat sammensætter sig således:		
Udskudt skat primo	64.128	51.341
Årets udskudte skat indregnet i årets resultatopgørelse	7.146	11.690
Regulering af udskudt skat vedrørende egenkapitalposter	1.151	1.097
Ændring af udskudt skat som følge af ændring af tillæg til selskabsskat	-4.099	0
I alt	68.326	64.128
Udskudt skat vedrører:		
Domicilejendomme	49.693	51.451
Driftsmidler	633	752
Foreslået udbytte for regnskabsåret	18.000	11.925
I alt	68.326	64.128

1.000 kr.

2021**2020****23. Aktiekapital**

Bankens aktiekapital består af 1.800.000 aktier á kr. 100. Aktierne er fuldt indbetalt. Aktierne er ikke opdelt i klasser, og der er ikke knyttet særlige rettigheder til aktierne. Der har ikke været ændringer i aktiekapitalen de seneste år.

Egne aktier

Antal egne aktier i styk	0	0
--------------------------	---	---

Følgende ejer mere end 5 % af bankens aktiekapital:

Greenland Holding AVS	Nuuk	15,26%
NunaFonden	Nuuk	13,98%
AP Pension Livsforsikringsaktieselskab	København	12,87%
BETRI P/F	Thorshavn	9,88%
LB Forsikring	København	6,33%
Kim B. Pedersen	Snevre	5,00%

24. Kapitalopgørelse

Kreditrisiko	4.070.758	4.099.907
CVA risiko	1.720	2.928
Markedsrisiko	204.615	126.259
Operationel risiko	639.644	615.611
Samlet risikoeksponering	4.916.737	4.844.705
Egenkapital	1.267.911	1.176.917
Foreslået udbytte, regnskabsmæssig påvirkning	-52.920	-33.075
Ramme for andel af egne aktier	-10.764	-5.310
Fradrag for forsigtig værdiansættelse	-1.490	-1.247
Fradrag for Non-Perfoming, Exposures	-1.379	0
Egentlig kernekapital	1.201.358	1.137.285
Kapitalgrundlag	1.201.358	1.137.285
Egentlig kernekapitalprocent	24,4	23,5
Kapitalprocent	24,4	23,5
Lovkrav til egentlig kernekapitalprocent (ekskl. kapitalbevaringsbuffer)	4,5	4,5
Lovkrav til kapitalprocenten	8,0	8,0

25. Eventualforpligtelser

Tabsgarantier for realkreditudlån	942.401	976.295
Tinglysnings- og konverteringsgarantier	306.503	137.502
Øvrige garantier	532.561	508.034
I alt	1.781.465	1.621.831

Banken er medlem af BEC (BEC Financial Technologies a.m.b.a.). Banken er ved en eventuel udtrædelse forpligtet til at betale en udtrædelsesgodtgørelse til BEC på størrelse med de foregående 5 års IT-omkostninger.

Banken er i lighed med resten af den danske pengeinstitutsektor forpligtet til at foretage indbetalinger til Afviklings- og Garantiformuen.

1.000 kr.

2021**2020****26. Retssager**

Banken er part i løbende retssager og udfaldet af disse vil ikke kunne forrykke bankens økonomiske stilling.

27. Valutaeksponering

Aktiver i fremmed valuta i alt	41.737	29.688
Passiver i fremmed valuta i alt	32.540	22.969
Valutakursindikator 1	9.799	6.604
Valutakursindikator 1 i pct. af kernekapital	0,8	0,6
Valutakursindikator 2	83	20

28. Renterisiko

Banken har udelukkende fast forrentede aktiver i danske kroner.

Renterisikoen på gældsinstrumenter m.v.	14.511	13.070
---	--------	--------

29. Nærtstående parter

Nærtstående parter omfatter bankens bestyrelse og direktion samt deres nærtstående.

GrønlandsBANKEN har ingen nærtstående parter med bestemmende indflydelse.

Størrelsen af lån til samt pant, kaution eller garantier samt tilhørende sikkerhedsstillelser, stiftet for medlemmer af bankens direktion og bestyrelse

Direktion:	100	100
------------	-----	-----

Bestyrelse, inkl. medarbejdervalgte	4.391	6.620
-------------------------------------	-------	-------

Sikkerhedsstillelser:

Direktion	0	0
-----------	---	---

Bestyrelse, inkl. medarbejdervalgte	2.192	1.802
-------------------------------------	-------	-------

Væsentlige vilkår:

Eksponeringer med medlemmer af bankens bestyrelse indgås på normale forretningsmæssige vilkår.

Eksponeringer med personalerepræsentanter i bestyrelsen indgås på personalevilkår.

For bestyrelsesmedlemmer valgt på bankens generalforsamling ligger rentesatserne i 2021 på 3,75 %.

Bestyrelsens og direktionens beholdning af aktier i GrønlandsBANKEN A/S opgjort i henhold til insidereglerne (stk.)

Bestyrelse:

Kristian Frederik Lennert	10	10
---------------------------	----	----

Yvonne Jane Poulsen Kyed	10	10
--------------------------	----	----

Peter Angutinnguaq Wistoft	81	0
----------------------------	----	---

Direktion:

Martin Birkmose Kviesgaard	1.455	1.455
----------------------------	-------	-------

1.000 kr.

2021**2020****30. Afledte finansielle instrumenter****Fast forrentede udlån afdækket med renteswap**

GrønlandsBANKEN anvender derivater til sikring af renterisikoen på fast forrentede aktiver og forpligtelser, som måles til amortiseret kostpris. Når visse kriterier er opfyldt, behandles sikringen regnskabsmæssigt som sikring af dagsværdi. Renterisikoen på de sikrede aktiver og forpligtelser indregnes til dagsværdi som en værdiregulering af de sikrede poster. Såfremt kriterierne for sikring ikke længere er opfyldt, amortiseres den akkumulerede værdiregulering af den sikrede post over den resterende løbetid.

Udlån

Amortiseret/nominal værdi	92.488	127.191
Regnskabsmæssig værdi	105.741	149.900

Afdækket med rente swap

Syntetisk hovedstol/nominal værdi	80.631	114.209
Regnskabsmæssig værdi	1.675	8.345

Fast forrentede udlån uden afdækning

Amortiseret/nominal værdi	19.487	21.958
Regnskabsmæssig værdi	21.719	25.072

Herudover har GrønlandsBANKEN indgået rente swap på i alt kr. 10 mio., til delvis afdækning af renterisikoen på bankens obligationsbeholdning.

	Nominal værdi	Positiv markedsværdi	Negativ markedsværdi	Netto markedsværdi
2021				
Valutakontrakter				
Spot	602	0	0	0
Rentekontrakter				
Swaps	90.631	262	-2.468	-2.206
Aktiekontrakter				
Spot, køb	3	10	-3	7
Spot, salg	3	3	-10	-7
I alt	6	13	-13	0
I alt	91.239	275	-2.481	-2.206
2020				
Valutakontrakter				
Spot	237	1	0	1
Rentekontrakter				
Swaps	124.209	0	-9.149	-9.149
Aktiekontrakter				
Spot, køb	31	4	-13	-9
Spot, salg	31	13	-4	9
I alt	62	17	-17	0
I alt	124.508	18	-9.166	-9.148

Afledte finansielle instrumenter - fortsat

Løbetidsfordeling efter restløbetid

	Til og med 3 måneder		Over 3 måneder til og med 1 år	
	Nominal værdi	Netto markedsværdi	Nominal værdi	Netto markedsværdi
2021				
Rentekontrakter				
Rentekontrakter, Swaps	0	0	456	-12
Valutakontrakter				
Valutakontrakter, Spot	602	0	0	0
Aktiekontrakter				
Spot, køb	3	7	0	0
Spot, salg	3	-7	0	0
I alt	6	0	0	0
I alt	608	0	456	-12

	Over 1 år til og med 5 år		Over 5 år	
	Nominal værdi	Netto markedsværdi	Nominal værdi	Netto markedsværdi
Rentekontrakter, Swaps	50.396	-1.286	39.779	-908
I alt	50.396	-1.286	39.779	-908

	Til og med 3 måneder		Over 3 måneder til og med 1 år	
	Nominal værdi	Netto markedsværdi	Nominal værdi	Netto markedsværdi
2020				
Rentekontrakter				
Rentekontrakter, Swaps	0	0	7.500	-137
Valutakontrakter				
Valutakontrakter, Spot	237	1	0	0
Aktiekontrakter				
Spot, køb	31	-9	0	0
Spot, salg	31	9	0	0
I alt	62	0	0	0
I alt	299	1	7.500	-137

	Over 1 år til og med 5 år		Over 5 år	
	Nominal værdi	Netto markedsværdi	Nominal værdi	Netto markedsværdi
Rentekontrakter, Swaps	22.648	-1.099	94.061	-7.913
I alt	22.648	-1.099	94.061	-7.913

31. Dagsværdi af finansielle instrumenter

Dagsværdi er det beløb som et finansielt aktiv kan handles til, eller det beløb en forpligtelse kan overdrages til, mellem kvalificerede, villige og uafhængige parter. Dagsværdien kan være indre værdi, såfremt indre værdi er beregnet på baggrund af underliggende aktiver og forpligtelser målt til dagsværdi.

Ved opgørelsen af dagsværdi anvendes værdiansættelseskategorier bestående af tre niveauer.

Niveau 1: Noterede priser i et aktivt marked for samme type instrument, dvs. uden ændring i form eller sammensætning.

Niveau 2: Noterede priser i et aktivt marked for lignende aktiver eller forpligtelser eller andre værdiansættelsesmetoder, hvor alle væsentlige input er baseret på observerbare markedsdata.

Niveau 3: Værdiansættelsesmetoder, hvor eventuelle væsentlige input ikke er baseret på observerbare markedsdata.

Der foretages overførsel mellem kategorierne, hvis et instrument på balancedagen er klassificeret anderledes end ved begyndelsen af regnskabsåret. Ændringer i perioden er dog ikke et udtryk for ændringer i kreditrisikoen.

For noterede aktier og obligationer i niveau 1 og 2, fastsættes dagsværdien til noterede kurser og markedsdata på balancedagen.

Aktier i niveau 3 omfatter sektoraktier i selskaber, der samarbejdes med omkring produkter, betalingsformidling og

administration og måles til skønnede dagsværdier. Den skønnede dagsværdi er primært baseret på de priser, som kapitalandelen i henhold til aktionæroverenskomster ville kunne handles til, hvis de blev afhændet på balancedagen. Fastsættelse af dagsværdien af disse er behæftet med usikkerhed. For øvrige unoterede aktier hvor observerbare input ikke umiddelbart er tilgængelige, er værdiansættelsen forbundet med skøn, hvori indgår oplysninger fra selskabernes regnskaber.

For udlån vurderes nedskrivningerne at svare til ændringer i kreditkvaliteten. Forskellen til dagsværdier vurderes at være modtagne gebyrer og provisioner, som først forfalder til betaling efter regnskabsårets afslutning samt for fastforrentede udlån tillige den renteniveauafhængige kursregulering, som udregnes ved at sammenholde den aktuelle markedsrente, med udlånenes pålydende rente.

Dagsværdien for tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker fastlægges efter samme metode som for udlån, idet banken dog ikke p.t. har foretaget nedskrivninger på tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker.

For variabelt forrentede finansielle forpligtelser i form af indlån og gæld til kreditinstitutter målt til amortiseret kostpris er forskellen til dagsværdier skyldige renter, som først forfalder til betaling efter regnskabsårets afslutning.

For fast forrentede finansielle forpligtelser i form af indlån og gæld til kreditinstitutter målt til amortiseret kostpris er forskellen til dagsværdi skyldige renter, som først forfalder til betaling efter regnskabsårets afslutning samt den renteniveauafhængige kursregulering.

1.000 kr.	Noterede priser niveau 1	Observerbare priser niveau 2	Ikke-observerbare priser niveau 3	I alt
2021				
FINANSIELLE AKTIVER:				
Obligationer	1.100.975	0	0	1.100.975
Aktier	25.123	0	113.779	138.902
Domicilejendomme	0	0	247.292	247.292
Positiv markedsværdi af afledte finansielle instr.	0	275	0	276
I alt	1.126.098	275	361.071	1.487.445
FINANSIELLE FORPLIGTELSE:				
Negativ markedsværdi af afledte finansielle instr.	0	2.481	0	2.482
I alt	0	2.481	0	2.482

1.000 kr.	Noterede priser niveau 1	Observerbare priser niveau 2	Ikke-observerbare priser niveau 3	I alt
2020				
FINANSIELLE AKTIVER:				
Obligationer	885.752	0	0	885.752
Aktier	4.820	0	117.943	122.763
Domicilejendomme	0	0	229.650	229.650
Positiv markedsværdi af afledte finansielle instr.	0	18	0	18
I alt	890.572	18	347.593	1.238.183
FINANSIELLE FORPLIGTELSE:				
Negativ markedsværdi af afledte finansielle instrum.	0	9.166	0	9.166
I alt	0	9.166	0	9.166

1.000 kr.	2021	2021	2020	2020
Finansielle instrum. indregnet til amortiseret kostpris:	Amort. kost.	Dagsværdi	Amort. kost.	Dagsværdi
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	57.293	57.225	1.686.361	1.686.000
Udlån og andre tilgodehavender	3.783.681	3.810.803	4.006.248	4.016.668
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	13.145	13.145	17.040	17.040
Indlån og anden gæld	5.363.871	5.363.183	5.847.772	5.847.169
Afledte finansielle instrumenter:				
Renteswap (netto)	0	2.206	0	9.148

32. Følsomhedsoplysninger

I forbindelse med bankens overvågning af markedsrisici og opgørelse af det tilstrækkelige kapitalgrundlag udføres en række følsomhedsberegninger, som inkluderer følgende markedsrisikovariabler:

Renterisiko:

Følsomhedsberegningen i relation til bankens renterisiko tager udgangspunkt i renterisikonøgletallet, der indberettes til Finanstilsynet. Dette nøgletal viser effekten på kernekapitalen efter fradrag ved en renteændring på 1 procentpoint svarende til 100 basispunkter. Beregningen viser at hvis den gennemsnitlige rente 31. december 2021 havde været 100 basispunkter højere ville årets resultat før skat alt andet lige være t.kr. 14.511 lavere (2020 t.kr. 13.070 lavere) primært som følge af en negativ dagsværdiregulering af bankens beholdning af fastforrentede obligationer.

Valutarisiko:

Følsomhedsberegningen i relation til bankens valutarisiko tager udgangspunkt i valutaindikator 1-nøgletallet, der indberettes til Finanstilsynet. Valutaindikator 1 udtrykker et forenklet mål for omfanget af bankens positioner i fremmed valuta. Og beregnes som den største af summen af alle de korte valutapositioner og summen af alle de lange valutapositioner. Hvis banken den 31. december 2021 havde oplevet et tab på valutapositionerne på 2,5 pct. af valutaindikator 1, ville årets resultat før skat alt andet lige være t.kr. 245 lavere (2020: t.kr. 165 lavere) primært som følge af valutakursregulering på bankens beholdning af valuta.

Aktierisiko:

Hvis værdien af bankens aktiebeholdning den 31. december 2021 havde været 10 pct. lavere, ville årets resultat før skat alt andet lige være t.kr. 13.890 lavere (2020 t.kr. 12.276 lavere) som følge af en negativ dagsværdiregulering af aktieporteføljen.

Ejendomsrisiko:

Hvis værdien af bankens ejendomme den 31. december 2020 havde været 10 pct. lavere, ville den negative værdiregulering af ejendomme alt andet lige udgøre t.kr. 24.729 før skat (2020 t.kr. 22.965 lavere).

33. 5 års hoved- og nøgletal

	2021	2020	2019	2018	2017
Netto rente- og gebyrindtægter	338.933	326.513	323.507	316.647	312.528
Kursreguleringer	11.219	136	9.585	-1.546	-6.368
Andre driftsindtægter	6.185	5.369	5.722	5.385	5.240
Udgifter til personale og administration	186.385	178.734	170.895	160.457	155.510
Af- og nedskrivninger på materielle aktiver	7.014	6.948	6.672	6.765	6.840
Andre driftsudgifter	2.497	2.610	2.788	2.011	2.709
Nedskrivning på udlån og tilgodehavender m.v.	1.537	12.828	7.959	10.938	13.734
Resultat før skat	158.904	130.898	150.500	140.315	132.607
Skat	26.072	34.671	20.582	27.423	24.986
Årets resultat	132.832	96.227	129.918	112.892	107.621
UDVALGTE BALANCEPOSTER					
Udlån	3.783.681	4.006.248	3.758.736	3.472.174	3.335.119
Indlån	5.363.871	5.847.772	5.687.451	4.899.044	4.205.612
Egenkapital	1.267.911	1.176.917	1.077.676	999.159	958.458
Aktiver i alt	7.226.988	7.438.325	7.089.915	6.164.536	5.355.010
Eventualforpligtelser	1.781.465	1.621.831	1.479.537	1.277.604	1.161.181
OFFICIELLE NØGLETAL					
Solvensprocent	24,4	23,5	23,4	22,7	22,7
Kernekapitalprocent	24,4	23,5	23,4	22,7	22,7
Egenkapitalforrentning før skat	13,0	11,6	14,5	14,3	14,1
Egenkapitalforrentning efter skat	10,9	8,5	12,5	11,5	11,4
Afkastningsgrad	1,8	1,3	1,8	1,8	2,0
Indtjening pr. omkostningskrone	1,8	1,7	1,8	1,8	1,7
Renterisiko	1,2	1,1	2,1	2,0	1,1
Valutaposition	0,8	0,6	0,9	0,5	1,6
Udlån plus nedskrivninger i forhold til indlån	69,1	68,8	67,2	73,1	82,2
Udlån i forhold til egenkapital	3,0	3,4	3,5	3,5	3,5
Årets udlånsvækst	-5,6	6,6	8,3	5,0	8,5
Liquidity Coverage Ratio	238,6	241,0	238,8	282,1	222,4
Summen af store eksponeringer	156,7	162,6	163,5	160,4	160,2
Andel af tilgodehavender med nedsat rente	0,5	0,8	0,8	0,9	0,6
Årets nedskrivningsprocent	0,0	0,2	0,1	0,2	0,3
Akkumuleret nedskrivningsprocent	3,2	3,2	3,3	3,5	3,1
Årets resultat pr. aktie	73,8	53,5	72,2	62,7	59,8
Indre værdi pr. aktie	704,0	653,8	599,0	555,0	532,0
Udbytte pr. aktie	40,0	25,0	0,0	30,0	30,0
Børskurs/årets resultat pr. aktie (PE)	8,1	11,0	7,6	8,7	10,9
Børskurs/indre værdi pr. aktie	0,8	0,9	0,9	1,0	1,2

33. Nøgletalsdefinitioner

Solvensprocent

Kapitalgrundlag i procent af risikoeksponeringerne.

Kernekapitalprocent

Kernekapital efter fradrag i procent af risikoeksponeringerne.

Egenkapitalforrentning før skat

Resultat før skat i procent af gennemsnitlig egenkapital. Gennemsnitlig egenkapital beregnes som simpelt gennemsnit af primo og ultimo.

Egenkapitalforrentning efter skat

Resultat efter skat i procent af gennemsnitlig egenkapital. Gennemsnitlig egenkapital beregnes som simpelt gennemsnit af primo og ultimo.

Afkastningsgrad

Årets resultat i forhold til aktiver i alt.

Indtjening pr. omkostningskrone

Netto rente- og gebyrindtægter, kursreguleringer og andre driftsindtægter i forhold til udgifter til personale og administration, af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver, andre driftsudgifter og nedskrivninger på udlån og tilgodehavender.

Renterisiko

Renterisiko i procent af kernekapital efter fradrag.

Valutaposition (valutaindikator 1)

Valutaindikator 1 er defineret af Finanstilsynet, udtrykker risikoen for tab på positioner i fremmed valuta, når valutakurserne ændrer sig. Risikoen beregnes overordnet som den største sum af henholdsvis positioner i valutaer hvor banken har et netto tilgodehavende, og sum af positioner hvor banken har en netto gæld.

Udlån i forhold til indlån

Udlån + nedskrivninger i procent af indlån.

Udlån i forhold til egenkapital

Udlån/egenkapital.

Årets udlånsvækst

Udlånsvækst fra primo året til ultimo året i procent.

Liquidity Coverage Ratio

Likviditetsbuffer/betalingsforpligtelser indenfor 30 dage

Summen af store eksponeringer

Summen af store eksponeringer i procent af kapitalgrundlaget.

Andel af tilgodehavender med nedsat rente

Tilgodehavender med nedsat rente i procent af udlån + garantier + nedskrivninger.

Årets nedskrivningsprocent

Årets nedskrivninger i procent af udlån + garantier + nedskrivninger.

Akkumuleret nedskrivningsprocent

Samlede nedskrivninger i procent af udlån + garantier + nedskrivninger.

Årets resultat pr. aktie

Årets resultat efter skat/gennemsnitligt antal aktier. Gennemsnitligt antal aktier beregnes som vægtet gennemsnit af primo og ultimo.

Indre værdi pr. aktie

Egenkapital/antal aktier, ekskl. egne aktier.

Udbytte pr. aktie

Foreslået udbytte/antal aktier.

Børskurs i forhold til årets resultat pr. aktie

Børskurs/årets resultat pr. aktie.

Børskurs i forhold til indre værdi

Børskurs/indre værdi pr. aktie.

34. Ledeshverv

I henhold til Regnskabsbekendtgørelsens § 132 a, skal årsrapporten indeholde oplysninger om de ledeshverv, som børs-noterede pengeinstitutters bestyrelses- og direktionsmedlemmer beklæder i erhvervsdrivende virksomheder.

I henhold til Lov om finansiel virksomhed § 80, stk. 8, skal banken mindst én gang årligt offentliggøre oplysninger om de hverv, som bestyrelsen har godkendt for personer, der ifølge lov eller vedtægter er ansat af bestyrelsen, jfr. Lovens § 80, stk. 1. Der bliver oplyst om disse forhold på www.banken.gl

Om bestyrelsesmedlemmerne og direktionen i GrønlandsBANKEN er følgende oplyst på tidspunktet for årsrapportens offentliggørelse:

Fhv. adm. direktør Gunnar í Liða

født den 13. april 1960 (Mand)

Indtrådt i bestyrelsen den 6. april 2005. Senest genvalgt i 2021. Aktuell valgperiode udløber i 2023.

Opfylder ikke Komiteen for god Selskabsledelses definition af uafhængighed

Formand for revisionsudvalget, formand for risikoudvalget, formand for nomineringsudvalget og formand for vederlagsudvalget

Bestyrelsesmedlem i:

- Gist og Vist P/F (formand)

Formand for nomineringsudvalget i:

- Bakkafrøst P/F

Gunnar í Liða er cand.polit., suppleret med ledelsesmæssig uddannelse fra Wharton Business School og har fra 1988 til 2010 været ansat i den finansielle sektor på Færøerne – indtil udgangen af 2010 som direktør i Færøernes største forsikringsselskab, hvor han fratrådte stillingen. Gunnar í Liða har derudover stor erfaring fra bestyrelsesarbejde i færøske selskaber, herunder

finansiel virksomhed og en særlig indsigt i nordatlantisk økonomi og finansiering.

**Vicedirektør Kristian Frederik Lennert
INUPLAN A/S**

født den 30. november 1956 (Mand)

Indtrådt i bestyrelsen den 8. april 2003. Senest genvalgt i 2020. Aktuell valgperiode udløber i 2022.

Opfylder ikke Komiteen for god Selskabsledelses definition af uafhængighed

Medlem af revisionsudvalget, medlem af risikoudvalget, medlem af nomineringsudvalget og medlem af vederlagsudvalget.

Bestyrelsesmedlem i:

- INUPLAN A/S (formand)

Direktør i:

- Ejendomsselskabet Issortarfik ApS
- Attavik-Udlejning

Kristian Frederik Lennert er civilingeniør indenfor byggeri og har siden 1984 været ansat i INUPLAN A/S og i perioden 2002-2019 som direktør i firmaet. Kristian Frederik Lennert har derudover erfaring fra bestyrelsesarbejde i grønlandske selskaber og har gennem sine ansættelser opnået indsigt i Grønlands økonomiske sammenhænge og samfundsforhold, herunder særligt bygge- og anlægsområdet.

Programchef Maliina Bitsch Abelsen
Unicef Grønland

født den 7. februar 1976 (Kvinde)

Indtrådt i bestyrelsen den 20. marts 2018. Senest genvalgt i 2020. Aktuell valgperiode udløber i 2022.

Opfylder Komiteen for god Selskabsledelses definition af uafhængighed

Medlem af revisionsudvalget og medlem af risikoudvalget.

Ejer af:

- Pikiala

Medejer af:

- Yogarta I/S

Bestyrelsesmedlem i:

- Royal Greenland A/S (næstformand)

Maliina Abelsen er uddannet cand.scient.soc. og har en mastergrad i Policy and Applied Social Research. Hun har i perioden 2016-2019 været CCO/kommerciel direktør i Air Greenland med ansvar for blandt andet kommerciel udvikling, salg og marketing. Maliina Abelsen var fra 2014 til 2016 direktør for Arctic Winter Games 2016. Fra 2015 til 2017 var Maliina Abelsen næstformand i bestyrelsen for TELE Greenland A/S. Maliina Abelsen var medlem af Inatsisartut fra 2009 til 2014 og har i perioden haft poster i Naalakkersuisut, senest som Naalakkersuisoq for Finanser fra 2011 til 2013. Maliina Abelsen har tidligere været ansat i FN's menneskerettighedskommissariat i Genève og udenrigsdirektoratet i Nuuk.

Filialdirektør Malene Meilfart Christensen
GrønlandsBANKEN A/S

født den 09. august 1979 (Kvinde)

Indtrådt i bestyrelsen den 27. marts 2019. Valgperiode udløber i 2023.

Medlem af revisionsudvalget og medlem af risikoudvalget

Fhv. vicedirektør Lars Holst

født den 15. februar 1952 (Mand)

Indtrådt i bestyrelsen den 25. marts 2015. Senest genvalgt i 2021. Aktuell valgperiode udløber i 2023.

Opfylder Komiteen for god Selskabsledelses definition af uafhængighed.

Medlem af revisionsudvalget og medlem af risikoudvalget.

Lars Holst har som tidligere vicedirektør i Nykredit samt som medlem af revisions- og risikoudvalget i en årrække erfaring med regnskabsaflæggelse og revision, hvorfor bestyrelsen anser ham for at være uafhængigt medlem af revisionsudvalget med regnskabsmæssige kvalifikationer.

Bestyrelsesmedlem i:

- Vestjysk Bank A/S
- AG Gruppen A/S (formand)
- AG Construction A/S (formand)
- AG Development A/S (formand)
- AG Invest A/S (formand)
- Vækstfonden (næstformand)

Lars Holst er HD i regnskabsvæsen, har en Executive MBA og har gennemført managementforløb på Stanford University og IMD Business School. Lars Holst har været ansat i Nykredit i perioden 1987-2014 og har fra 1995 og til sin pension i 2014 fungeret som kreditchef. Lars Holst har udover en række bestyrelsesposter i danske finansielle virksomheder og ejendomsselskaber også været medlem af realkreditsektorens Grønlandsudvalg (2004-2014), samt siddet i Finansrådets Kreditudvalg (2010-2014).

Souschef Yvonne Jane Poulsen Kyed
GrønlandsBANKEN A/S

født den 29. januar 1970 (Kvinde)

Indtrådt i bestyrelsen den 23. marts 2011. Senest genvalgt i 2019. Aktuell valgperiode udløber i 2023.

Medlem af revisionsudvalget, medlem af risikoudvalget og medlem af vederlagsudvalget

Kommunikations- og Marketingchef
Niels Peter Fleischer Rex
GrønlandsBANKEN A/S

født den 02. oktober 1981 (Mand)

Indtrådt i bestyrelsen den 27. marts 2019. Aktuell valgperiode udløber i 2023.

Medlem af revisionsudvalget og medlem af risikoudvalget.

Bestyrelsesmedlem i:

- Elite Sport Greenland

Økonomi- og Administrationschef
Peter Angutinguaq Wistoft

født den 8. april 1964 (Mand)

Indtrådt i bestyrelsen den 27. marts 2019. Senest genvalgt i 2020. Aktuell valgperiode udløber i 2022.

Opfylder Komitèen for god Selskabsledelses definition af uafhængighed.

Medlem af revisionsudvalget og medlem af risikoudvalget.

Bestyrelsesmedlem i:

- Usisaat ApS

Peter Wistoft har som statsautoriseret revisor og mange års erfaring i revisionsbranchen stor erfaring med regnskabsafregning og revision, hvorfor bestyrelsen anser ham for at være uafhængigt medlem af revisionsudvalget med regnskabs- og revisionsmæssige kvalifikationer.

Peter Wistoft er Økonomi- og Administrationschef for Trinity Hotel og Conference Center A/S, og er tidligere adm. direktør i Kalaallit Airports Holding A/S. Han er uddannet statsautoriseret revisor og er tidligere indehaver i revisions- og rådgivningsfirmaet Deloitte. Endvidere er Peter Wistoft uddannet i strategisk ledelse fra INSEAD.

Peter Wistoft har fungeret som revisor og rådgiver for større selskaber indenfor detailhandel, energiforsyning, tele- og postvirksomhed, byggeri og boligadministration, offentlig administration – herunder Grønlands Selvstyre.

Peter Wistoft har stor erfaring med krisestyring, omstruktureringer, fusioner, spaltninger, prospekter, børsnotering mv. og har dyb indsigt indenfor regnskab og grønlandsk særlovgivning. Peter Wistoft har desuden undervist bestyrelser primært indenfor god selskabsledelse.

Adm. direktør, Ellen Dalsgaard Zdravkovic
Nærpension forsikringsformidling A/S

født den 5. juli 1972 (Kvinde)

Indtrådt i bestyrelsen den 24. marts 2021. Aktuell valgperiode udløber i 2023.

Opfylder Komitéen for god Selskabsledelses definition af uafhængighed.

Medlem af revisionsudvalget og medlem af risikoudvalget.

Ellen Dalsgaard Zdravkovic er direktør i Nærpension, der er et datterselskab 100% ejet af AP Pension, som formidler pensions- og forsikringsløsninger til 30+ danske lokale pengeinstitutter.

Hun har tidligere blandt andet været ansat i Finansministeriet, manager i konsulentfirmaet Qvartz og har i en længere årrække arbejdet i ATP både som konsulent, afdelingschef og sidst som underdirektør.

Ellen Dalsgaard Zdravkovic er uddannet cand.scient.pol. fra Københavns Universitet. Ellen Dalsgaard Zdravkovic færdiggjorde i 2021 bestyrelsesuddannelse indenfor forsikring og pension på Copenhagen Business School, og har derudover læst en række MBA-fag på Rutgers University samt gennemført managementforløb på London Business School.

Ellen Dalsgaard Zdravkovic har stor erfaring med transformationer, innovation & digitalisering af komplekse processer med mange transaktioner, compliance og bæredygtig omstilling.

Bankdirektør Martin Birkmose Kviesgaard
GrønlandsBANKEN A/S

født den 23. maj 1966 (Mand)

Indtrådt i direktionen den 1. marts 2006

Bestyrelsesmedlem i:

- BEC Financial Technologies a.m.b.a.
- Fugleværnsfonden

Oplysninger om GrønlandsBANKEN

GrønlandsBANKEN

Imaneq 33
Postboks 1033
3900 Nuuk
Grønland
AS-reg.nr. 39.070
CVR-nr. 80050410
Hjemstedskommune: Sermersooq
Telefon: +299 70 12 34
Telefax: +299 34 77 20
www.banken.gl
banken@banken.gl

Bestyrelse

Fhv. adm. direktør Gunnar í Liða, formand
Vicedirektør Kristian Frederik Lennert, næstformand
Programchef Maliina Bitsch Abelsen
Filialdirektør Malene Meilfart Christensen *)
Fhv. Vicedirektør Lars Holst
Souschef Yvonne Jane Poulsen Kyed *)
Kommunikations- og Marketingchef Niels Peter Fleischer Rex *)
Økonomi- og Administrationschef Peter Angutinguaq Wistoft
Adm. Direktør, Ellen Dalsgaard Zdravkovic

*) Medarbejderrepræsentanter

Direktion

Bankdirektør Martin Birkmose Kviesgaard

Revisionsudvalg

Består af hele bestyrelsen

Risikoudvalg

Består af hele bestyrelsen

Vederlagsudvalg

Består af bestyrelsens formand, næstformand og et medarbejdervalgt bestyrelsesmedlem

Nomineringsudvalg

Nomineringsudvalget består af bestyrelsens formand og næstformand.

Revision

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
Weidekampsgade 6, 2300 København

Finanskalender og fondsbørsmeddelelser

Finanskalender for 2022

Årsrapport 2021	02. marts
Generalforsamling i Nuuk	29. marts
Delårsrapport for 1. kvartal 2022	10. maj
Delårsrapport for 1. halvår 2022	17. august
Delårsrapport for 1.– 3. kvartal 2022	02. november

Fondsbørsmeddelelser i 2021

27. januar	Opjustering og præcisering af forventningerne til 2020
01. marts	Årsrapport 2020
03. marts	Indkaldelse til ordinær generalforsamling
10. marts	Flagning af generalforsamlingsfuldmagter til bestyrelsen
19. marts	Flagning af generalforsamlingsfuldmagter til bestyrelsen
24. marts	Referat af generalforsamling 2021
24. marts	Vedtægter 2021
11. maj	Rapport for 1. kvartal 2021
21. maj	Storaktionærmeddelelse
23. juni	Storaktionærmeddelelse
24. juni	Storaktionærmeddelelse
18. august	Halvårsrapport 1. halvår 2021
10. september	Finanskalender 2022
04. oktober	Afgørelse om NEP-krav for Grønlandsbanken – Kapitalmålsætning og aftale med Erhvervsministeriet
13. oktober	GrønlandsBANKEN A/S udsteder DKK 50 millioner Senior Non-Preferred
19. oktober	Opjustering af forventningerne til 2021
03. november	Rapport for 3. kvartal 2021
16. november	Insideres handel – Erhvervsfonden
15. december	Ændret kapitalmålsætning